

Numbers

Ya meippanggep nunyan libluh ni Numbers

Huyyan libluh ey nengadanan ni Numbers tep neitudek di deya hu dewwan nambaklang ni nebilangan idan sindalun helag Israel. Ya nemangulun nebilangan idan sindalu ey yan eman ni meikkadwan toon ni neni-yanan idan emin ni helag Israel ni Egypt. Ya meikkadwa ey neipahding eman ni nelabah hu telumpulut walun toon e netey ida law ni emin hu neman-gulun sindalu niya anggegannu law ey umdateng ida tutu-ud bebley e Kanaan.

Insapatah nan APU DIOS ni nunman idan helag Israel e iddawat tun hi-gada hu bebley e Kanaan. (Exodus 3:17) Nem entannit dimmateng ida helag Israel di pappeg ni bebley, ey eleg da kulugen hu inhel APU DIOS ni iddawat tun hi-gada humman ni bebley. Endi dinel dan baddangan APU DIOS idan mengubbat ni tutu-ud Kanaan. Et humman hu, ya kastiguddan helag Israel ni dewampulu toon tu winu nehuluk ey eleg ida maiebulut ni umhegep di bebley e Kanaan, et lumeniklikweh idad eleg mebebleyi ingganah neteyyan da. (14:26-35)

Nem anin ni eleg u-unnuden idan helag Israel hi APU DIOS et impaptek tuddan na-pat ni toon ni nanliklikwehan dad endi bebley. (Deut. 29:5 et yad Neh. 9:21) Ey indawat tuddan u-ungnga da hu bebley e Kanaan e humman dedan insapatah tun nunman.

Yadda neitudek eyad libluh:

1. Ya nemangulun nemilangan Moses idan helag Israel. (chapters 1-4)
2. Yadda tugun ni u-unnuden idan tutu-u. (chapters 5-10)
3. Ya nekastiguan idan kamanlillih. (chapters 11-12)
4. Ya e-eggel ni nanggehayyan idan tutu-u nan APU DIOS. (chapters 13-20)
5. Ya nanliklikwehan idan helag Israel di endi bebley. (chapters 21-25 et ya 33)
6. Ya meikkadwan nemilangan nan Moses idan helag Israel. (chapters 26-27)
7. Yadda nambakbaklang ni i-appit idan helag Israel nan APU DIOS. (chapters 28-30)
8. Ya negenedwaan ni Kanaan et ika-peng idan helag Israel. (chapters 31-36)

¹ Yan eman ni nemangulun aggew ni meikkadwan bulan neipalpun neni-yanan idan helag Israel ni Egypt e nanengtun wadaddad Sinai ey immehel hi APU DIOS nan Moses etan di daka pandeyyawu et kantuy ²⁻³ “Ehel mun Aaron et yu bilangen ida edum yun helag Israel meippuun di pewen da niya pamilyah da. Ilista yudda ngadan emin idan lalakkin dewampulu toon da winu nehuluk e humman ida dammutun mekiggubbat.

⁴ Ehel mu et baddangan dakeyuddan ap-apun hanhakkey ni pewen ni mambillang.

⁵ Huyyadda ngadan ni aap-apun neputuk ni umbaddang ni hi-gayu.

Yad helag Reuben ey hi Elisur e u-ungngan Sedeur. ⁶ Yad helag Simeon ey hi Selumiel e u-ungngan Surishaddai. ⁷ Yad helag Judah ey hi Nashon e u-ungngan Amminadab. ⁸ Yad helag Issakar ey Nethanel e u-ungngan Suar. ⁹ Yad helag Sebulun ey hi Eliab e u-ungngan Helon. ¹⁰ Yad helag Ephraim e u-ungngan Joseph ey hi Elishama e u-ungngan Ammihud. Yad helag Manasseh e hakey pay ni u-ungngan Joseph ey hi Gamaliel e u-ungngan Pedahsur. ¹¹ Yad helag Benjamin ey hi Abidan e u-ungngan Gideoni. ¹² Yad helag Dan ey hi Ahieser e u-ungngan Ammishaddai. ¹³ Yad helag Asher ey hi Pagiel e u-ungngan Okran. ¹⁴ Yad helag Gad ey hi Eliasap e u-ungngan Deuel. ¹⁵ Yad helag Naphtali ey hi Ahira e u-ungngan Enan.” ¹⁶ Huyyadda neputuk ni mengi-ehneng ni helag da e apuddan pewen da.

¹⁷ Di Moses nan Aaron niyadda humman ni hampulut dewwan aap-apu ¹⁸ ey impaeyag dan emin ida helag Israel ni nunman ni aggew, et ilistadadda lalakkin nantoon ni dewampulu et nehuluk meippuun di nahlagan da, ¹⁹ tep humman hu naka-ittugun APU DIOS nan Moses. Et bilangen di Moses idadman Sinai e eleg mebebleyi.

²⁰⁻⁴⁶ Meippalpun Reuben e pengulwan ni u-ungngan Israel e hi Jacob hakey ni ngadan tu, ey inlista dadda helag dan dammutun mansindalun nantoon ni dewampulu et nehuluk meippuun di pewen da niya pamilyah da. Huyya listaan ni bilang da:

Ya nahlagan da	Ya bilang da
Hi Reuben	46,500
Hi Simeon	59,300
Hi Gad	45,650
Hi Judah	74,600
Hi Issakar	54,400
Hi Sebulun	57,400

Di Ephraim nan Manasseh e u-ungngan Joseph ey neibilang idan u-ungngan Israel

Hi Ephraim	40,500
Hi Manasseh	32,200

Huyyadda edum ni helag Israel

Hi Benjamin	35,400
Hi Dan	62,700
Hi Asher	41,500
Hi Naphtali	53,400
Ya bilang dan emin ey	603,550.

⁴⁷ Yadda helag Levi ey eleg ida mei-dum ni neilista ⁴⁸ tep inhel APU DIOS nan Moses ni nunman e kantuy ⁴⁹ “Entan tudda i-dum di listaan ni mansindalu. ⁵⁰ Tep ya ngunu da ey ya mampaptek ni Tabernacle niyadda ngunut ni wadadman. Hi-gada pay memehhan ni Tabernacle niyadda ngunut diman hedin hi-yanen yu nangkampuan yu et man-e-tan kayu. Ey mahapul ni mangkampuddad nanlinikweh ni Tabernacle. ⁵¹ Hedin man-e-tan kayu, ey hi-gada hu memukkal ni Tabernacle niya hi-gada

mengiyayyaggud ni kei-tanan yu. Eleg mabalin ni an meihnup ida edum yun helag Israel tep mettey ida. ⁵² Meennappil kayun helag Israel ni mangkampu meippuun di pewen yu e wada hakey idan mengipappangngulu ey i-ehneng da pewen da niya wada bandelah da.

⁵³ Yad nanlinikweh ni Tabernacle hu pangkampuan idan helag Levi, tep mangguwwalyadda ma-lat endi an meihnup idan edum ni helag Israel, et eleg kudda kastiguen gapuh ni bunget ku.”

⁵⁴ Et ipahding idan helag Israel huyyan emin ni inhel Moses ni intugun APU DIOS.

2

¹ Kan APU DIOS mewan nan Moses et hi Aaron ey ² “Hedin mangkampudda hu helag Israel ey wada hakey idan pewen ey metuddu pangkampuan da e wada bandelah ni helag da. Mangkampuddad nanlinikweh e gawwaen da hu Tabernacle, nem meidaddawwidada. ³ Yadda mangkampud appit ni kasimillin aggew ey yadda helag Judah, yadda helag Issakar et yadda helag Sebulun. Emin ida ey hakey hu bandelah da. Hi Nashon e u-ungngan Amminadab hu mengipappangngulun helag Judah ⁴ e ya bilang da ey 74,600. ⁵ Yadda helag Issakar ey hi Nethanel e u-ungngan Suar hu mengipappangngulun hi-gada ⁶ e ya bilang da ey 54,400. ⁷ Yadda helag Sebulun ey hi Eliab e u-ungngan Helon hu mengipappangngulun hi-gada ⁸ e ya bilang da ey 57,400. ⁹ Ya nga-mut ni bilang idan nunyan tellun helag ey 186,400.

Huuyadda hu memengngulud dalam hedin man-e-tan ida helag Israel ni pangkampuan da. ¹⁰ Yadda mangkampud appit ni south ey yadda helag Reuben, yadda helag Simeon et yadda helag Gad. Emin ida ey hakey hu bandelah da. Hi Elisur e u-ungngan Sedor hu mengipap-pangnguluddan helag Reuben ¹¹ e ya bilang da ey 46,500. ¹² Yadda helag Simeon ey hi Selumiel e u-ungngan Surishaddai hu mengipappangulun hi-gada ¹³ e ya bilang da ey 59,300. ¹⁴ Yadda helag Gad ey hi Eliasap e u-ungngan Deuel hu mengipappangngulun hi-gada ¹⁵ e ya bilang da ey 45,650. ¹⁶ Ya nga-mut ni bilang idan nunyan tellun helag ey 151,450. Hi-gada hu meittu-nud. ¹⁷ Meittu-nud ida helag Levi e pehhanen da hu Tabernacle. Emin ida helag Israel ey mantu-tu-nud idan umlaw e meunnud hu nantutu-nudan dan nangkampu. Wada hakey ey unnuden da bandelah ni helag da.

¹⁸ Yadda mangkampud appit ni kakelinnugin aggew ey yadda helag Epraim, yadda helag Manasseh niyadda helag Benjamin. Emin ida ey hakey hu bandelah da. Hi Elishama e u-ungngan Ammihud hu mengipapangngulun helag Epraim ¹⁹ ey ya bilang da ey 40,500. ²⁰ Yadda helag Manasseh ey hi Gamaliel e u-ungngan Pedahsur hu mengipappangngulun hi-gada ²¹ e ya bilang da ey 32,200. ²² Yadda helag Benjamin ey hi Abidan e u-ungngan Gideoni hu mengipap-pangngulun hi-gada ²³ e ya bilang da ey 35,400. ²⁴ Ya nga-mut ni bilang idan nunyan tellun helag ey 108,100. Hi-gada neitu-nud idan helag Levi

²⁵ Yadda mangkampud appit ni north ey yadda helag Dan, yadda helag Asher niyadda helag Naptali. Emin ida ey hakey hu bandelah da. Yadda helag Dan ey hi Ahieser e u-ungngan Ammishaddai hu mengipappangnguluddan hi-gada ²⁶ e ya bilang da ey 62,700. ²⁷ Yadda helag Asher ey hi Pagiél e u-ungngan Okran hu mengipappangngulun hi-gada ²⁸ e ya bilang da ey 41,500. ²⁹ Yadda helag Naptali ey hi Ahira e u-ungngan Enan hu mengipappangngulun hi-gada ³⁰ e ya bilang da ey 53,400.

³¹ Ya nga-mut ni bilang idan nunyan tellun helag Israel ey 157,600. Hi-gada manggillig ni meittun nud hedin man-e-tan idad pangkampuan da.”

³² Ya bilang emin ni sindalun helag Israel ni neilista ey 603,550. ³³ Eleg dadda i-e-dum hu helag Levi ni illista, tep humman intugun APU DIOS nan Moses. ³⁴ Impahding idan helag Israel hu emin ni hipan intugun APU DIOS nan Moses ni pehding da. In-amag da kampudad pettek ni bandelah da. Hedin mewan man-e-tan ida, man man-uunnud ida e wada hakey ni grupuh ey wada bandelah da, tep humman inhel APU DIOS ni pehding da.

3

Yadda helag Levi

¹ Huyyadda hu familyah Aaron nan Moses ni neitudek eman ni immehel hi APU DIOS nan Moses di Duntug e Sinai. ² Yadda lalakkin u-ungngan Aaron ey hi Nadab e pengulwan, hi Abihu, hi Eleasar et hi Ithamar. ³ Neputuk idan

mei-eng-eng ni mampeddi, ⁴ nem netey di Nadab nan Abihu di hinanggan APU DIOS eman ni wadaddad Sinai e eleg mebebleyi, tep nan-appit idan hi-gatun apuy ni eleg mengippeamleng ni hi-gatu. Endi lakin u-ungnga da, et ebuh law hi Eleasar nan Ithamar ni nampadi eman ni ketaggun amedan hi Aaron.

⁵ Kan APU DIOS nan Moses ey ⁶ “Ayagim idadya hu helag Levi et putuken muddan umbaddang nan Aaron e padi. ⁷ Hi-gada mengippahding idan mahapul ni meingngunnud Tabernacle e kad-an ku et mansilbiddan Aaron niyadda edum dan bimmebley. ⁸ Mahapul mewan ni ippaptek da ngunut di Tabernacle niya mansilbiddadman e i-ehngeng dadda edum dan helag Israel. ⁹ Putuk mudda nisin umbaddang di Aaron ni han-aamma. ¹⁰ Ebuh di Aaron niyadda lalakkin u-ungnga tun mengippahding ni ngunun padi. Ya kumpulmih ni tuun an meihnop di Tabernacle et tu ipahding hu ngunun padi ey meippepettey.”

¹¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ¹²⁻¹³ “Yadda helag Levi hu pinilik idan helag Israel tep hi-gada hu mei-eng-eng ni hi-gak. Hi-gada meihhullul di emin ni pengulwan ni lalakkin u-ungngaddan helag Israel tep emin hu pengulwan ni lalakkin u-ungngaddan helag Israel ey mei-eng-eng idan hi-gak. Ya eman ni nemateyak idan pengulwan ni lalakkin u-ungngaddan iEgypt ey neieng-eng ni hi-gak idan emin hu pengulwan ni lalakkin u-ungngaddan helag Israel, anin idan nemangulun impah ni animal da. Hi-gak hu AP-APU e DIOS.”

¹⁴ Kan mewan nan APU DIOS nan Moses di diman Sinai ey ¹⁵ “Bilang mudda lalakkin helag Levi ni hakey bulan tu niya nehuluk meippuun di pewen da niya pamilyah da.” ¹⁶ Et bilangen Moses ida e inu-unnud tu intugun APU DIOS ni pehding tu.

¹⁷ Huyyadda ngadan ni lalakkin u-ungngan Levi: hi Gerson, hi Kohat et hi Merari. ¹⁸ Wada dewwan u-ungngan Gerson ni lalakki e hi Libni et hi Simeil. ¹⁹ Epat dama lakin u-ungngan Kohat: hi Amram, hi Ishar, hi Hebron et hi Ussiel. ²⁰ Dewwa dama hu lalakkin u-ungngan Merari e di Mahli nan Mushi.

Huyyadda nahlag nan Levi ni neitudek meippuun di pamilyah da. ²¹ Yadda nahlag nan Gerson ey nalpud pamilyah di Libnih nan Simeil. ²² Ya bilang emin ni lalakkin helag dan neilistan hakey bulan tu niya nehuluk ey 7,500. ²³ Hi-gada mangkampud awwidan ni Tabernacle di appit ni kakelinnugin aggew. ²⁴ Hi Eliasap e u-ungngan Lael hu mengipappangngulun hi-gada. ²⁵⁻²⁶ Hi-gada ngenamung ni mengippaptek ni Tabernacle anin idan ngunut diman, yadda kultinah ni meihhennid heggeppan di bawang niyad dallin, yad nanlinikweh di Tabernacle niyad altar. Hi-gada pay ngenamung ni mengippaptek idan linubid niyadda edum ni kameussal diman.

²⁷ Yadda nahlag nan Kohat ey yadda pamilyah Amram, hi Ishar, hi Hebron et hi Uziel. ²⁸ Ya bilang emin ni lalakkin helag dan neilistan hakey bulan tu niya nehuluk ey 8,600. Hi-gada mengippaptek idan neieng-eng ni usal. ²⁹ Hi-gada

mangkampud appit ni south. ³⁰ Hi Elisaphan e u-ungngan Usiel hu mengipappangngulun hi-gada. ³¹ Yaddahhuy hu ippaptek da: ya Kaban Apu Dios, ya tebol, ya pattukkan ni kengkeh, yadda altar, yadda edum ni ngunut ni kaussalan padid bawang ni Tabernacle et ya kultinah ni neihenid heggeppan di kad-an Apu Dios. ³² Hi Eleasar e padin u-ungngan Aaron hu mengipappangngulun emin idan helag Levi. Ey hi-gatu ingkalgaduh idan kamangngunnud Tabernacle.

³³ Yadda nahlag nan Merari ey humman ida familyah Mahli nan Mushi. ³⁴ Ya bilang emin ni lalakkin helag dan neilistan hakey bulan tu niya nehuluk ey 6,200. ³⁵ Hi-gada mangkampud north ni Tabernacle. Hi Suriel e u-ungngan Abihail hu mengipappangngulun hi-gada. ³⁶ Hi-gada ngenamung ni mengippaptek idan kalkalimangngan Tabernacle, yadda meibballabag, yadda tukud, yadda pengippehnengan ni tukud niyaddan emin kameussal deya. ³⁷ Hi-gada pay ngenamung ni mengippaptek ni wadad dallin ni Tabernacle heniddan tukud, yadda pengippehnengan ni tukud, yadda pa-pa niyadda linubid ni mahapul.

³⁸ Hi Moses nan Aaron niyadda u-ungnga tun lalakki hu mangkampud hinanggan Tabernacle di appit ni kasimmilin aggew. Hi-gada mengingngunnuddan hipan meippahding di Tabernacle, et mansilbiddan helag Israel. Ya kumpulmih ni tuun mengippatnan mengippahding ni ngunu da ey meippepettey.

³⁹ Ya bilang emin idan lalakkin helag Levi ni

hakey bulan tu niya nehuluk ni inlistad Moses nan Aaron meippuun di intugun APU DIOS ey 22,000.

Ya nengiehnengan idan helag Levi idan pengulwan ni lalakkin u-ungngaddan helag Israel

⁴⁰⁻⁴¹ Kan APU DIOS nan Moses ey “Emin hu lalakkin pengulwan ni helag Israel ey mei-eng-eng ni hi-gak. Mahapul ni illista yu ngadan idan hambulan tu niya nehuluk. Nem hedin ya mengi-ehneng ni hi-gadan mei-eng-eng ni hi-gak ey yadda helag Levi. Hi-gak hu AP-APU e Dios. Anin idan animal ni helag Levi et meiwwahiddan nemangulun impah ni animal idan helag Israel.”

⁴² Inu-unnud Moses et bilangen tuddan emin hu pengulwan ni lalakkin helag Israel meippuun di tugun APU DIOS. ⁴³ Ya bilang emin ni pengulwan ni lalakkin helag Israel ey 22,273.

⁴⁴ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ⁴⁵ “Teng-eng mun hi-gak ida helag Levi et meihullul idan emin ni pengulwan ni lalakkin helag Israel, anin idan animal da et meihullul idan nemangulun impah ni animal idan helag Israel. Mei-eng-eng ida helag Levi ni hi-gak. Hi-gak hu AP-APU e Dios. ⁴⁶ Hedin yadda etan dewanggatut et nepitut tellun pengulwan ni lalakkin helag Israel ni nehuluk di bilang idan helag Levi ey mahapul ni wada wa-hi da. ⁴⁷ Ya bayad ni hakey meippuun di kameunnud ni pambeyyad ey liman palatah ni silber. ⁴⁸ Humman ni pihhuh ni bayad da ey meidwat nan Aaron et yadda u-ungnga tu.”

⁴⁹ Inu-unnud mewan Moses et amungen tu bayad idan nunman ni nehuluk di bilang ni neihullulan idan helag Levi ⁵⁰ ey 1,365 ni palatah ni silber, ⁵¹ et idwat tun Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tu meippuun di Tugun APU DIOS.

Ya ngunuddan helag Kohat e u-ungngan Levi

4

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses et hi Aaron ey ² “Ilista yu emin hu helag Kohat meippuun di pewen da niyad pamilyah da. ³ Bilang yudda lalakkin dammutun mangngunnud Tabernacle ni telumpulu ingganah di nelima toon tu. ⁴ Ya ngunnuen dad Tabernacle ey ippaptek dadda neieng-eng ni ngunut.

⁵ Nem hedin man-e-tan ida helag Israel di pangkampuan da man mahapul ni umhegep ni hi Aaron niyadda u-ungnga tu et da lugpien hu kultinah ni neihenid Kuwaltuh Apu Dios et ihephep dad kaban tu. ⁶ Ey ihhephep da mewan hu kayyaggud ni katat niya itta-kep da etan blue ni luput et handa iduduk etan ida pan-attang.

⁷ Ya etan tebol ey aplagan dan blue ni luput et handa iha-ad diman ida duyu, yadda mahukung ni duyun pengihha-adan ni kamei-appit, yadda pengihha-adan ni meinnum niyadda sinapay ni meihha-ad diman ni kamei-appit nan APU DIOS.

⁸ Mahapul ni hephepan daddan makadlang ni luput niya itta-kep dan ihhephep hu kayyaggud ni katat ni gelding et handa iduduk hu pan-attang.

⁹ Mahapul mewan ni hephepan dan luput ni blue hu pattukkan ni dilag, yadda kengkeh, yadda

ipit, yadda et-eteng ni duyu niyadda ha-addan ni lanan olibah. ¹⁰ Illibut dadda huyyad kayyaggud ni katat niya ihha-ad dad pan-attangan.

¹¹ Hedin ya etan balituk ni altar ey mahapul ni hephepan dan blue ni luput et ita-kep da hu kayyaggud ni katat, et handa iduduk hu pan-attang. ¹² Illibut da mewan di blue ni luput ida ngunut di Tabernacle niya hephepan dan kayyaggud ni katat et handa iha-ad di pan-attangan.

¹³ Mahapul mewan ni e-kalen da dep-ul di altar niya hephepan dan madlang ni luput. ¹⁴ Ihha-ad dadman ida ngunut ni meussal di altar henin penellukduk ni ngalab, yadda tewik, yadda pala niyadda besin, et hephepan daddan kayyaggud ni katat et handa iduduk hu pan-attang.

¹⁵ Et humman hu, hedin man-e-tan kayud pangkampuan yu ey mahapul ni gibbuhen Aaron niyadda u-ungnga tun hephepan emin ida humman ni neieng-eng ni ngunut, et han attangaddan helag Kohat. Mahapul ni henin nunya pehding yu tep eleg mabalin ni keppaen dadda humman tep mettey hu kumpulmih ni tuun mengeppa.

¹⁶ Hi Eleasar e u-ungngan Aaron e padi hu nge-namung ni mengippaptek ni Tabernacle et yadda wadadman, henin lanan olibah ni kameihha-ad di kengkeh, yadda bangbanglu, yadda pagey niya lanan olibah ni kamei-appit.”

¹⁷ Kan mewan APU DIOS nan Moses et hi Aaron ey

¹⁸ “Heninnuy mewan hu mahapul ni meippahding et eleg ida matey hu helag Kohat anin ni meihnup idad kameussal di Tabernacle. ¹⁹ Mekihgep

ni hi-gada hi Aaron niyadda lalakkin u-ungnga tud Tabernacle, et itudu dan hi-gada hedin hipa ingngunu da. ²⁰ Tep hedin eleg da pehding huyya, man eleg mabalin ni umhehgep ida hu helag Kohat di Tabernacle, tep mettey ida hedin ang-angen da hu usal diman, anin ni nekemtang ni ebuh.”

Ya ngunuddan helag Gerson e u-ungngan Levi

²¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ²² “Itudek mudda emin hu helag Gerson e u-ungngan Levi meippuun di pewen da niyad pamilyah da. ²³ Bilang mudda emin hu lalakkin dammutun mangngunnud Tabernacle ni telumpulu ingganah di nelima toon tu.

²⁴ Hi-gada mengnged idan nunya: ²⁵ ya Tabernacle, ya meihhephep ni luput et ya meittakep ni kakkayyaggud ni katat, ya kultinah di heggeppan ni Tabernacle, ²⁶ yadda kultinah et ya linubid di dallin ni Tabernacle niyad altar, ya kultinah di heggeppan di dallin niyadda kameussal ni pengitta-yunan idan kultinah. Hi-gada mewan ngenamung ni mengippaptek idan nunya hedin man-e-tan ida helag Israel. ²⁷ Hi Aaron niyadda lalakkin u-ungnga tu hu menang-ang idan helag Gerson hedin daka ippahding hu neitudun ngunu da, yadda mahapul ni ippahding da hedin man-e-tan ida niyadda edum ni ngunu da. Ittudu da mewan ni hi-gada hedin hipa tetngeden da. ²⁸ Huyyadda neitudun ngunuddan helag Gerson di Tabernacle. Hi Ithamar e u-ungngan Aaron hu ngenamung ni menang-ang ni ngunu da.”

Ya ngunuddan helag Merari e u-ungngan Levi

²⁹ Immehel mewan hi APU DIOS nan Moses ey kantuy “Ilistam ida emin hu helag Merari meippuun di pewen da niyad pamilyah da, ³⁰ niya bilang mudda emin hu lalakkin dammutun mangngunnud Tabernacle ni telumpulu ingganah di nelima toon tu. ³¹ Hi-gada mengnged ni kalkalimangngan Tabernacle heniddan kameibballabag, ³² yadda tukud, yadda neituunan ni tukud, yadda pa-pa, yadda linubid di nanlinikweh ni Tabernacle niyaddan emin ida kameussal di pengikkapyaan idan nunya. Wada hakey ni hi-gada ey ngenamung tun mengipahding ni neitudun ngunu tu. ³³ Huyyadda neitudun ngunnuen idan helag Merari di Tabernacle. Hi Ithamar e u-ungngan Aaron hu mengituttuddun pehding da.”

Ya listaan idan helag Levi

³⁴⁻⁴⁸ Inu-unnud di Moses nan Aaron niyadda kamengipappangngulun helag Israel hu olden APU DIOS et ilista dan emin hu lalakkin helag Kohat, hi Gerson et hi Merari e u-ungngaddan Levi, meippuun di pewen da niyad pamilyah da. Binilang dan emin hu dammutun mangngunnud Tabernacle ni telumpulu ingganah di nelima toon tu et heninnuy hu bilang ni helag da: hi Kohat ey 2,750, hi Gerson ey 2,630, et hi Merari ey 3,200. Ya nga-mut ni bilang dan emin ey 8,580.

⁴⁹ Meippuun di intugun APU DIOS nan Moses ey neilistaddan emin niya neitudun hanhakkey ni hi-gada ngunnuen da winu hipan pehding da.

Yadda etan tuun kameibbillang ni beken ni malinih

5

¹ Kan APU DIOS nan Moses ey ² “Itugun muddan helag Israel e pe-kal dad nangkampuan da hu tutu-un wada angetakkut ni degeh dan kamei-aldan, et yadda tutu-un wada kamelpud annel da ni yadda etan eleg meibbillang ni malinih tep kinepa da winu sinikdun da hu annel ni netey. ³ Man-inggeh ni meippahding huyyad laki winu bii et ma-kal idad pangkampuan yu tep eggak pinhed ni meluggit eya bebley ni pekibbebleyan kun hi-gayun tutu-uk.”

⁴ Inu-unnud idan helag Israel hu intugun APU DIOS nan Moses, et pa-kal dad nangkampuan da etan ida tuun kameibbillang ni beken ni malinih.

⁵ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ⁶ “Itugun muddan helag Israel huyya: ya etan laki winu biin eleg tu u-unnuda hi APU DIOS, et pehding tu lawah di edum tun tuu ey mambehul.

⁷ Humman ni tuu ey mahapul ni ebbuluten tun nambahul et bayadan tu multa tu etan di tuun nambahulan tu ey e-duman tun dewampulun porsentoh. ⁸ Nem hedin netey etan tuu et endi neihnup ni aaggi tun pengidwatan etan ni nambahul ni bayad tu ey meidwat nan APU DIOS humman, et usalen idan padi. Hin-appil ngu dedan etan lakkitun kalneroh ni ukkaten ni nambahul et kelengen tun pengippahdingan tun elaw ni panlinnih. ⁹ Emin hu illaw idan helag Israel ni iddawat dan APU DIOS ey ellan idan

padin menewwat. ¹⁰ Emin hu hipan meidwat etan ni padi ey ellan tu.”

Ya meippanggep etan ni lakin kaman-annil

¹¹ Huyyadda intugun APU DIOS nan Moses ¹² ni ittugun tuddan helag Israel: Hedin ngullaw an nenamak hu hakey ni biin edum ni lakin beken tu ahwa ¹³ et man-ulig ida, nem endi tistigu et endi nena-kup ni hi-gada, ¹⁴ ey hedin man-annil etan lakin ahwan nunman ni bii winu man-elim hu hakey ni laki e anin ni endi impahding ni ahwa tun lawah, ¹⁵ ey mahapul ni illaw ni laki hu ahwa tud kad-an ni padi. Niya mahapul ni umilaw ni hangkiloh ni alinah ni eleg meha-adan ni mansikan olibah winu bangbanglu tep meipappit huyyan panmahmahan ni kaman-annil ni laki ma-lat meamta hedin makulug ni nambahul hu ahwa tu.

¹⁶ Illaw etan ni padi etan bii et tu peehneng di hinanggan altar, ¹⁷ niya um-alan danum et iduyag tud bewed niya um-alan dep-ul di detal ni Tabernacle et i-dum tud danum. ¹⁸ Hedin negibbuh ni impeang-ang etan ni padi etan bii di hinanggan APU DIOS, ey ukkahen tu betek ni bewek ni nunman ni bii et patnged tun hi-gatu etan neiappit ni alinah et pengamtaan hedin makulug etan kapan-annilin laki. Umehneng etan padid hinangga etan ni bii niya tetngeden tu etan bewed ni neha-adan ni mapeit ni danum ni um-idwat ni idut etan di nambahul. ¹⁹ Pansapatah ni padi etan bii ey kantun hi-gatuy “Hedin eleg ka makiulig di edum ni laki niya hedin endi impahding mun lawah ni umhulun ni

keibbillangan mun beken ni malinih ey eleg um-amnu eya idut ni hi-gam. ²⁰ Nem hedini nekiulig kad edum ni laki ey ²¹ hi APU DIOS hu mengiddut ni hi-gam ma-lat pippihulen dakan edum mun tuu. Pambalin dakan mebessi ²² eyan neidutan ni danum ni innumem.” Hummangen etan ni bii et kantuy “Ebbulutek huttan ni pehding APU DIOS.”

²³ Ittudek etan ni padi huyyan idut di katat, et hantu ulahi etan neitudek etan di mapeit ni danum di bewed. ²⁴ Peinum ni padi etan ni bii humman ni danum ni neidutan et manhelheltap hedini tu-wangun nambahul. ²⁵ Ellan mewan etan ni padi etan singged ni biin alinah ni neiappit gapuh ni annil et ita-gey tu et ipeang-ang tun APU DIOS ey hantu ilaw di altar. ²⁶ Umgamal etan padin nunman ni alinah et giheben tu, et painum tu mewan etan ni bii etan danum. ²⁷ Hedini nekiulig etan biid edum ni laki, man nemahhig hu helheltapen tun iddawat ni danum ni neidutan et mebessi. Pippihulen idallin tutu-u. ²⁸ Nem hedini eleg tu ipahding hu lawah, ey mehlag tep eleg um-amnu hu idut ni hi-gatu. ²⁹ Huyya hu tugun ni meippanggep ni annil. Hedini nekiulig hu biid edum ni laki ³⁰ winu kaman-annil hu laki e ya wadad nemnem tu ey wada edum ni lakin ahwa tu, ey illaw tu ahwa tu et peehneng ni padid hinanggan APU DIOS et ipahding tu huyyan tugun. ³¹ Endi bahul ni laki, nem hedini nambahul hu bii, man heltapen tu kastigu tu.

Ya u-unnuden idan Nasirite

6

¹ Intugun mewan APU DIOS nan Moses ² e itugun tuddan helag Israel huyya: “Hedin wada laki winu biin mansapatah ma-lat mambalin ni Nasirite et i-eng-eng tu annel tun APU DIOS, ³ ey mahapul ni eleg um-inum ni kaumbuteng. Eleg um-inum ni hipan meinum ni nekapyad grapes niya eleg mengngan ni grapes niya raisins.

⁴ Anin ni hipan nekapyad grapes, ya bukel tu winu ukih tu ey eleg mabalin ni tu kennen.

⁵ Eleg mabalin ni an mampepu-lit niya eleg mabalin ni tu e-kalen iming tu. Yan nunman ni tsimpuh ni pambalanan tun Nasirite ey mahapul ni pedukkey tu bewek tu niya iming tu. Mahapul mewan ni pannenneng tun pehding hu insapatah tu ma-lat maibilang ni malinih ingganah melebbah humman ni tsimpuh ni insapatah tun pansilbian tun APU DIOS. ⁶ Ey eleg mabalin ni an meihnup di netey ni tuu. ⁷ Anin ni kantu et hi ametu, hi inetu winu yadda aaggi tu hu mettey, et eleg mabalin ni tu hibbiten annel tu gapun higada, tep neieng-eng nan APU DIOS, e ya bewek tu hu keang-angan tu e hi-gatu ey Nasirite. ⁸ Hedin ya hakey ni tuu ey insapatah tun mambalin ni Nasirite et maieng-eng nan APU DIOS ey mahapul ni pehding tu hu neitugun ni hi-gatu.

⁹ Hedin nehibit hu bewek ni hakey ni Nasirite tep neidagsid annel etan ni tuun neminpinhakkey ni netey, ey mahapul ni hehgeden tun pitun aggew et hantu mukmuki ulu tu niya e-kalen tu iming tu et han dammutun meibbillang ni malinih. ¹⁰ Yan meikkewwalun aggew ey illaw tu etan ni padi hu dewwan paluma winu dewwan

balug di heggeppan ni Tabernacle. ¹¹ I-appit ni padi hu hakey tep ya liwat niya gihheben tu hakey di altar ma-lat mambalin mewan ni malinih humman ni tuu tep ya neidagsian tud annel ni netey. Yan nunman ni aggew ey ippidwa tu mewan ni mansapatah nan APU DIOS niya dukkeyen tu mewan bewek tu. ¹² Ippidwa tu mewan ni ieng-eng annel tun APU DIOS et mambalin mewan ni Nasirite. Eleg meibbillang etan tsimpuh ni nunman tep nehibit hu neieng-eng ni bewek tu. Mahapul mewan law ni man-appit ni hantoon tun lakkitun kalneroh gapuh ni bahul tu.

¹³ Hedin negibbuh ni impahding ni Nasirite hu insapatah tun pansilbian tun APU DIOS, man um-law di heggeppan ni Tabernacle ¹⁴ et peang-ang tun i-appit nan APU DIOS hu hakey ni hantoon tun lakkitun kalneroh ni kamei-appit ni kagihheba, ya hakey ni hantoon tun labah ni kalneroh ni kamei-appit tep ya liwat et ya hakey ni lakin kalneroh ni kamei-appit ni pekiddagyuman tun APU DIOS. Huyyaddan animal ey mahapul ni endi dipektoh da. ¹⁵ Um-iappit mewan ni hambasket ni sinapay ni eleg meha-adan ni pampelbag, yadda mahdel ni sinapay ni nekamdugan ni mansikan olibah, yadda mangkeingpih ni sinapay ni neha-adan ni mansikan olibah, yadda pagey niya meinum. ¹⁶ Peang-ang etan ni padi ida huyyan kamei-appit APU DIOS e pemengngulu tudda kamei-appit tep ya liwat niya kagihheba, ¹⁷ et hantu itu-nud hu kamei-appit gapuh ni pekiddagyuman nan APU DIOS niya hambasket ni sinapay ni eleg mekamdugan ni pampelbag,

ya pagey niya meinnum.

¹⁸ Mukmukan etan ni Nasirite hu bewek tud heggeppan ni Tabernacle et giheben tud pengig-gihheban ni kamei-appit ni pekiddagyuman nan hi APU DIOS. ¹⁹ Hedin negibbuh ni nemukmukan hu bewek tu, ey iddawat ni padin hi-gatu hu hanhakkey ni nelutun lapan lakkitun kalneroh, et yadda mahdel niya meingpih ni sinapay ni eleg meha-adan ni pampelbag. ²⁰ Itta-gey ni padin peang-ang nan APU DIOS humman idan meidwat ni bingay idan padi et memei-dum di pagew et ya lapan kalneroh. Hedin negibbuh ida huyya ey dammutu law ni um-inum etan Nasirite ni meinnum.

²¹ Huyyadda tugun ni meu-unnud di pan-appitan ni Nasirite. Hedin wada pay hu insapatah tun iddawat tun APU DIOS ni mei-dum di kamei-appit ngu dedan, ey dammutu. Nem mahapul ni pehding tu hu insapatah tu.”

²² Kan APU DIOS nan Moses ey ²³ “Ehel mud Aaron niyadda u-ungnga tu e heninnuy hu pambendisyon daddan helag Israel:

²⁴ ‘Hi APU DIOS hu mambendisyon niya mengip-paptek ni hi-gayu. ²⁵ Hi APU DIOS hu mengippeang-ang ni binabbal tu niya hemek tun hi-gayu. ²⁶ Hi-gatu hu mengidwat ni linggep yu ey peang-ang tu amleng tun hi-gayu.’ ”

²⁷ Kan mewan APU DIOS ey “Hedin ngeddanen idan padi hu ngadan kun pemendisyonan dan helag Israel ey bendisyonak ida.”

7

Ya i-appit idan kamengipappangngulun helag Israel

¹ Ginibbuh nan Moses ni binehwat hu Tabernacle, et ipahding tu hu elaw ni pengi-eng-engan dan APU DIOS ni nunman, yadda kameussal diman, ya altar niyadda usal diman. ² Yadda etan aap-apun helag Israel ni kamanlistaddan tutu-u ³ ey in-ali da hu iddawat dan APU DIOS. Humman ida ey enem ni kaliton et ya hampulut dewwan bulug ni baka. Hakey ni kaliton hu indawat ni dewwan ap-apu, niya hakey ni bulug ni baka hu indawat ni hakey ni ap-apu. Impeang-ang dadda emin huyyad hinanggan Tabernacle.

⁴ Entanni ey kan APU DIOS nan Moses ey ⁵ “Abulut mudda huyyan indawat da et mausal di hipan ngunu eyad Tabernacle. Idwat muddan helag Levi et usalen dad ngunu da.”

⁶ Et idwat Moses idan helag Levi hu ida humman ni kaliton niyadda bulug ni baka. ⁷ Indawat tu dewwan kaliton et ya epat ni bulug ni baka idan helag Gerson et usalen dad ngunu da, ⁸ niya indawat tuddan helag Merari hu epat ni kaliton et ya walun bulug ni bakan ussalen da damad ngunu da. Ya ap-apu dan mengituttuddun ngunu da ey hi Ithamar e u-ungngan Aaron. ⁹ Endi an indawat nan Moses ni kaliton idan helag Kohat tep eleg da mahapul di ngunu da, tep higada kamemehhan ni neieng-eng ni ngunut di Tabernacle.

¹⁰ Yan etan ni neieng-engan ni altar hu nengilian idan aap-apun nunman idan indawat da et ipeang-ang dan inha-ad dad hinanggan altar.

11 Kan dedan lan APU DIOS nan Moses ey “Ehel muddan helag Israel e kewa-wa-wan hampulut dewwan aggew ey i-alin hakey ni ap-apu hu id-dawat tun meussal ni pengi-eng-engan ni altar.”

12-83 Ey ya nengi-lin iddawat tun nemangulun aggew ey hi Nahson e u-ungngan Amminadab e helag Judah. Yan meikkadwan aggew ey hi Nethanel e u-ungngan Suar. Yan meikkatlun aggew ey hi Eliab e u-ungngan Helon e helag Sebulun. Yan meikka-pat ni aggew ey hi Elisur e u-ungngan Sedeur e helag Reuben. Yan meikkelliman aggew ey hi Selumiel e u-ungngan Surishaddai e helag Simeon. Yan meikka-nem ni aggew ey hi Eliasap e u-ungngan Deuel e helag Gad. Yan meikkeppitun aggew ey hi Elisham e u-ungngan Ammihud e helag Ephraim. Yan meikkewwalun aggew ey hi Gamaliel e u-ungngan Pedahsur e helag Manasseh. Yan meikkahyam ni aggew ey hi Abidan e u-ungngan Gideoni e helag Benjamin. Yan meikkeppulun aggew ey hi Ahieser ey u-ungngan Ammishaddai e helag Dan. Yan meikkeppulu et hakey ni aggew ey hi Pagiel e u-ungngan Okran e helag Asher. Yan meikkeppulut dewwan aggew ey hi Ahira e u-ungngan Enan e helag Naptali.

Emin ida ey nan-iinggeh indawat da e hanhakkey ni duyun silber ni umlaw di hangkiloh et kagedwah bel-at tu, ya hanhakkey ni mahukung ni silber ni umlaw di hangkiloh bel-at tu meip-puun di kameunnud ni lekud da. Napnudda humman ni kayyaggud ni alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah, e huyya kamei-appit ni pagey. Indawat da mewan hu hanhakkey ni ek-

ekut ni mahukung ni duyun balituk ni umlaw ni 1/8 ni kilo hu bel-at tu e neha-adan ni bangbanglun insensoh, ya hanhakkey ni kilaw ni lakkitun baka, ya hanhakkey ni lakkitun kalneroh, ya hanhakkey ni hantoon tun impah ni kalneroh ni kamei-appit ni kagihheba, ya hanhakkey ni gelding ni kamei-appit tep ya liwat.

Yadda indawat dan kamei-appit di pekiddagyuman ey: handedwan bulug ni baka, hanlilman lakkitun kalneroh, hanlilman gelding et ya hanlilman hantoon tun impah ni kalneroh.

84-88 Et ya bilang emin ni indawat idan hampulut dewwan aap-apun helag Israel ni meussal di kei-eng-engan ni altar ey: Hampulut dewwan silber ni duyuy et ya hampulut dewwan silber ni mahukung ni duyun umlaw di telumpulun kilo, hampulut dewwan balituk ni ekka-kut ni mahukung ni duyun umlaw ni hangkiloh et kagedwah bel-at tun nangkapnun insensoh, hampulut dewwan lakkitun baka, hampulut dewwan lakkitun kalneroh, hampulut dewwan hantoon tun impah ni kalneroh, ya alinah ni i-appit dan mei-unnud ida nunman ni kagihheba et ya hampulut dewwan gelding ni kamei-appit tep ya liwat. Ya in-ali da pay ni kamei-appit ni pekiddagyuman dan Apu Dios ey dewampulut epat ni lakkitun baka, na-nem ni lakkitun kalneroh, na-nem ni gelding et ya na-nem ni hantoon tun impah ni kalneroh.

89 Yan hinggepan nan Moses di Tabernacle et makihummangan nan APU DIOS ey dingngel tu kaman-e-hel di nambattanan ni dewwan nepaot

ni nepayakan ni anghel di ta-pew ni hu-keb ni Kaban APU DIOS.

8

Ya pattukkan idan dilag

¹ Kan APU DIOS nan Moses ey ² “Ehel mun Aaron et hedin ippatuk tudda etan pitun dilag di pattukkan ey ang-angen tu et madilagan hu pettek ni hinanggan nunman ni pattukkan.”

³ Inu-unnud Aaron et iha-ad tudda dilag etan di dammutun medillagan hu hinanggan etan ni pattukkan. ⁴ Humman ni pattukkan ni dilag ey nekapyad balituk meippalpud hengeg tu ingganah di utduk tu e neu-unnud hu impeang-ang APU DIOS nan Moses ni pengiu-unnudan tu.

⁵ Kan APU DIOS nan Moses ey ⁶ “Appil mudda helag Levi idad edum dan helag Israel, et ipahding mu hu elaw ni panlinnih ni hi-gada.

⁷ Wagkihim idan danum ni kapanlinnih et pelabahah mu bewek di ulu da niyad annel da, ey pebalbal mun hi-gada balwasi da et maibilang idan malinih. ⁸ Ehel mu mewan ni hi-gada et umi-liddan pakeetteng tun lakkitun baka, ya alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah ni kamei-appit, niya kilaw ni lakkitun bakan kamei-appit tep ya liwat. ⁹ Ayagim idan emin hu helag Israel niya peehneng mudda helag Levi di heggepan ni Tabernacle. ¹⁰ Ey yadda helag Israel ey itta-pew da ngamay dad uluddan helag Levi. ¹¹ Ipeang-ang Aaron idan hi-gak hu helag Levi et maieng-eng idan hi-gak tep hi-gak pansilbian da.

¹² Itta-pew idan helag Levi hu ngamay dad ulun etan ni dewwan lakkitun baka. Mei-appit hu hakey tep ya liwat niya gihheben da etan hakey. Huyya hu elaw ni panlannah idan helag Levi. ¹³ Peehneng muddad hinanggan Aaron niyadda u-ungnga tu et maieng-eng idan hi-gak. ¹⁴ Hanneya pehding mun mengi-eng-eng idan helag Levi, tep hi-gada pinilik di edum dan helag Israel ni mengippahding ni pengunnuk. ¹⁵ Hedin negibbuh ni impahding mu humman ni elaw ni panlannah ni hi-gada ey ipeang-ang mudda et dammutu law ni umhehgep idad Tabernacle et ipahding da hu pengunnuk ni hi-gada. ¹⁶ Neieng-eng ida helag Levi ni hi-gak, tep hi-gada neihullul di emin ni pengulwan ni lakin u-ungngaddan helag Israel, ¹⁷ tep mei-eng-eng dedan ni hi-gak hu emin ni pengulwan ni lakin u-ungngaddan helag Israel, anin idan nemangulun impah ni animal da. Pinilik ida dedan ni mei-eng-eng ni hi-gak nunman ni hileng ni nemateyak emin ni pengulwan ni lakin u-ungngaddan iEgypt. ¹⁸ Et humman hu, yadda helag Levi hu ihullul kuddan pengulwan ni lakin u-ungngaddan helag Israel. ¹⁹ Hi-gada mewan hu pinilik ni emin di helag Israel ni mengippahding idan ittudun Aaron niyadda u-ungnga tun inggunu dad Tabernacle ma-lat iehneng dadda edum dan helag Israel. Pehding da hu elaw ni panlannah ni hi-gada et endi an meippahding ni lawah ni hi-gada hedin meihnpup idad Tabernacle.”

²⁰ Inu-unnud Moses, hi Aaron niyadda helag Israel hu intugun APU DIOS ni pehding daddan

helag Levi. ²¹ Impahding idan helag Levi hu elaw ni panlinnih niya imbalbal da balwasi da et peang-ang Aaron idan APU DIOS ey impahding tu hu elaw ni panlinnih ni hi-gada ma-lat maibilang idan malinih. ²² Neipalpun nunman ey ida law kaumhegep hu helag Levi ni mangngunnud Tabernacle, et baddangan da hi Aaron niyadda u-ungnga tun laki. Inu-unnud dan emin hu intugun APU DIOS nan Moses ni pehding da.

²³ Kan APU DIOS nan Moses ey ²⁴ “Mahapul mewan ni u-unnuden idan helag Levi huyya: Hedin dewampulut liman toon ida laki ey illapu dan mangngunnud Tabernacle. ²⁵ Issiked dan mangngunnud man hedin nelima law toon da. ²⁶ Hedin dinteng da humman ni toon ey umbaddang idan ebuh di edum dan helag Levi ni mangguwalyad Tabernacle, nem beken law ni hi-gada mengippahding ida etan ni ngunudman. Humman ida ittudum ni ngunuddan helag Levi.”

Ya meippanggep etan ni Piyestah ni Passover e Nelabahan Anghel APU DIOS

9

¹ Yan eman ni nemangulun bulan ni meikkadwan toon neipalpun neni-yanan idan helag Israel ni Egypt ey immehel hi APU DIOS nan Moses di Sinai ² et kantuy “Ehel muddan helag Israel et ipahding da hu Piyestah ni Passover e Nelabahan ni Anghel etan di nagtud ni tsimpuh. ³ Pehding yu huyya meippalpun kamangkehileng ni meikkahampulut epat ni aggew nunman ni bulan. Mahapul ni paka-u-unnuden yudda

intugun kun pehding yu meippanggep nunyan Piyestah.”

⁴ Inhel Moses idan tutu-u e ippahding da humman ni Piyestah ⁵ ni mahmahdem ni meikkahampulut epat ni aggew ni memengngulun bulan di diman Sinai, et ipahding idan tutu-u humman e inu-unnud da hu intugun APU DIOS nan Moses. ⁶ Nem wadadda eleg mangipahding ni nunman ni Piyestah tep kinepa da annel ni netey et maibilang idan beken ni malinih, et lumaw idan Moses nan Aaron nunman ni aggew ⁷ et kandan Moses ey “Eleg kami meibillang ni malinih tep kinepa mi netey ni tuu. Nem anin et anhan, kele dakemi ikka-leg ni man-appit nan APU DIOS ni nunyan nagtud ni tsimpuh ey manudda edum min helag Israel tep nan-appit ida?” ⁸ Kan Moses ni hi-gaday “Heged yu et amtaek hedini hipa e-helen APU DIOS ni meippanggep ni hi-gayu.”

⁹ Entanni ey kan APU DIOS nan Moses ey ¹⁰ “Ehel muddan helag Israel e hedini wadan hi-gadan nunya winu yan edum ni aggew hu meibillang ni beken ni malinih ni tsimpuh ni Piyestah ni Passover tep kinepa tu netey winu wada linawwan da et endiddan nunman ni nagtud ni tsimpuh ey dammutun pehding da humman ni Piyestah ¹¹ ni mahmahdem ni meikkahampulut epat ni aggew ni meihhayned ni bulan. Yan nunman ni tsimpuh pengngannan dan pakeet-teng tun kalneroh et ya mapeit ni ihhidan natnateng et ya sinapay ni eleg mekamdugan ni kamampelbag. ¹² Mahapul ni kennen dan emin et endi an metdaan ni kewa-waan tu. Mahapul

mewan ni endi hehpungen dan genit ni animal ni neiappit. * Mahapul ni u-unnuden dan emin hu meunnud hedin pehding da humman ni Piyestah. ¹³ Nem ya tuun eleg mengippahding nunya anin kameibbilang ni malinih winu anin ni endi linawwan tu ey eleg law meibbilang ni tuuk tep eleg tuwak iappitan ni nunman ni nagtud tsimpuh. Et heltapen tu kastigu tu tep ya humman ni liwat tu.

¹⁴ Ya edum ni tuun nekibebley ni hi-gayun neminhed ni mengippahding ni nunyan Piyestah ey dammutun pehding tu nem mahapul ni paka-u-unnuden tu hu meunnud ni pehding. Anin ni hansinu-wan humman ni tuu winu helag dedan Israel et mahapul ni u-unnuden tu hu meunnud ni pehding.”

Ya etan kulput ni nengipenguluddan helag Israel

¹⁵ Yan eman ni neiha-adan etan ni Tabernacle ey nelehbeng hu kulput et hephepan tun kawwalwal. Hedin hileng man kamambalin ni apuy humman ni kulput. ¹⁶ Hanniman kameippahding e hedin kawwalwal ey kamelehbeng humman ni kulput ey hedin hileng ey kamambalin ni apuy. ¹⁷⁻¹⁸ Hedin immahpat etan kulput, ey amtaddan helag Israel e pinhed APU DIOS ni man-e-tan ida. Et humman hu, bukkalen da kampu da ma-lat man-etan ida. Ey ihhad da mewan hedin nansiked niya melehbeng etan kulput. Nem hedin mannenneng etan kulput di Tabernacle, ey amta da e pinhed APU DIOS ni mannenneng idadman ni nangkampuan

---

* **9:12** 9:12 John 19:36

da. ¹⁹ Anin ni meeyyapaw hu panha-adan ni kulput di Tabernacle et manhahha-ad idadman e eleg ida man-e-tan ni pangkampuwan da et u-unnuden da pinhed APU DIOS. ²⁰ Hin-addum ni kamebillang ni ebuh hu aggew ni kapanhahha-adin kulput etan di Tabernacle. Et humman ni ebuh ni aggew hu panha-adan idan tuud nangkampuan da. Nem hedin in-olden APU DIOS ni man-e-tan ida ey daka u-unnuda. ²¹ Hin-addum mewan ni hakey ni hileng ni ebuh hu panha-adan ni kulput di Tabernacle et ida kaman-e-tan ni kewa-waan tu hedin immahpat etan kulput. Nem anin ni kawwalwal winu hileng et hanniman daka pehding e hedin imahpat etan kulput man mahapul ni man-e-tan ida. ²² Nem eleg ida man-e-tan anin ni dewwan aggew, hambulan, hantoon winu mea-ayyapaw pay hedin eleg um-ahpat etan kulput. Nem hedin nisin immahpat etan kulput man bukkalen da kampuda ma-lat man-etan ida. ²³ Ya daka pengu-unnudin APU DIOS hu daka pemukkalin kampu da niya daka pengikkapyai hedin humman inhel APU DIOS nan Moses ni pehding da.

10

Yadda silber ni tangguyup

¹ Kan APU DIOS nan Moses ey ² “Kapyia kan dewwan silber ni tangguyup et mausal ni pan-eyyag idan tuu ma-lat maemung ida ey humman pay pengippeamtaan hedin mahapul ni bukkalen da kampu da. ³ Hedin meippatnul ni

dewwa etan ida tangguyup, humman pengam-taan idan tuu e mahapul ni meemung idad kad-am mud heggepan ni Tabernacle. ⁴ Nem hedin hakey ni ebuh hu meippatnul, ey ebuh ida etan kamengipappangnguluddan tuu hu meemung di kad-am.

⁵ Ey hedin kamamputuputul hu tenul etan ni tangguyup ey bukkalen idan nangkampud appit ni kasimmilin aggew hu kampu da et man-etan ida. ⁶ Yan pidwatun pengippatnulan dan tangguyup ni mamputuputul ey bukkalen damaddan nangkampud appit ni south hu kampu da et maitu-nud ida. ⁷ Nem hedin eyyagan yudda tuu ma-lat maemung ida, ey dukkedukkey yu hu tenul ni tangguyup.

⁸ Yadda padin u-ungngan Aaron ni ebuh hu dammutun mengippatnul ni tangguyup. Ey mahapul ni u-unnuden idan meittu-nud ni helag dadda huyya. ⁹ Ey mahapul ni petnul yudda huyyan tangguyup et peamta yu e wada gubat hedin wada buhul yun menggep ni bebley yu et mekigubat kayun pengihwang yun annel yu. Baddangan dakeyun hi-gak e AP-APU e Dios yu ma-lat meihwang kayud buhul yu. ¹⁰ Patnul yu mewan tangguyup yun tsimpuh ni pan-an-anlaan yu henin Piyestah ni Kaketellakin Bulan winu yadda edum ni piyestah. Ey patnul yu mewan tangguyup yud pan-appitan yun kagih-heba niya pekiddagyuman yun APU DIOS. Humman ni tenul ni tangguyup hu mengippenemnem ni hi-gayun nan Apu Dios. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.”

Ya nan-etanan idan helag Israel ni nangkampuan da

¹¹ Yan eman ni meikkadwampulun aggew ni meikkadwam bulan ni meikkadwan toon neipalpun neni-yanan idan helag Israel ni Egypt ey himma-pat hu kulput ni wadad Tabernacle,

¹² et umgah ida helag Israel et hi-yanen da hu eleg mebebleyid Sinai et manglaw ida ingganah nansiked etan kulput di Paran e eleg mebebleyi.

¹³ Nedaťngan hu pan-e-tanan da mewan et iolden APU DIOS nan Moses e umlaw ida.

¹⁴ Yan inggahan da ey nantutu-nud ida e neman-guludda helag Judah niyadda edum ni helag ni nekikampun hi-gada. Impanguluddan Nahson e u-ungngan Amminadab. ¹⁵ Neitu-nud ida helag Issakar e hi Nethanel e u-ungngan Suar hu nengipengulun hi-gada ¹⁶ et han maitu-nud hu helag Sebulun e impanguluddan Eliab e u-ungngan Helon. ¹⁷ Et han law maitu-nud ida helag Gerson niyadda helag Merari e nangnged etan ni binukal dan Tabernacle.

¹⁸ Neitu-nud ida helag Reuben et yadda edum da e impangulun Elisur e u-ungngan Sedeur. ¹⁹ Neitu-nud ida helag Simeon e impangulun Selumiel e u-ungngan Surishaddai. ²⁰ Et maitu-nud ida helag Gad e impangulun Eliasap e u-ungngan Deuel.

²¹ Neitu-nud ida helag Kohat e helag Levi e hi-gada nangnged idan neieng-eng ni usal di Tabernacle. Yan dintengan da etan di pangkampuan da ey neiha-ad law etan Tabernacle. ²² Neitu-nud damadda helag Ephraim e impanguluddan Elishamah e u-ungngan Ammihud. ²³ Neitu-nud

ni hi-gada hu helag Manasseh e impanguluddan Gamaliel e u-ungngan Pedahsur. ²⁴ Neitu-nud ida dama helag Benjamin e impanguluddan Abidan e u-ungngan Gideoni.

²⁵ Ya nanggillig ni tellun helag Israel ey yadda helag Dan, yadda helag Asher niyadda helag Naptali e humman ida ey guwalyad benne-ggan. Ya nengipengulun hi-gada ey yadda helag Dan e impanguluddan Ahieser e u-ungngan Ammishaddai. ²⁶ Neitu-nud hu helag Asher e impanguluddan Pagiell e u-ungngan Okran, ²⁷ et yadda law hu helag Naptali e impanguluddan Ahira e u-ungngan Enan. ²⁸ Hanneya hu elaw ni negenedwaan idan helag Israel niya nantutunudan dad lawwan dan da pan-e-tanan.

²⁹ Hakey ni aggew ey kan Moses nan hi aydu tu e hi Hobab e u-ungngan Jetro e iMidian ey “Umlaw kamid bebley ni inhel APU DIOS ni iddawwat tun hi-gamin helag Israel. Pakilaw kan hi-gami et idwatan dakan panyaggudam tep inhel APU DIOS e iddawwat tu panyaggudan min tuu tu.”

³⁰ Nem kan Hobab ey “Eleggak mekillaw ni hi-gayu. Mahapul ni mambangngaddak di pamilyah kud bebley mi.”

³¹ Kan mewan Moses ni hi-gatuy “Entan anhan dakemi hi-yan. Pakilaw ka kumaddan ni hi-gami, tep hi-gam hu nengamta hedin attu pangkampuan tayu eyad eleg mebebleyi.

³² Iddawtan dakaddan dakel ni panyaggudan ni iddawwat APU DIOS ni hi-gatsu.”

³³ Yan neni-yanan idan helag Israel di Sinai ey nandalan idan tellun aggew. Nemangulu hu

Kaban APU DIOS tep hedin attu nansikedan tu ey yadman pangkampuan da. ³⁴ Hedin kawwalwal et ida kamenglaw ey kamei-unnuunnud ni hi-gada etan kulput. ³⁵ Hedin mewan immegah ida et umlaw ida e in-attang da etan Kaban Apu Dios ey kan Moses ey “APU DIOS, inah ka et mudda pan-iwehit hu buhul mu. Pabsik mudda tuun angebe-hel daka!” ³⁶ Hedin dimmateng idad pangkampuan da et inha-ad da Kaban Apu Dios, kan Moses ey “Kaibangngad ka e APU DIOS di kad-an min kalibulibun helag Israel.”

11

Ya kamanpanlillah iddan

¹ Entanni ey inlapuddan helag Israel ni manlillah nan APU DIOS tep yadda ligat da. Dingngel APU DIOS hu ngudu da ey bimmunget et paeli tu apuy et malgab hu pangil ni nangkampuan da. ² Nampehemhemmek idan nampebaddang nan Moses et mandasal nan APU DIOS et ma-dep hu apuy. ³ Nginedanan dan Taberah humman ni nangkampuan da e ya keibbellinan tu ey ‘Kamantetebbel ni bebley’ tep immali apuy APU DIOS di kad-an da. ⁴ Entanni ey kaheppuladdan beken ni helag Israel ni nekilaw ni hi-gada hu kayyaggud ni kennen ni wadad Egypt, henin detag. Anin idan helag Israel et ida dama kamanlillah e kanday “Hamban wada detag ni ihhida tayu ey. ⁵ Yan kaweda tayud Egypt ey hedin pinhed tayu deleg man wada, liblih pay. Dakel pay diman bihhu-ut, yadda melon, niyadda dakel ni klasih ni danggu niya tapal!

⁶ Nem yan nunya ey nehingla itsu law ni peteg ni manah tep ebuh humman tayu kakennakennan kewa-wa-wa!”

⁷ Ya manah ey heni ekka-ket ni bukel e beken ni makablah ang-ang tu. ⁸⁻⁹ Ida kame-gah ni hileng di kad-an ni nangkampuan idan helag Israel, et hedin newa-wa man inemung da. Daka beyyua et mamblin ni heni alinah ey handa kinapyan nedampillag ni sinapay. Hedin ya tamtam tu man heni sinapay ni nekamdugan ni mansikan olibah.

¹⁰ Kadeddenggelan Moses e ida kamanpanlilih etan tuun neamung di heggeppan ni kampu ey kamemunnununu nemnem tu tep bimmubunget hi APU DIOS. ¹¹ Et kantun APU DIOS ey “Kele hanneya muka pehding ni hi-gak e bega-en mu e muwak kapanliligat? Hipa nak impahding ni muka bellawa et hi-gak mu nengidinelan ida eyan dakel ni tuun hanneya elaw da? ¹² Beken ni hi-gak hu namyuh ni hi-gada niya beken ni hi-gak hu ammed da! Ey kele nak nambalin ni heni kaman-e-ban hi-gada et nak ida illaw di bebley ni inhel mun iddawat muddan aammed mi? ¹³ Attu nak pengellaan ni dakel ni detag ni pehiddak idan nunyan dakel ni tuu? Anin anhan et ida kaumlililih e ida kaumbagabagan detag. ¹⁴ Eggak kabaelin hakkeyan ni mengippaptek ni hi-gada. Nakka meliggasin peteg! ¹⁵ Hedin hanneya pehding mun hi-gak man kedukdul hu patey muwak ew katted et eggak helheltapen hu hanneya. Nem hedin daka kapeamleng man entan tuwak anhan panliligat.”

¹⁶ Entanni ey kan APU DIOS nan Moses ey

“Ayagim ida nepitun kamengipappangngulun helag Israel et maemung idad Tabernacle di kadan mu. ¹⁷ Um-ali-ak et umhellak ni hi-gam diman, ey weddaek alin hi-gada hu Ispirituh ni henin winedak ni hi-gam ma-lat baddangan dakan hi-gadan mengippaptek idan etan ni tuu et eleg mu hakkeyan. ¹⁸ Ehel mun hi-gada e mahapul ni pehding da hu elaw ni panlannah tep hi-gak e AP-APU ey dingngel ku lilih da e kanday ‘Hamban wada detag ni ihhida tayu ey’ niya kanday ‘Kedukdul hu biyag tayud Egypt’. Et humman hu, weddaek hu detag ni kabbuhhan ey mahapul ni kennen da. ¹⁹ Beken ni han-aggew ni ebuh winu dewwan aggew, winu lima, winu hampulu, winu dewampulun aggew, tep mahapul ni ²⁰ kennen dan kewa-wa-wan hambulan ingganah makahhingladda et henidda umuta. Hanneya meippahding tep inwalleng da-ak et kanday ‘Kele dedan tayu hini-yan hu Egypt?’”

²¹ Nem kan Moses nan APU DIOS ey “Ya bilang ida eyan impanguluk ni tuun dammutun mansindalu ey enem ni gatut ni libu, ey kele kammuy iddawtan idan emin ni detag ni kennen dan hambulan?” ²² Anin na-mun keklengen min emin animal mi et umkulang ni kennen da. Ey anin na-mun hellepen min emin hu deleg di baybay et umkulang ni pekkan ni hi-gada.” ²³ Et kan APU DIOS nan Moses ey “Kaw wada pappeg ni kabaelan ku? Yan nunya penang-angam hedin um-amnu eya inhel ku!”

²⁴ Limmaw hi Moses et tu ehelen ni hi-gada hu inhel APU DIOS, et ayagan tudda nepitun kamengipappangngulun hi-gada, et peehneng

tuddad nanlinikweh ni Tabernacle. ²⁵ Entanni ey immali hi APU DIOS etan di kulput et umhel nan Moses. Wineda tudda etan ni nepitun tuun nepili hu Ispirituh ni henin wineda tun Moses. Yan newadaan ni Ispirituh ni hi-gada ey nambalin idan prophet ni nekemtang, nem yan nunman ni ebuh.

²⁶ Yadda etan dewwa e hi Eldad nan Medad e nekilistaddad nepitun tuu ey wadaddad kampu da tep eleg ida lumaw di Tabernacle ni nunman ni tsimpuh, nem anin ni hi-gada et nan-abig idan newadaan ni Ispirituh ni hi-gada. ²⁷ Et wada hu kamenikken ni lakin nambesik et tu ehelen nan Moses e immen di Eldad nan Medad di kampu da e ida kaman-ebbig. ²⁸ Immehel hi Joshua e u-ungngan Nun e hi-gatu kamemabbaddang nan Moses neipalpun keu-ungnga tu ey kantun Moses ey “Mu pasiked ida, apu!”

²⁹ Nem kan Moses ey “Entan tuwak ikakkaguh. Kaw beken mewan ni kayyaggud hedin weddaen APU DIOS di emin ni tuu tu hu Ispirituh tu et mambalin idan emin ni prophet?” ³⁰ Negibbuh huyya et mambanggad di Moses niyadda etan nepitun kamengipappangngulud kakampu da.

³¹ Entanni ey impaelin APU DIOS hu dibdib ni nengi-lin dakel ni peteg ni sisit ni nalpud baybay et umpaddad puyek ey neipu-ul ida et tellun piyeh keta-gey da ey nenap-apan hu mahkang etan di nangkampuan idan helag Israel e henin kedawwin kadellanan han-aggew. ³² Et itattagan idan tutu-u hu ala e in-a-aggew da et ilallabbi da, et mewa-wa mewan et ia-aggew da ala. Ya inlan hakey ni hi-gada ey umlaw di neliman

bushel et da pan-iha-pey di nangkampuan da.
³³ Nem entannit daka pankennadda humman ni sisit, ey impaelin APU DIOS hu nemahhig ni degeh tep bimmubbunget ni hi-gada. ³⁴ Dakel ni hi-gada netey et mukun nginedanan da humman ni nangkampuan dan ‘Kibrot Hataabah.’ Ya keibbellinan tu ey ‘Kulung idan nadmut ni detag’ tep ingkulung daddadman hu tutu-un kamanlilih meippanggep ni kennen ni kaiddawadawat APU DIOS.

³⁵ Entanni ey hini-yan idan helag Israel humman et lumaw idad Haserot et mangkampuddadman.

12

Pinihul di Miriam nan Aaron hi Moses

¹ Yan kaweda dad Haserot ey pinihul di Miriam nan hi Aaron hi Moses tep inahwa tu hu biin Kushite. ² Kanda pay ey “Kaw hi Moses ni ebuh hu inhelan APU DIOS? Kaw eleg dama umhel ni hi-gata?” Humman ni inhel da ey dingngel APU DIOS.

³ (Yad emin ni tuud puyek ey endi henin Moses e kamampekumbabah.)

⁴ Pinhakkeyey ineyagan APU DIOS hi Moses, hi Aaron et hi Miriam et kantun hi-gaday “Lakkayuy ni tellud Tabernacle!” Et lumaw idan tellu. ⁵ Entanni ey nelehbeng hi APU DIOS di kulput e heni tukud di heggeppan ni Tabernacle et aygan tud Aaron nan Miriam. Inu-unnud da et lumaw idan dewwad kad-an tu.

⁶ Kan APU DIOS ni hi-gaday “Dengel yu eya e-helek! Hedin wada pinhed kun e-helen idan prophet ey peamtak ni hi-gadad i-innep da.

7 Nem hedin hi Moses e bega-en ku ey beken ni hanniman, tep indinel kun emin ni hi-gatu hu helag Israel. 8 Humman gaputun nakka mekihinnanggan mekihummangan ni hi-gatu niya nakka panna-ud hu pinhed kun e-helen ni hi-gatu, et heni da-ak inang-ang. Kele eleg kayu umtakut ni memihhul ni hi-gatu?”

9 Nemahhig bunget APU DIOS ni hi-gada et hi-yanen tudda. 10 Kamangkeitta-gey etan kulput di ta-pew ni Tabernacle ey endi maptek ey newada hu leprosih nan Miriam e nambalin ni pukaw hu belat tu. Inang-ang Aaron humman ni neipahding, 11 ey kantun Moses ey “Apu, entan dakemi anhan kastigu tep ya nambahulan min eleg mi pakannemnemen et ipahding mi. 12 Ang-ang mu anhan et eleg mambalin hi Miriam ni heni neiungngan gelang ni netey e kamangkebwel ngu dedan ni neukatan tu.”

13 Et mandasal hi Moses nan APU DIOS e kantuy “Peyaggud mu anhan e APU DIOS hi Miriam!”

14 Hinumang APU DIOS ey kantun Moses ey “Gullat ni linupdaan ametu angah tu, et mahapul ni issipel tu baing tun pitun aggew. Et humman hu, idawwi yu nid kampu yun pitun aggew, et hedin negibbuh ey han dammutun mambangngad di kampu.” 15 Indawwi da hi Miriam di nangkampuan dan pitun aggew et eleg ida man-etan ingganah mambangngad hi Miriam di kampu da. 16 Hini-yan da hu Haserot et lumaw idad Paran e eleg mebebleyi et mangkampudda mewan diman.

13

Ya nemutukan Moses ida etan ni an mansi-im di Kanaan

¹ Kan APU DIOS nan Moses ey ² “Pili kan hanhakkey di hampulut dewwan helag Israel et palaw muddan an mansi-im di Kanaan e bebley ni iddawat kun hi-gayu.”

³ Et u-unnuden Moses humman inhel APU DIOS. Intu-dak tudda hampulut dewwan lalakkin kamengipappangnguluddan helag Israel et umgah idadman Paran e nangkampuan da. ⁴ Huyyadda ngadan da: hi Sammua e u-ungngan Sakkur di helag Reuben, ⁵ hi Saphat e u-ungngan Hori di helag Simeon, ⁶ hi Kaleb e u-ungngan Jephunneh di helag Judah, ⁷ hi Igal e u-ungngan Joseph di helag Issakar, ⁸ hi Hosea e u-ungngan Nun di helag Ephraim, ⁹ hi Palti e u-ungngan Raphu di helag Benjamin, ¹⁰ hi Gaddiel e u-ungngan Sodi di helag Sebulun, ¹¹ hi Ammiel e u-ungngan Gemalli di helag Dan, ¹² hi Gaddi e u-ungngan Susi di helag Manasseh e u-ungngan Joseph, ¹³ hi Sethur e u-ungngan Michael di helag Asher, ¹⁴ hi Nahbi e u-ungngan Bopsi di helag Naphtali, ¹⁵ et hi Geuel e u-ungngan Maki di helag Gad.

¹⁶ Huyyadda intu-dak Moses ni an mansi-im ni bebley ni lawwan da. Yan nunyan tsimpuh hu nenullulan nan Moses ni ngadan Hosea e u-ungngan Nun ni Joshua.

¹⁷ Yan nengitu-dakan Moses ni hi-gada ey kantuy “Elaw kayud appit ni north e idlan yud Negeb ingganah di appit ni south ni Kanaan ey nedagah kayud etan di duntuduntug ni bebley.

¹⁸ Hedin dimmateng kayudman ey ang-ang yu hedin hipa elaw tu humman ni bebley niyadda bimmebley, hedin dakel ida winu hahhakkey ida winu hedin nangka-let ida winu eleg. ¹⁹⁻²⁰ Ey ang-ang yu hedin kayyaggud humman ni bebley winu lawah. Ang-ang yu hedin neluhud winu eleg. Niya ang-ang yu hedin mateba neitnem winu eleg, niya hedin dakel keyew. Ey yallin pambangngadan yu, ey ienamut kayun lameh ni neitnem diman.” (Yan nunman ni tsimpuh ey nelapuan ni melu-um hu grapes.)

²¹ Limmaw ida humman ni lalakki et ilepu dan man-ang-ang-ang di eleg mebebleyid Sin di Kanaan ingganah di Rehab e neihnup di Hamat.

²² Nampalaw ida nid appit ni north et mandalan idad Negeb et han-ida lumaw di Hebron e nambebleyan di Ahiman, hi Sehai et hi Talmai e helag idan etta-teng ni tutu-un kameingngadnin Anakim. (Ya Hebron hu nemangulun nekapyan bebley ni pitun toon et han hu Soan e bebley di Egypt.) ²³ Yan linawwan dad Nedeklan e Eskol ey immaladdan hambu-ngul ni grapes. Makabbelat et pakkadek ni in-attang ni dewwan tuu. Immaladda pay ni lameh ni pomegranate niya lameh ni fig et ienamut da. ²⁴ Nginedanan idan nunman ni helag Israel humman ni Nedeklan e Eskol e ya keibbellinan tu ey ‘nebu-ngul’ tep yadman nengal-an dan nebu-ngul ni grapes.

²⁵ Nelabah hu na-pat ni aggew ni nansiiman da et mambangngad ²⁶ idad Kades di Paran e kad-an di Moses nan Aaron niyadda edum dan helag Israel. Ine-ehhel da hu inenang-ang da et peang-ang da etan lameh idan neitnem ni

in-anemut da. ²⁷ Kandan Moses ey “Limmaw kamid bebley ni nengitu-dakam ni hi-gami ey inang-ang mi e kayyaggud niya makatmel ey mateba nangkeitnem diman. Dakel putsukan, ey adyah hu in-anemut min lameh idan neitnem ni inla midman. ²⁸ Nem yadda tutu-un nambebley diman ey nangka-let ida. Mahkang hu bebley da niya nehammad ni neluhud. Ey anggetakkut tep wada etta-teng ni tutu-udman e nahlag idan Anak. ²⁹ Hedin yadda iAmalek ey nambebley idad Negeb. Yadda Hittite, yadda Jebusite niyadda Amorite ey nambebley idad duntuduntug diman. Yadda iKanaan ey nambebley idad gilig ni baybay niyaddad gilig ni Wangwang e Jordan.”

³⁰ Kamanlillah ida helag Israel nan Moses nem impaineng Kaleb et kantuy “Itsuy kuma et tayudda gubaten et hi-gatsu mambebley diman tep nanna-ud ni apputen tayudda.”

³¹ Nem kan ida etan ni edum tun an nansiim ey “Eleg tayudda mannuman han-apput tep kang-ang e et-eteng kabaelan da nem hi-gatsu.”

³² Inhinap dad edum dan helag Israel hu beken ni makulug ni meippanggep etan ni bebley. Kanday “Lawah hu puyek diman tep kulang hu kaillameh idan neitnem ni kennen ni emin ni nambebley diman niya etta-teng idan tutu-u hu nambebley diman. ³³ Immen ida pay diman hu helag Anak et hedin ya mika penang-ang ni annel mi ey heni kami taggunnay ey nanna-ud ni hanniman hu penang-ang dan hi-gami.”

14

Ya lilih mewan idan helag Israel

¹ Yan nunman ni hileng ey nemahhig hu nangih idan helag Israel tep ya inamta da ey endi law namnamah da, ² et manlilih idan Moses nan Aaron e kanday “Heballi netey kamid Egypt winu ya eyad desert! ³ Kele daitsu in-alin APU DIOS eyad bebley et itsu matey di gubat ma-lat alen da ahwa tayu niyadda u-ungnga tayu et pambalin daddan himbut? Kedukdul ew katteg hu mambangngad itsud Egypt!” ⁴ Entanni tuwangu ey wada hakkeyey kanday “Pili itsun mengippengngulun hi-gatsu et mambangngad itsud Egypt.”

⁵ Neamtaan di Moses nan Aaron et manyuung idad hinanggaddan nunman ni tutu-u. ⁶ Hedin hi Joshua e u-ungngan Nun et hi Kaleb e u-ungngan Jephunneh e nekilaw ni an nansiim ey nemahhig lemyung da et bi-kien da balwasi da. ⁷ Kandaddan tutu-uy “Kakkayyaggud kaya etan bebley ni mi inang-ang. ⁸ Hedin peamleng tayu hi APU DIOS man illaw daitsun melinggep di bebley ni iddawat tun hi-gatsu e matmel niya mateba kameitnem ey dakel hu putsukan. ⁹ Entan kuma an pangngehay nan APU DIOS. Entan takut yuddan tutu-udman tep nanna-ud ni apputen tayudda. Hedin hi-gada man endi mengihwang ni hi-gada, nem hedin hi-gatsu man wada hi APU DIOS ni memaddang, et humman hu entan takut yu.”

¹⁰ Entanni ey nanhuhummangan idan emin etan tuu e da tengbaen di Joshua nan Kaleb, nem

endi maptek ey nampeang-ang hi APU DIOS ni hi-gadan emin e kaumhili heyaw tud Tabernacle ni daka pandeyyaw. ¹¹ Ey immehel hi APU DIOS nan Moses e kantuy “Kele anhan ingganah nunyay da-ak kangengngehayadda eyan tutu-u? Kaw eleg da-ak ni hekey kulluga, anin ni dakel impenahding kun miracle ni inenang-ang da? ¹² Peellik hu degeh et meendidda huyyan tutu-u et hi-gam hu iddawtan kun dakel ni helag niya iddawtan dakan e-etteng ni kabaelan da nem yadda huyyan tutu-u!”

¹³ Nem nampehemhemmek hi Moses nan APU DIOS et kantuy “APU DIOS, inamtaddan iEgypt e impa-kal mudda huyyan tuudman ni bebley da tep ya et-eteng ni kabaalam. Ey hedin ippahding mu humman et dedngelen da, ey hi-gada mengippeamtaddan ¹⁴ nampambebley di deyan nuntan ni mu pehding. Dingngel da e hi-gam e APU DIOS ey nampeang-ang kan hi-gami niya wada ka etan di kulput ni kamei-unnuunnud ni hi-gamin kawwalwal et ipengulu dakemi, niya hedin hileng man kamambalin ni apuy ma-lat panilag mi. ¹⁵ Nem hedin henin nuntan pehding mu e endien mudda emin tutu-um ey penghel ngun tutu-ud edum ni bebley ni nangngel ni meippanggep ni hi-gam niya et-eteng ni kabaalam ¹⁶ e mukun pintey mudda tutu-um di desert ey tep eleg mu kabaelan ni id-dateng idad bebley ni inhel mun pengillawwam ni hi-gada.

¹⁷ Et humman hu, peang-ang mu anhan hu elaw mu e humman hu inhel mu lan kammuy:

¹⁸ ‘Hi-gak e DIOS ey bekennak ni nelakah ni

umbunget. Et-eteng hu impeminhed kun hi-gayu. Ey nakka liwwana liwat yu niya ngehay yu. Nem eggak ebbulutan eleg mekastigu hu liwat yu, tep kastiguek ali hu u-ungnga yu tep ya liwat yun a-ammed da, anin idan inap-apu yu.’ ¹⁹ Et humman hu, gapuh ni et-eteng ni impeminhed mu e APU DIOS, ey nakka iddasal e pesinsahim anhan hu liwat idan nunyan tutu-u henin impenading mun hi-gada meippalpun neni-yanan dan Egypt.”

²⁰ Hinumang APU DIOS e kantuy “Em, anin pessinsahak ida, tep imbagam ni hi-gak. ²¹ Nem hi-gak e wadan ingganah niya kamedeyyaw ni Dios ey issapatah ku ²² e endin hi-gadalli mategun an umdateng di diman ni bebley. Tep anin ni inang-ang dad Egypt niyad eleg mebebleyi hu dayaw ku niyadda impahding kun eleg kabaelan ni tuu ey kapyatun eleg da u-unnuda tugun ku et daka patnai anus kun hi-gada. ²³ Et humman hu, eleg mabalin ni wadan hi-gada an umdateng etan di bebley ni inhel ku lan aammed dan iddawat kun hi-gada. Tep eleg mabalin ni mekidteng ida tutu-un eleg mengu-unnud ni hi-gak. ²⁴ Nem hi Kaleb e bega-en ku ey nanengtun et-eteng hu dinel tun hi-gak. Et humman hu, hi-gatun ebuh hu dammutun mekidteng di diman ni bebley ni tu siniim et mambebley ida helag tudman. ²⁵ Entan pampalaw di nedeklan ni nambebleyan idan iAmalek niyadda iKanaan tep yan kabuhhan ey mambanggad kayu et mampalaw kayud eleg mebebleyid appit ni Madlang ni Baybay.”

²⁶ Kan mewan nan APU DIOS nan Moses et hi

Aaron ey ²⁷ “Endi pappeg ni lilih idan nunyan tutu-un hi-gak et deh e imminglayyak law. ²⁸ Ehel yu huyyan hi-gada e kangkuy ‘Nanna-ud ni pehding kun hi-gayu hu inhel yun meippahding ni hi-gayu. ²⁹ Nanlilian kayun hi-gak, et humman hu mettey kayun emin eyad eleg mebebleyi! Endin hi-gayun meippalpud dewampulu toon tun nekilista etan ni nebilangan ni tuu ³⁰ hu an umdateng di bebley ni insapatah kun iddawat kun hi-gayu. Ebuh di Kaleb e u-ungngan Jephunneh nan hi Joshua e u-ungngan Nun ni umdateng diman.

³¹ Yadda etan u-ungnga yun kanyuy ellan ni buhul yu ey hi-gada pedetteng kudman e bebley ni pinihul yu et hi-gada mambebley diman et man-am-amleng ida. ³² Nem hedin hi-gayun amammed da, ey mettey kayu eyad eleg mebebleyi. ³³ Yadda u-ungnga yu hu manhelheltap eyad eleg mebebleyi ni na-pat ni toon et lumeniklikweh ida tep eleg yu u-unnudun hu tugun ku ingganah ni endi metdaan ni hi-gayu, anin ni hakey. ³⁴ Ya etan na-pat ni aggew ni yu nansiiman di Kanaan ey pambalin kun na-pat ni toon ni panliggatan yu tep ya liwat yu et penang-angan yun bunget kun hi-gayu. ³⁵ Et makulug ni hanniman pehding kuddan lawah ni tutu-un nangngehay ni hi-gak ma-lat matey idan emin eyad eleg mebebleyi. Hi-gak e AP-APU e Dios hu nanghel ni nunya.’ ”

³⁶⁻³⁷ Yadda intu-dak Moses ni an nansiim et idaddatteng da beken ni makulug et humulun ni nanlilian idan nunman ni helag Israel ey impandegheh idan APU DIOS et matey ida. ³⁸ Ebuh

law di Joshua e u-ungngan Nun et hi Kaleb e u-ungngan Jephunneh ni nanengtun mategun hi-gadan hampulut dewwan nansiim.

³⁹ Inhel Moses idan edum tun helag Israel hu inhel APU DIOS ey nemahhig lemyung da.

⁴⁰ Kanday “Em, mika ebbuluta e nanliwat kami. Et humman hu, nandaddan kami law ni umlaw di bebley ni inhel APU DIOS ni lawwan mi.” Kamangkewa-wa ey immegah idan umlaw di duntuduntug ni bebley di Kanaan.

⁴¹ Nem kan Moses ni hi-gaday “Kele nealay eleg yu u-unnuda olden APU DIOS ni mambangngad kayud eleg mebebleyi? Endi silbin nuntan ni pehding yu. ⁴² Entan kuma panglaw yu! Eleg dakeyu baddangin APU DIOS. Nanna-ud ni meapput kayu. ⁴³ Mettey kayun an mekiggubbat idan Amalekite niyadda Kanaanite. Inwalleng dakeyun APU DIOS tep nginhay yu.”

⁴⁴ Nem impilit idan helag Israel ni limmaw di duntuduntug ni bebley ey eleg da itebin hu Kaban APU DIOS niya eleg makilaw hi Moses.

⁴⁵ Entanni ey immalidda Amalekite niyadda Kanaanite ni nambebley diman et apputen dadda et pampedugen dadda humman ni helag Israel ingganah di Hormah.

15

Ya tugun APU DIOS meippanggep ni hi-gatu

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ² “Ehel mu huyya idan edum mun helag Israel: Hedin

umdateng kayud Kanaan e iddawit kun pambeyan yu ³ et man-appit kayun hi-gak ni kagihheba, ey mahapul ni ya animal yun kalneroh winu gelding ey baka hu i-appit yu. Nem hedin man-appit kayun kagihheba gapuh ni insapatah yu winu iggeb-at yun man-appit winu ya etan yuka i-appit ni katootoon ni piyestah, ⁴ ey mahapul ni meunnudan ni hangkiloh ni kayyaggud ni alinah ni neha-adan ni hakey ni litroh ni mansikan olibah. ⁵ Ya mei-unnud di hakey ni pakeetteng tun kalneroh ni kamei-appit ni kagihheba ey hakey ni litroh ni meinnum ni kamei-appit.

⁶ Hedin lakkitun kalneroh hu mei-appit ni kagihheba ey meunnudan ni dewwan kiloh ni alinah ni na-duman ni ngannganih ni hakey et kagedwah ni litroh ni mansikan olibah, ⁷ ey ngannganih ni hakey et kagedwah ni litroh ni meinnum ni kamei-appit. Ma-lat hi-gak e AP-APU ey um-amlenggak tep ya nebanglun hamuy da.

⁸ Hedin kilaw ni lakin baka hu mei-appit ni kagihheba gapuh ni insapatah winu gapuh ni pekiddagyuman nan APU DIOS, ⁹ ey mahapul ni meunnudan ni tellun kiloh ni alinah ni nekamdugan ni epat ni litroh ni mansikan olibah, ¹⁰ niya dewwan litroh ni meinnum, ma-lat umamlenggak ni hamuy da. ¹¹ Huyyadda hu mahapul ni meunnud di pan-appitan ni kilaw ni lakkitun baka winu lakkitun kalneroh niya pakeetteng tun kalneroh winu gelding. ¹² Hanniman ipahding yun emin hedin man-appit kayuddan nunyan animal.

¹³ Mahapul ni emin kayun helag Israel ey u-unnuden yudda huyyan emin ni pan-appitan yun hi-gak e AP-APU. ¹⁴ Anin idan nalpud edum ni bebley ni nekibebley ni hi-gayu et mahapul ni u-unnuden dadda huyyan kameunnud ni pan-appitan dan hi-gak ni kagihheba. ¹⁵ Hi-gayuddan helag Israel niyadda nekibebley ni hi-gayun nalpud edum ni bebley, ey mahapul ni u-unnuden yudda huyyan tugun ni meunnud ni ingganah, tep nan-iingngeh nakka pengibbillang ni hi-gayu. ¹⁶ Man-iingngeh hu tugun ni u-unnuden yun helag Israel niyadda nekibebley ni hi-gayu.”

¹⁷ Immehel mewan hi APU DIOS nan Moses ey kantuy ¹⁸ “Ehel mudda huyyan helag Israel: ‘Hedin wada kayulli law di bebley ni pengillawwak ni hi-gayu, ¹⁹ ey mahapul ni wada appilen yun i-appit yun hi-gak e DIOS yu etan idad kamekkan ni lameh ni neitnem diman. ²⁰ Hedin mewan mengapya kayun sinapay ni nalpud pakeani yu, ey mahapul ni um-appil kayun mei-appit henin yuka pehd-ing ni memenggulun meennin intanem yu. ²¹ Mahapul ni man-appit kayun hi-gak ni katootoon idan nunman ni sinapay ni kapyoen yud nemangulun ineni yu.

²² Hedin wada eleg mengu-unnud idan Tugun kun indawat kun Moses, ²³ niya hedin kantu et wadaddallid helag yun edum ni aggew hu eleg mengu-unnud idan nunyan Tugun, ²⁴ nem eleg da igeb-at niya eleg amtan emin idan helag Israel humman ey mahapul ni i-appit dan kagihheba hu hakey ni kilaw ni lakkitun baka, niya

unnudan dan alinah niya meinum et umam-lenggak ni nebanglun hamuy tu. Mahapul mewan ni man-appit idan hakey ni lakkitun gelding tep ya liwat da. ²⁵ I-appit ni padi ida humman ni pengippahdingan tun elaw ni panlannah et pesinsahak hu nanliwatan dan emin ni bimbley tep eleg da igeb-at niya tep nan-appit idan hi-gak ni kagihheba ey nan-appit ida tep ya liwat da. ²⁶ Anin idan nekibebley ni hi-gada et neilegat idan emin di eleg da pengigeb-atan ni nanliwatan da, nem pessinsahak ida tep yadda humman ni kamei-appit.

²⁷ Hedin hakey hu nanliwat e eleg tu igeb-at, ey i-appit tu hakey ni hantoon tun labah ni gelding.

²⁸ I-appit ni padin hi-gak e AP-APU humman ni i-appit etan ni tuu ma-lat pesinsahak hu liwat tu. ²⁹ Huyyan tugun ey mahapul ni u-unnuden ni emin ni helag Israel niyadda nekibebley ni hi-gada tep neilegat idan emin nunman ni eleg meigeb-at ni liwat.

³⁰⁻³¹ Hedin inggeb-at ni helag Israel winu ya etan nekibebley ni hi-gadan nanliwat, tep imbilang tun endi silbitu hu tugun ku et eleg tu u-unnuden ey humman keang-angan tun tuwak kangeng-haya. Et humman hu, eleg law meibbilang ni tuuk. Hi-gatu ngu kan bahu ni kekastiguan tu.' "

³² Yan kaweddadan helag Israel di eleg mebebleyi ey wada hu hina-kupan dan an nangyew ey Sabaduh nunman e pi-yew hu manggunnu.

³³ Inewit da et ilaw dad kad-an di Moses nan Aaron niyadda edum da. ³⁴ Impeguwalya da ni et hegeden da hu peamtan APU DIOS ni pehding dan hi-gatu. ³⁵ Entanni ey kan APU DIOS nan Moses ey

“Mahapul ni mettey humman ni nanliwat. Ilaw yud a-allaw ni nangkampuan yu et yu tengbaen diman et matey.” ³⁶ Inu-unnud idan helag Israel humman ni intugun APU DIOS, et ilaw da humman ni tuud a-allaw ni nangkampuan da et tengbaen da et matey.

³⁷ Immehel mewan hi APU DIOS nan Moses ey kantuy ³⁸ “Ehel mu mewan idan tuu et ha-adan da utduk ni balwasi dan buybuy e nebedbed ni blue ni sinulid. Mahapul ni mannananeng ni hanniman hu pehding idallin helag yun edum ni aggew. ³⁹ Huyyaddan buybuy ni balwasi yu hu mengippenemnem ni hi-gayun tugun ku, ma-lat u-unnuden yu et beken ni yadda pinpinhed yu hu pehding yu, tep humman ida dedan daydayu tun pehding yu ⁴⁰ ma-lat nemnemen yun u-unnuden ida huyyan tugun ku et eleg yu liwwanen e hi-gayu tuuk. ⁴¹ Hi-gak hu AP-APU e Dios yu! Impa-kal dakeyud Egypt ma-lat dayawen yuwak. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.”

16

Ya nanggehayen di Korah, hi Dathan et hi Abiram nan Apu Dios

¹ Hakey ni aggew ey nantutuggun di Korah e u-ungngan Ishar e helag Kohat e u-ungngan Levi, et yadda helag Reuben e di Dathan nan Abiram e u-ungngaddan Eliab, et hi On e u-ungngan Peleth, ² e ngenghayen da hi Moses. Entanni ey nei-dum ni hi-gada hu dewanggatut et neliman kamengi-pappangnguluddan helag Israel. ³ Limmaw idad kad-an di Moses nan Aaron et kandan hi-gada

ey “Nehalman kumamman yuka pehding! Emin itsun helag Israel ey neieng-eng itsun APU DIOS ey wada hi-gatud emin ni hi-gatsu. Kele yuka pannemnem ni annel yu man eta-ta-gey kayu nem yadda eya edum ni tuun APU DIOS?”

⁴ Dingngel Moses hu inhel da ey limmukbub di puyek et mandasal. ⁵ Entanni ey kantun Korah et yadda etan edum tuy “Peamtan APU DIOS ni kakkabbuhhan hedin hipan hi-gatsu hu pinili tun bega-en tu ey hedin hipan hi-gatsu hu kayyaggud di hinangga tu. Hedin hipa pillien tun hi-gatsu ey hi-gatu eyyagan tud altar e kad-an tu. ⁶⁻⁷ Et humman hu, hi-gam e Korah et yadda edum mu ey mahapul ni heninnuy hu pehding yu. Yan kakkabbuhhan ey ala kayun emin ni pengiggihheban ni insensoh ni i-appit yun APU DIOS. Ha-adi yun insensoh ni gihheben yu et ilaw yud kapan-appisin nan APU DIOS, et ang-angen tayu hedin hipa pillien tun kakkayyaggud. Ya kakulugan tu ey hi-gayun helag Levi hu nehalman kumamman!”

⁸ Kan mewan nan Moses nan Korah ey “Dengel yu huyya, hi-gayuddan helag Levi! ⁹ Kaw yuka kullanga hu impahding nan APU DIOS e yaddad emin ni helag Israel ey hi-gayun helag Levi hu pinili tun meihnup ni hi-gatun pengippahdingan yuddan ngunu yud Tabernacle niya kayu kaum-ehneng di hinanggaddan tutu-un pengippahdingan yun panyaggudan da? ¹⁰ Hi-gayun ebuh et yadda edum yun helag Levi hu nengidewatan tun nuntan ni ngunu. Yan nunyay pinhed yu pay ni hi-gayu mampeddi? ¹¹ Hi APU DIOS hu

kakulugan tun nginhay yu, tep kaw hipa hi Aaron ni yuka ingngudungudu?”

¹² Impaeyag Moses di Dathan nan Abiram e unnggaddan Eliab nem kanday “Eleg mi pinhed ni um-ali! ¹³ Kela, kaw kulang pay hu impahding mun impa-kal dakemid Egypt e makatmel ey mateba kameitnem ey dakel kennen niya putsukan et i-li dakemi eyad eleg mebebleyi, ma-lat matey kamidya? Pinhed mu mewan ni hi-gam ni ebuh hu tengngawen min ap-apu? ¹⁴ Hakey pay ey ingganah nunyay eleg dakemi ilaw di bebley ni matmel kameitnem ey dakel kennen niya putsukan. Niya attu mewan etan kammun iddawat mun puyek mi ey payew mi ey? Kaw dakemi kahe-uhe-ula? Eleg kami mannuman um-ali!”

¹⁵ Entanni ey bimmunget hi Moses et mandasal nan APU DIOS e kantuy “APU DIOS, iddasal ku e entan tu abulut hu i-appit idan nunyan tuun hi-gam. Endi nak impahding ni lawah ni hi-gada e endi nak inlan animal da ey hanneya daka pehding ni hi-gak.”

¹⁶ Kantu mewan nan Korah ey “Mahapul ni um-ali kayun emin idan edum mun kabbuhhan di kapandeyyawin APU DIOS. Anin hi Aaron et um-ali. ¹⁷ Ang-ang mu et emin ida etan dewanggatut et neliman immunud ni hi-gam, ey um-i-liddan pengiggihheban ni insensoh et iappit yun APU DIOS di pan-appitan. Anin hi Aaron et um-i-li daman i-appit tu.”

¹⁸ Immalidda et umi-liddan pengiggihheban e hina-adan dan ngalab et ya insensoh et

makiehneng idad Moses nan Aaron di heggeppan ni Tabernacle. ¹⁹ Hi Korah hu nenuttuddan edum tun ngenghayen da hi Moses et hi Aaron. Humman hu neamung idan emin et umehneng idad heggeppan ni Tabernacle, ey endi maptek ey nampeang-ang hu kaumhilin dayaw APU DIOS ni hi-gadan emin. ²⁰ Immehel hi APU DIOS e kantud Moses nan Aaron ey ²¹ “Keibtaw kayud kad-an da et endiek idan nunya.”

²² Nem nanyuung di Moses nan Aaron et mandasal idan hi-gatu e kanday “APU DIOS e kakelpuin biyag, kaw hedin nambahul hu hakey ni tuu man illagat mun ibbunget idan emin eyadda edum da?”

²³ Kan APU DIOS nan Moses ey ²⁴ “Ehel muddan eyan tuu et uma-allaw idad kampud Korah, hi Dathan et hi Abiram.”

²⁵ Impapuut Moses ni limmaw di kampud Dathan nan Abiram ey neiunud idan hi-gatu hu aapapun helag Israel. ²⁶ Kantuddan etan ni tuu ey “A-allaw kayud kampuddan eyan lawah ni tuu ey ang-ang yu et endi keppaen yun usal da, et eleg kayu mailegat ni mekikkettey ni hi-gada gapuh ni nanliwtan da.” ²⁷ Inu-unnud da et uma-allaw idad kampud Korah, hi Dathan et hi Abiram. Entanni ey immehep hi Dathan et hi Abiram, yadda ahwa da, ya u-ungngada et yadda gegellang ni u-ungnga da et umehneng idad pettek ni habyen ni kampu da.

²⁸ Kan Moses ey “Huyya pengamtaan yun hi APU DIOS hu nemutuk hi-gak ni mengippahding idan nunya e beken ni emin nalpud nemnem

ku. ²⁹ Hedin mettey ida huyyan tuu e beken ni gapuh ni pengastigun APU DIOS ey humman keang-angan tun eleg da-ak putuken nan APU DIOS. ³⁰ Nem hedin meippahding ni hi-gada hu kamengippetnga e nealay neunug ida lad puyek anin idan ngunut da et maikulung idan mategu ey humman pengamtaan yun inwalleng da hi APU DIOS.”

³¹ Negibbuh ni immehel hi Moses ey pinhakkeyey nadhak hu puyek ni inehnengan da, ³² et maunug ida, yadda pamilyah da, et yadda etan immunud nan Korah, anin idan ngunut da. ³³ Mateguddan neunug di kad-an idan nangketey. Nekiunug ni hi-gadadda emin hu wadan hi-gada, et han mewan mambanggad hu puyek ni nangketem et meendidda. ³⁴ Emin ida helag Israel ni wadadman ni nangngel ni pekaw da ey namsik ida ey ida kamantetekkek e kanday “Besik itsu tep entanniy ekmunen daitsu daman puyek!” ³⁵ Entanni ey impaelin APU DIOS hu apuy et magiheb ida etan dewanggatut et neliman nan-appit ni insensoh.

³⁶ Kan APU DIOS nan Moses ey ³⁷ “Ehel mun Eleasar e u-ungngan Aaron e padi et tu amungen ida hu pengiggihheban ni insensoh ni inusal etan idan nunman ni nangketey ni lalakki. Ehel mun hi-gatu et tudda iwehit hu ngalab di a-allaw tu, tep neieng-eng ida humman ni pengiggihheban ni insensoh ³⁸ ni inusal idan nunman ni lalakkin nambahul et mangketey ida. Ehel mu et humman idan pengiggihheban ni insensoh ey kapyaeen tuddan meingpih ni meittekkap di altar et mambalin ni warning idan helag Israel. Hum-

man idan pengiggiheban insensoh ey neieng-eng tep neipeang-ang idan hi-gak e DIOS.”

³⁹ Limmaw Eleasar e padi et tu pan-amungen ida humman ni dewanggatut et neliman pengiggiheban ni insensoh, et kapyaeu tuddan meit-tekkap di altar e inu-unnud tu inhel APU DIOS ni inhel Moses ni pehding tu. ⁴⁰ Humman hu mengippenemnem idan helag Israel e endi edum, ebuh ida helag Aaron ni dammutun mengihheb ni insensoh ni kamei-appit nan APU DIOS. Tep hedin linggeman ni tuu hu umlaw diman ni mengihheb ni insensoh, ey mettey et henid Korah et yadda etan edum tu.

⁴¹ Nem entanni et mewa-wa ey ida mewan kamanlillah humman idan tuun nan Moses et hi Aaron e kanday “Pintey yudda edum ni tuun APU DIOS.”

⁴² Yan nunman ni neamungan dan daka panlilihid Moses nan Aaron ey inang-ang da etan di Tabernacle hu kaumhilin heyaw APU DIOS di kulput ni neihephep diman. ⁴³ An immehneng di Moses nan Aaron di heggeppan ni Tabernacle

⁴⁴ ey immehel hi APU DIOS nan Moses e kantuy ⁴⁵ “Keibtaw kayudda eyan tuu et pateyen kudda!” Nem nanlukbub mewan di Moses nan Aaron di puyek.

⁴⁶ Entanni ey kan Moses nan Aaron ey “Papuut mu et mu alen hu pengiggiheban ni insensoh, et ha-adam ni ngalab melpud altar et ya insensoh et lumaw kad kad-an ida eyan tuu et iappit mun APU DIOS tep ya liwat da. Bimmunget tuwa anhan law hi APU DIOS ni hi-gada et paeli tu degeh et deh e neilepun ida kamangkettey.”

⁴⁷ Inu-unnud nan Aaron et tu alen hu kapang-gihhebin insensoh et mambesik di gawwaddan nunman ni tuu. Inang-ang tu e nelapuan ni ida kamandedgeh nem nan-appit ni insensoh nan APU DIOS tep ya liwat da, ⁴⁸ et masiked etan degeh et tu i-ang-ang ey immehneng di nambattanan idan mategu et yadda nangketey. ⁴⁹ Ya bilang idan tuun netey ni nunman ey hampulut epat ni libu et pitu gatut. Nem eleg makibilang ida etan netey ni immunud nan Korah. ⁵⁰ Nesiked etan degeh et han mambanggad hi Aaron di kad-an Moses di heggeppan ni Tabernacle.

17

Ya neipahding ni hulkud Aaron

¹ Entanni ey immehel mewan hi APU DIOS nan Moses ey kantuy ² “Ehel mudda etan ni hampulut dewwan kamengipappangngulun helag Israel et umidwat idan hanhakkey ni hulkud ni hi-gam. Ey intudek mu ngadan dad hulkud da. ³ Yad hulkud ni kamengipappangnguluddan helag Levi ey itudek mu ngadan Aaron. Mahapul ni wadan emin hu hulkud idan kamengipappangngulun helag Israel. ⁴ Ey ipahgep mudda humman ni hulkud di Tabernacle di kuwaltuh di kad-an kun taka pandammui et iha-ad mud hinangga etan ni Kaban ni neitluan ni neitudek ni Tugun ku. ⁵ Ka-immaturun tep umpingi hu hulkud etan ni tuun pilliek, ma-lat masiked hu lilih idan edum mun helag Israel ni hi-gam tep ya humman ni pehding ku.”

⁶ Inhel Moses huyyan meippahding idan helag Israel et wada hakey idan hampulun dewwan kamengipappanggulu, anin hi Aaron et umidwat idan hanhakkey ni hulkud dan Moses. ⁷ Inhad Moses emin humman idan hulkud di bawang ni Tabernacle di hinanggan Kaban APU DIOS e neitluan ni Tugun tu.

⁸ Entanni et newa-wa et lumaw hi Moses di bawang ni Tabernacle ey inang-ang tu e pimmingi hu hulkud Aaron e nengiehneng idan helag Levi niya wada lameh tun almond ni neluum. ⁹ Inla tuddan emin etan hulkud et tu peang-ang idan edum tun helag Israel et angangen da neipahding, et ibangngad tudda humman ni hulkud etan idad kamengipappanggulu.

¹⁰ Kan APU DIOS nan Moses ey “Ibangngad mu hulkud Aaron di hinanggan Kaban ma-lat mengipenemnem idan kamangngenghay ni tutu-u e hedin eleg da issiked ni manlillah man mettey ida.” ¹¹ Et ipahding Moses hu inhel APU DIOS.

¹² Kan idan tutu-u nan Moses ey “Heni kami damengu netey tep nanna-ud ni mettey kami.

¹³ Anin anhan ni keihnupan di Tabernacle et mettey ita, et humman hu, heni kami damengu netey!”

18

Ya ngunun padi niyadda edum dan helag Levi

¹ Kan APU DIOS nan Aaron ey “Hi-gam niyadda u-ungngam niyadda agim ni helag Levi hu mebehhulan hedin hipa meippahding eyan Tabernacle. Nem hedin ya meippanggep ni meihhal-lad pansilbian yun papaddi, ey hi-gayuddan u-ungngam ni ebuh hu mebehhulan. ² Aygim ida agim ni helag Levi et baddangan dakeyuddan u-ungngam ni pengippahdingan yuddan meingn-gunnud hinanggan Tabernacle. ³ Nem ang-ang yu et yan pengippahdingan dan ngunu da ey eleg da keppaa hu ngunut ni neieng-eng, anin etan altar. Tep hedin wada keppaen da ey mettey kayun emin. ⁴ Mahapul mewan ni meidum idan hi-gayun pengippahdingan dan ngunu dan mengippaptek eyan Tabernacle, nem eleg mabalin ni wada hu beken ni helag Levi ni mekingngunnun hi-gayu.

⁵ Hedin ya ngunu yuddan u-ungngam ey ip-paptek yu hu Tabernacle niya altar. Hedin u-unnuden yudda huyyan tugun ku ey eggak law umbunget ni hi-gayun helag Israel. ⁶ Hi-gak hu nemiliddan agi yun helag Levi di emin idan helag Israel et bumaddang idan hi-gayu. Neieng-eng idan hi-gak e AP-APU ma-lat mangngunudda eyad Tabernacle. ⁷ Nem mahapul ni hi-gam niyadda anhan ni u-ungngam hu mengippahding idan ngunun padid altar niyad Kuwaltuh ni kad-ak. Tep hi-gayu hu pinilik ni mengippahding idan nunman ni ngunu. Et humman hu, hedin wada edum ni tuun mengippahding idan nunman et um-alin meihnup eyad kad-an ku man mettey.”

⁸ Heninnuy ida hu intugun APU DIOS nan Aaron: “Hi-gayun papaddin pinilik ni mengi-appit idan

i-appit ni helag Israel ni hi-gak, ey iddawtan dakeyun ingganah ni patal yuddad i-appit da.

⁹ Meidwatan kayun kamei-appit ni eleg gihheba henin kamei-appit ni pagey, yadda kamei-appit tep ya liwat niyadda kamei-appit tep ya bahul.

¹⁰ Hedin kennen yudda huttan, ey nemnemnem yu e neieng-eng idan hi-gak, niya ebuh ida lalakkin dammutun mengngan idan nuntan.

¹¹ Meidwatan kayu pay idan edum ni i-appit idan helag Israel ni itta-gey dan peang-ang ni hi-gak. Dammutun kennen idan u-ungngam ni lalakki niyadda bibi-i huyya, nem ebuh ida kameibbillang ni malinih ni dammutun mengngan idan nunman.

¹² Iddawat ku mewan ni hi-gayu hu kekakkayyaggudan ni mansikan olibah, yadda memengngulun enniem da niyadda memengngulun lameh ni intanem da. ¹³ Emin ida humman ni i-aliddan edum yun helag Israel ni hi-gak ey iddawat kun hi-gayu. Nem ebuh ida etan kameibbillang ni malinih ni mengngan idan nunman. ¹⁴ Iddawat ku pay ni hi-gayu emin ni iggeb-at dan i-appit ni hi-gak.

¹⁵ Emin mewan hu pengulwan ni lalakkin u-ungngaddan edum yun helag Israel, anin idan memengngulun impah ni animal dan iddawat dan hi-gak ey iddawat kun hi-gayu. Meidwat pay ni hi-gayudda etan ibbayad idan tuun pemangngadan dan pengulwan ni lalakkin u-ungnga da niyadda ibbayad dan memengngulun lakkitun impah ni animal ni kameibbillang ni beken ni malinih. ¹⁶ Ya gelang ni hambulan tu ey liman palatah ni silber hu bayad ni pemangngad

dan hi-gatu, meippuun di kameunnud ni kape-meyyad.

¹⁷ Nem eleg mabalin ni mebangngad hu neman-gulun impah ni baka, ya kalneroh niya gelding, tep neieng-eng ida humman ni kamei-appit ni hi-gak. Iwakgih yu kuheyaw dad kapan-appisi niya giheb yu tabeda ma-lat umamlengngak ni hamuy da. ¹⁸ Ellan yudda humman ni detag, henin pagew niya wannan ni lapan meitta-gey ni meippeang-ang ni hi-gak. ¹⁹ Iddawat ku nisin hi-gam, yadda u-ungngam ni lalakki niyadda bibi-i ni emin hu neieng-eng ni i-appit idan edum yun helag Israel ni hi-gak. Huyyan inhel ku ey mannenneng e eleg mabalin ni mekyat winu mehullulan.”

²⁰ Immehel mewan hi APU DIOS nan Aaron ey kantuy “Eleg dakeyu iddawsin puyek ni beltanen yu tep hi-gak e AP-APU hu mahapul yun ebuh. Hi-gak hu mei-ellig ni beltanen yu. ²¹ Hedin yadda edum mun helag Levi ey iddawat kun hi-gada hu kapulun lelmuen idan emin ni helag Israel ni i-appit dan hi-gak, et humman tang-dan dan pangngunnuan da eyad Tabernacle.

²² Meippalpun nunya ey eleg mabalin ni maka-ihnup di Tabernacle hu edum yun helag Israel ni beken ni helag Levi ey beken ni padi tep mekastigudda et matey ida. ²³ Yadda helag Levi ni ebuh hu mangngunnud Tabernacle et hedin wada ngu neihallan impahding da ey hi-gada ngu kan bahul. Huyyan olden ey mannannang ni ingganah e eleg mehulluli. Endi an meidwat ni hi-gadan beltanen dan puyek eyad Israel, ²⁴ tep hedin ya iddawat kun hi-gada ey ya kapulun i-

appit idan emin ni helag Israel. Et humman hu, gaputun endi da beltanen ni puyek da.”

²⁵ Kan APU DIOS daman Moses ey ²⁶ “Itugun muddan helag Levi e hedin dewwaten da hu kapulun limmuddan edum dan helag Israel e humman hu iddawat kun beltanen da ey mahapul ni i-appit dan hi-gak hu kapulun nunman idan dewwaten da. ²⁷ Et humman ni i-appit da daman hi-gak ey heni humman nemangulun pagey nalpud illikkan da winu meinnum ni nalpud daka pengapyain meinnum. ²⁸ Humman ni i-appit da daman hi-gak ni kapulun dewwaten dad kapulun limmuddan edum dan helag Israel ey iddawat dan Aaron e padi. ²⁹ Mahapul ni i-appit dan hi-gak hu kekakkayyaggudan ni dewwaten da. ³⁰ Humman idan i-appit dan hi-gak ey humman dama etan nemangulun pagey winu meinnum ni i-appit idan edum dan helag Israel ni hi-gak.

³¹ Yadda edum ni dewwaten da ey dammutun kennen dadda pamilyah da di kumpulmih ni lugal tep sinekla dadda humman di daka panggunnuid Tabernacle. ³² Eleg ida mebehhulin pengngannan daddan nunman hedin in-appit dan hi-gak hu kekakkayyaggudan. Nem mahapul ni eleg da hibbita humman idan i-appit ni edum dan helag Israel ni hi-gak. Tep hedin lelgemen da pehding da ey mettey ida.”

19

Ya etan danum ni panlinnih

¹ Immehel mewan hi APU DIOS nan Moses et hi Aaron ey kantuy ² “Ehel yuddan helag Israel huyyan Tugun kun hi-gada: Mahapul ni um-i-liddan madlang ni labah ni bakan endi dipektoh tu niya eleg tu ni patnaan ni mangngunnu ³ et idwat dan Eleasar e padi. Meillaw humman ni bakad a-allaw ni nangkampuan da et kelngen dad hinanggan Eleasar. ⁴ Um-ala hi Eleasar ni kuheyaw nunman ni baka et itdek tu kimeng tu et iwakgih tun meminpittud appit ni hinanggan Tabernacle. ⁵ Mei-appit ni kagihheba humman ni bakad hinanggan Eleasar e eleg mede-ut et makigiheb hu belat tu, ya laman tu niya egeh tu. ⁶ Um-ala mewan hi Eleasar e padin keyew ni sedar, ya hissop niya madlang ni sinulid et pakigiheb tu etan ni baka.

⁷ Hedin negibbuh humman ey pakkaw ibbalbal tu balwasi tu niya man-e-meh et han dammutun umhegep di nangkampuan da, nem meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilleng. ⁸ Mahapul daman ibbalbal etan ni tuun nengiheb ni baka hu balwasi tu niya man-e-meh, nem meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilleng. ⁹ Ya etan tuun meibbillang ni malinih ey ellan tu etan dep-ul ni bakan negiheb, et tu iha-ad di a-allaw ni kampun kameibbillang ni malinih, ma-lat ussalen idan helag Israel huyyan dep-ul ni pengippahdingan dan elaw ni panlinnih e ikkamdug dad danum. Humman ni pehding dan elaw ni panlinnih ey ke-kalan ni liwat. ¹⁰ Humman ni tuun mengellan dep-ul ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu, nem meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilleng.

Mannenneng ni meunnud ni ingganah huyyan tugun idan helag Israel niyadda nekibebley ni higa-gada.

¹¹ Ya etan tuun mengeppan annel ni netey ni tuu ey meibbillang ni beken ni malinih ni pitun aggew. ¹² Mahapul ni pehding tu hu elaw ni panlinnih ni katlun aggew et yan kapitun aggew et han dammutun meibbillang ni malinih. Nem hedin eleg tu pehding huyyan meikkatlu et yan meikkeppitun aggew, ey mannenneng ni meibbillang ni beken ni malinih anin ni melebbah pitun aggew. ¹³ Ya etan tuun kinepa tu annel ni netey nem eleg tu ipahding hu elaw ni panlinnih, ey hinibit tu hu Tabernacle. Et humman hu, eleg law mabalin ni meki-dum idan tuuk. Mannananeng ni beken ni malinih humman ni tuu tep eleg maduyagan ni danum ni kapanlinnih.

¹⁴ Hedin wada netey di hakey ni a-abbung etan di kampu ey ya etan tuun wadadman, anin ni ya etan tuun himmegep diman ey meibbillang ni beken ni malinih ni pitun aggew. ¹⁵ Emin hu bewed winu bangan eleg mehu-keban ni wadadman ey meibbillang ni beken ni malinih.

¹⁶ Ya etan tuun mengeppan pintey dan tuu winu netey ni gandat di a-allaw ni bebley ey meibbillang ni beken ni malinih. Anin ya etan tuun mengeppan genit ni netey winu kulung et meibbillang daman beken ni malinih ni pitun aggew.

¹⁷ Hedin wada hakey ni tuun kameibbillang ni beken ni malinih ni mengippahding ni elaw ni

panlinnih, ey ellan ni hakey ni tuun kameibbilang ni malin的角度 etan dep-ul ni negihebb ni baka, et iha-ad tud bewed et duyagan tun danum. ¹⁸ Et humman ni tuu ey um-alan hissop et ita-mel tudman et iwakgih tud kampu etan ni tuun beken ni malin的角度 niyaddan emin di hipan wadadman, anin idan tutu-u. Ey wakgihan tu etan tuun nengapan genit ni netey, ya etan pintey dan winu gandat ni netey niya kulung. ¹⁹ Humman ni tuun meibbilang ni beken ni malin的角度 ey mewakgihan ni meikkatlu et yan meikkeppitun aggew. Ey mahapul ni ibbalbal tu hu balwasi tu niya man-e-meh ni meikkeppitun aggew et han maibbilang ni malin的角度 nunman ni hileng. ²⁰ Nem ya etan tuun kameibbilang ni beken ni malin的角度 ey eleg tu ipahding hu elaw ni linah ey eleg law mabalin ni meki-dum idan tuuk, tep hinibit tu hu Tabernacle ey mannenneng ni beken law malin的角度 tep eleg maduyagan hu annel tun danum ni panlinnih. ²¹ Mahapul ni meippahding ni ingganah huyyan elaw ni panlinnih.

Ya etan tuun mengiwwakgih ni danum ni kapanlinnih ey mahapul ni ibbalbal tu dama balwasi tu. Ey ya etan tuun mengeppan danum ni kapanlinnih ey meibbilang ni beken ni malin的角度 ingganah ni hileng. ²² Emin hu keppaen ni tuun kameibbilang ni beken ni malin的角度 ey meibbilang law ni beken ni malin的角度, et yadda etan tuun mengeppaddan nunman ni kinepa tu, ey meibbilang idan beken ni malin的角度 ingganah mehilling.”

20

Ya neipahding eman ni wadadda helag Israel di Kades

¹ Yan eman ni nemangulun bulan ey dimmateng ida helag Israel di Sin e eleg mebebleyi et mangkampuddad Kades. Yan kaweda dadman hu neteyyan Miriam et maikulung diman.

² Endi danum ni innumen idan tuud nangkampuan da et maemung idad kad-an di Moses nan Aaron ³ et manlillah idan Moses e kanday “Heballi ew nekiketey kamiddan edum min pintey APU DIOS! ⁴ Kaw dakemi ingkuyug di deya e eleg mebebleyi ma-lat matey kamin emin, anin idan animal mi? ⁵ Kele dakemi dedan impangulu et mi hini-yan hu Egypt et kami umli eyad bebley ni endi kaumtemel ni neitnem? Endidya begah, ya fig, ya grapes winu pomegranates. Ey endi pay anhan danum ni innumen!”

⁶ Hini-yan di Moses nan Aaron ida et ida umehneng di heggeppan ni Tabernacle et manlukbub idad puyek. Entanniy nampeang-ang hu kaumhilin heyaw APU DIOS. ⁷ Immehel hi APU DIOS nan Moses ey kantuy ⁸ “Alam etan hulkud di hinanggan Kaban et amungen yun Aaron emin ida tuu. Hedin neamung ida, ehel ka etan ni batu et maukat danum ma-lat wada innumen idan tuu niyadda animal da.”

⁹ Inu-unnud Moses hu inhel APU DIOS et tu alen etan hulkud. ¹⁰ Inemung dan Aaron ida tuud kad-an ni batu et kan Moses ey “Dengel yu e mangkanghay ni tutu-u. Kaw pepillit yun peukkat ku danum eyad batu?” ¹¹ Et iheplat tu hu hulkud ni nampidwa etan di batu ey neukat

hu dakel ni danum et uminum ida etan tuu niyadda animal da.

¹² Nem bimmunget hi APU DIOS nan Moses et hi Aaron et kantun hi-gaday “Beken ni hi-gayu mengiditeng idan edum yun helag Israel di bebley ni inhel kun iddawat kun hi-gada tep eleg yuwak u-unnuden niya eleg yuwak dayawen ni nunman ni impahding yu.” ¹³ Yadman nanlilihan idan tuun nan APU DIOS et mangedanan ni Meribah. Yadman mewan nengipenang-angan APU DIOS e hi-gatu ey limpiyuh e meandeng tuka pehding.

Ya eleg pangiabulutan ni patul ni Edom ni pandel-lanan di Moses di bebley da

¹⁴ Yan kawedad Moses di Kades ey nenu-dak ni an mekihummangan ni patul ni Edom et da ehelen e kanday “Heninnuy hu inhel idan agim ni helag Israel: Inamtam anhan et nemahhig hu nanhelheltapan mi. ¹⁵ Nekibebley idan nunman hu aammed mid Egypt ni nebayag ey impanhelheltap dadada, anin ni hi-gami. ¹⁶ Et mampehem-mehemmek kamin APU DIOS ey dingngel dakemi et itu-dak tu anghel ni nengipengulun hi-gamin meni-yan ni Egypt. Yan nunya ey wada kamid Kades e pappeg eyan bebley yu. ¹⁷ Mika ibbaga e iebulut mu anhan et mandalan kami niyadda animal mi eyad bebley yu. Unnuunnuden mi keltad et eleg kami mandalan idad payew yu niyad habal yu niya eleg kami um-inum ni danum di bubun yu. Ya keltad ni ebuh unnuden mi ingganah melebbah kami eyad bebley yu.”

¹⁸ Nem kan etan ni patul di Edom ey “Entan pandalan yu eyad bebley mi tep gubbaten dakeyu hedin iddalan yudya!”

¹⁹ Kan ida mewan ni helag Israel ey “Ettu kuma et iebulut mu haggud ya keltad ni ebuh unnuden mi ey? Hedin hipa et um-inum kamiddan animal min danum yu ey ku anin katteg ni beyyadan mi, nemet mandalan kami anhan eyad bebley yu.”

²⁰ Nem kahing etan patul di Edom e kantuy “Eggak nisi i-abulut ni kayu mandellan eyad bebley mi!”

Et idaddan kumedek idan iEdom hu dakel ni sindalu dan mengubbat idan helag Israel. ²¹ Et hin-appil law nengidlanan da tep kaikka-leg idan iEdom hu pandellanan dadman.

²² Hini-yan idan helag Israel hu Kades et mam-palaw idad duntuduntug di Hor e pappeg ni Edom. ²³ Yan nunman ni wadaddadman ey immehel mewan hi APU DIOS nan Moses et hi Aaron. ²⁴ Kantuy “Hedin hi-gam e Aaron ey eleg ka umdateng etan di bebley ni iddawat kun hi-gayun helag Israel tep mettey ka. Hanneya meipahding tep eleg yuwak u-unnuden di Meribah.

²⁵ Hedin hi-gam e Moses ey ikuyug mu hi Aaron et hi Eleasar e u-ungnga tu et manteyed kayud Duntug e Hor, ²⁶ ey ekal mu hu balwasin padin inhuklub Aaron et pebalwasim nan Eleasar tep yadman ketteyyan Aaron.”

²⁷ Inu-unnud Moses humman ni inhel APU DIOS et manteyed idan tellu ey कांग-ang-angaddan tuu. ²⁸ Dimmateng idad ta-pew ni duntug et ekalen Moses hu balwasin padin inhuklub Aaron et pebalwasi tun Eleasar. Yadman di ta-pew

ni duntug hu neteyyan Aaron. Entanni et mandayyud Moses et hi Eleasar di kad-an idan tutu-u. ²⁹ Dingngel idan tutu-u e netey hi Aaron et lumelemyung idan telumpulun aggew.

Ya etan uleg ni nekapyan giniling

21

¹ Ya etan patul di Kanaan e hi Arad e nambebley di Negeb ey dingngel tun iyaddalli helag Israel di keltad di Atharim ey tudda ginubat et ibsik tudda edum ni hi-gada et pambalin tuddan balud. ² Entanni et mansapatah ida helag Israel nan APU DIOS e kanday “Hedin baddangan dakemi et apputen midda ey pekabbabhahen min emin hu bebley da.” ³ Dingngel APU DIOS dasal da et baddangan tuddan mengapput ni iKanaan, et pekabbabhahen dadda bebley diman et ngadanan dan Hormah.

⁴ Hini-yan idan helag Israel hu Duntug e Hor et idlan dad keltad ni mampellaw di Madlang ni Baybay et ilikweh dad Edom. Nem wadaddad dalan ey imminglay ida, ⁵ et daka pan-ingngudu hi Apu Dios et hi Moses. Kanday “Endi kennen di deya niya endi innumen. Impeinglay mi law eyan lawah ni mika kennakennan manna! Kele dakemi impangulun meni-yan ni Egypt et dakemi in-ali eyad eleg mebebleyi et kami matey di deya?”

⁶ Entanni ey impaelin APU DIOS hu dakel ni anggetakkut ni uleg et pangkalaten dadda dakel ni hi-gada et mangkatey ida. ⁷ Limmaw ida hu tuud kad-an Moses et kanday “Mika ebbuluta e

nanliwat kami tep ya lawah ni inhel min APU DIOS et hi-gam. Idasali dakemi anhan et ekalen APU DIOS ida eya uleg.” Et idasalan idan Moses.

⁸ Kan APU DIOS nan Moses ey “Kapyia kan i-ingngeh ni uleg ni giniling et ipelat mud utduk ni hulkud et hedin sinengaw idan tuun kinlat ni uleg man eleg ida mettey.” ⁹ Inu-unnud Moses et kumapyan giniling ni uleg et ipelat tud hulkud et hedin kinlat ni uleg hu hakey ni tuu et in-ang-ang tudman ey eleg mettey.

¹⁰ Entanni ey nampalaw ida mewan hu helag Israel di Obot et mangkampuddadman. ¹¹ Hini-yan da Obot et lumaw idad Iye Abarim e eleg mebebleyi e pappeg ni Moab di appit ni kasimmilin aggew. ¹² Entanniy ida nangkampud Nedeklan e Sered. ¹³ Hini-yan da mewan humman et lumaw idad ba-hil ni Wangwang e Arnon di eleg mebebleyi e dagsin bebley idan Amorite. Ya Arnon hu nampappegan ni Moab et ya bebley idan Amorite. ¹⁴ Et mukun yad Libluh ni Meippanggep idan Gubat APU DIOS ey neitudek diman hu “Yad bebley e Waheb di Suphah et yadda deplah ya Wangwang e Arnon, ¹⁵ niyadda deplah di utduk etan ni nebebleyan di Ar di pappeg ni Moab.”

¹⁶ Immegah idadman et lumaw idad Beer e kadan etan ni bubun et umhel hi APU DIOS nan Moses diman e kantuy “Amung mudda tuu et idwatak idan danum.”

¹⁷ Yan nunman ni tsimpuh nengia-appehan idan helag Israel ni nunyan a-appeh: “Kaukat kan danum eyad bubun et ia-appeh mi meippanggep

ni hi-gam. ¹⁸ I-a-appéh mi huyyan bubun ni kinukuan idan u-ungngan patul, kinukuan idan aappu e inusal da hulkud da.”

Hini-yan idan helag Israel humman ni eleg mebebleyi et manglaw ida et labhan da Mattanah, ¹⁹ ya Nahaliel et ya Bamot, ²⁰ et lumaw idad nedeklan di Moab di ehpen ni Pisgah e duntug e kameuhdungi etan eleg mebebleyi.

²¹ Entanni et menu-dak ida helag Israel ni an mekihummangan nan Sihon e patul idan Amorite. Heninnuy da e-helen ni hi-gatu: ²² “Iebulut mu anhan et idlan mi eyad bebley yu. Ya keltad ni ebuh unnuunnuden mi ingganah lebbahan mi eya bebley yu. Ey ang-angen mi ma-lat endin hi-gami, anin idan animal mi hu mengigsin ni intanem yud payew yu niyad legunta yu. Eleg kami um-inum di bubun yu.”

²³ Nem eleg iebulut nan Sihon e patul diman ni mandellan ida hu helag Israel di bebley da. Inemung tu kumedek ida sindalu tu et dadda gubaten hu helag Israel di eleg mebebleyid Jahas.

²⁴ Nem nampatey idan helag Israel humman idan buhul dan Amorite et hi-gada mambebley di bebley da meippalpu etan di Wangwang e Arnon ingganah di Wangwang e Jabok. Nem eleg da hanhegep hu Ammon tep nehammad ni peteg hu luhud ni bebley da. ²⁵ Sinekup idan helag Israel emin hu bebley idan Amorite, ya Hesbon niyadda nanlinikweh ni bebley diman et mambebley idadman. ²⁶ Yad Hesbon e eteng ni bebley hu nambebleyan nan patul e hi Sihon. Inapput nan Sihon ni nunman hu Moab

et sakupen tu Hesbon niyaddan emin hu bebley ingganah di Wangwang e Arnon.

²⁷ Et mukun wada neitudek ni a-appeh e kantuy: “Ali kayud Hesbon e et-eteng ni bebley Sihon, et iyayyaggud yu huyyan bebley tu et heni la mewan nunman. ²⁸ Yan nunman ey henilli nalpu apuy di Hesbon e bebley Sihon et malgab hu Ar e et-eteng ni bebley di Moab, niya nalgab ida duntug di ahpat ni Arnon. ²⁹ Anggehemmek kayun iMoab, hi-gayun kamandaydayaw nan Kemos tep nebahbah kayu. Impambalin dakeyun dios yun hi Kemos ni balud nan Sihon e patul idan Amorite. ³⁰ Nem yan nunya ey nebahbah ida Amorite, anin ni yadda bebley da meip-palpud Hesbon ingganah di Dibon, ey meip-palpud Nophah ingganah di Medeba.”

³¹ Nampambebley ida helag Israel di bebley idan Amorite.

³² Entanni ey intu-dak Moses hu an mansi-im ni Jaser. Dadda ginubat et sakupen da, anin idan nanlinikweh ni bebley diman. Sinekup da humman ni bebley et degyunen daddan emin hu Amorite ni nambebley diman. ³³ Entanni et un-uden da keltad et mampalaw idad Bashan. Hi Og e patul diman ni bebley ey impangulu tu sindalu tu et dadda gubaten ida helag Israel di Edrei.

³⁴ Kan APU DIOS nan Moses ey “Entan takut mun hi-gatu, tep baddangan daka et apputem hi Og niyadda sindalu tu et sakupem bebley da. Ipahding mun hi-gatu hu henin impahding mu etan ni patul idan Amorite e hi Sihon e patul di Hesbon.” ³⁵ Nengapput ida tu-wangu hu helag Israel ni nanggugubatan da et pateyen da hi Og,

yadda u-ungnga tu niyadda bimmebley. Endin hekey natdaan et sakupen da humman ni bebley da.

22

Ya nengipeayagan etan ni patul di Moab nan hi Balaam

¹ Nanglaw ida helag Israel et dumteng idad nandeklan di Moab e neihnup di Wangwang e Jordan e demang ni Jericho et mangkampuddadman.

² Ya etan patul di Moab e hi Balak e u-ungngan Sippor ey dingngel tu hu impahding idan helag Israel idan Amorite. ³ Inang-ang idan iMoab e dakel idan peteg hu helag Israel ey nemahhig takut ni patul da niyadda tutu-u. ⁴ Kan idan aap-apud Moab idan aap-apud Midian ey “Iyyaddalli dakel ni helag Israel. Nanna-ud ni bahbahen dan emin hu hipan wada eyad bebley tayu henin kapehding idan bakaddan helek e daka kenna emin!”

Et impahding nan Balak e patul ni Moab, ⁵ ey nenu-dak ni an mekihummangan nan Balaam e u-ungngan Beor di Pethor e bebley ni neihnup di Wangwang e Euphrates. Heninnuy hu inhel Balak ni e-helen dan Balaam: “Immalidda dakel ni tutu-un nalpud Egypt ey nemahhig ni ida kamangkeihhinna di kebebbebley eyad puyek et iyyaddadyan nambebley idad dagsin bebley mi. Et humman hu, nakka umkakaguh tep entanniy pilliwen da eya bebley mi. ⁶ Endi kabaalak ni mekihhanggan hi-gada, et humman hu, ali ka anhan et idutam ida ma-lat apputen middad gubat et bumsik ida. Inamtak e

kamebendisyonidda tuun muka bendisyoni, niya kameiddusidda muka iddusi.”

⁷ Et lumaw ida etan opisyal ni intu-dak nan Balak e opisyal di Moab niyad Midian ni mekihummangan nan Balaam. Ey nantabin idan pihhuh ni ibbayad dan hi-gatu ma-lat idutan tudda helag Israel. Dinteng da et ehelen da hu impaad nan Balak. ⁸ Ey kan Balaam ni hi-gada ey “Pandeya kayu et ngenamung hu peamtan APU DIOS ni ihhumang kun hi-gayu.” Et mandeyadda humman ni aap-apun iMoab ni intu-dak Balak.

⁹ Yan nunman ni hileng ey kan Apu Dios nan Balaam ey “Hipadda eya edum mu?”

¹⁰ Kan Balaam ey “Huyyadda intu-dak nan Balak e patul di Moab ni mengippeamtan hi-gak ¹¹ e neihinap kunu dakel ni tuun nalpud Egypt. Et humman hu, pinhed nunman ni patul ni iddu-tak ida kunu humman ni tutu-u, ma-lat hedin gubbaten dadda ey apputen tudda et medegyun ida.”

¹² Nem kan Apu Dios nan Balaam ey “Entan kaya pakilaw mun hi-gada niya entan tudda idusi hu helag Israel tep binendisyonan kudda.”

¹³ Newa-wa et kan Balaam idan nunman ni tuu ey “Lakkayuy kuma tep eleg i-abulut APU DIOS ni mekillawwak ni hi-gayu.”

¹⁴ Et mambanggad ida et ehelen dan Balak e eleg abuluten nan Balaam ni mekillaw ni hi-gada. ¹⁵ Nem eleg mengmenghep hi Balak et menu-dak mewan ni daddakkel niya eta-ta-gey saad da nem yadda etan nemangulun intu-dak tu.

¹⁶ Limmaw ida et kandan Balaam ey “Heninnuy hu kan Balak e u-ungngan Sippor: ‘Ali kan ali anhan ni memaddang ni hi-gami. ¹⁷ Dakel ibbayad kun hi-gam niya pehding ku hu hipan ibbagam nemet umli ka et idutam ida huyyan tutu-u.’ ”

¹⁸ Nem kan Balaam ey “Anin na-mun iddawat Balak ni hi-gak hu baley tu e baley ni patul niya hipan wadadman, heniddan balituk niya pihuh et eleg mabalin ni nak ngenghayen hu intugun APU DIOS e Dios kun hi-gak. ¹⁹ Nem anin ni hanniman et pandeya kayu, henin impahding idan nemangulun immali et amtaek hedin wada edum ni pinhed APU DIOS ni peamtan hi-gak.”

²⁰ Yan nunman ni hileng ey kan Apu Dios nan Balaam ey “Hedin ya inlian ida eyan tuu ma-lat daka ikuyug, ku anin, pandaddan ka et makilaw ka, nem ebuh e-helen kun hi-gam ipahding mu.”

²¹ Newa-wa et mantakkay hi Balaam di kebayyu tu et makilaw ida etan ni aap-apud Moab. ²² Nem bimmunget hi Apu Dios ni nekilawwan Balaam, et kamenglaw e ingkuyug tudda dewwan bega-en tu ey limmaw etan anghel APU DIOS et maihenid dalan. ²³ Inang-ang etan ni kebayyun Balaam etan anghel ni immehneng e inta-gey tu ispadah tu et ihingngi tu nengidlanan tud payew, ey hineplit Balaam etan kebayyu et mambanggad di keltad.

²⁴ Entanni mewan ey an immehneng etan anghel di keltad ni nahkit e nambattanan ni dewwan leguntan neluhud ni batu. ²⁵ Inang-ang mewan etan ni kebayyu etan anghel ni immehneng ey impilit tun immusip etan di tuping ni luhud et

meigandut hu helin Balaam tep neipit et hepliten mewan Balaam etan kebayyu.

²⁶ Entanni ey nandayyu mewan etan anghel di nahkit ni dalan e endi dammutun ussipan etan ni kebayyu. ²⁷ Inang-ang mewan etan ni kebayyu etan anghel ey limmukbub et pan-iheplit nan Balaam hu hulkud tun kebayyu tu tep ya bunget tu. ²⁸ Entanni ey impa-hel APU DIOS etan kebayyu e kantuy “Hipa nak impahding ni hi-gam et muwak hineplit ni nampitlu?”

²⁹ Hinumang Balaam e intekuk tu e kantuy “Tep impeang-ang mu e heni endi nemnem ku. Gullat ni wada ispadah ku et nanna-ud ni petteyen daka.”

³⁰ Immehel mewan etan kebayyu ey kantuy “Nem kaw beken ni hi-gak hu kebayyum ni nunman ingganah ni nunya? Kaw wada nengipahdingak ni hanneyan nunman ni hi-gam?”
Kan Balaam ey “Endi!”

³¹ Entanni ey heni dinyat nan APU DIOS hu matan Balaam et ang-angen tu etan anghel ni immehneng di dalan e inta-gey tu ispadah tu ey limmukbub hi Balaam di puyek di hinanggan nunman ni anghel. ³² Et kan etan ni anghel ni hi-gatuy “Kele mu hineplit hu kebayyum ni nampitlu? Immali-ak et haniak hu dellanem tep muka ippilit ni umlaw tep muwak kangenghaya.

³³ Nampitlun inang-ang tuwak eyan kebayyum et idlan tud pangil. Gullat ni eleg tu idlan di pangil et pintey dakan hi-gak, nem ya kebayyum ey eggak petteya.”

³⁴ Kan Balaam ey “Nakka ebbuluta e nanliwat-tak. Eggak amta e immehneng kad dalan et

hanian mu dellanek. Anin ni mambangngaddak hedin eleg mu pinhed ni umlawwak.”

³⁵ Nem kan etan ni anghel APU DIOS ey “Dammutun mekillaw kaddan eyan aap-apun intu-dak Balak nem mahapul ni ebuh hu e-helen kun higam ni e-helen mu.” Et makilaw hi Balaam idan opisyal nan Balak.

³⁶ Dingngel Balak e iyyallid Balaam ey tudda dinammud Ar e bebley di gilig ni Wangwang e Arnon di pappeg ni Moab. ³⁷ Kan Balak nan Balaam ni nandatengan day “Kele eleg ka umli etan ni laputun nengayagan daka? Kaw eleg mu kulugen hu kangkun et-eteng hu ibbayad kun higam?”

³⁸ Kan Balaam ey “Immali-ak nem endi kabaelan kun menghel ni anin hipa. Ebuh hu e-helen Apu Dios ni dammutun e-helek.”

³⁹ Et makilaw hi Balaam nan Balak di Kiriati Husot. ⁴⁰ Nan-appit hi Balak ni babakka ey kakalneroh et idwatan tu hi Balaam niyadda aap-apun nekilaw ni hi-gatu. ⁴¹ Newa-wa et ipengulun Balak hi Balaam di Bamot Baal e kameuhdungidda edum ni helag Israel.

23

Yadda inhel Balaam

¹ Kan Balaam nan Balak e patul ey “Ikapyai muwak ni pitun pan-appitan di deya niya idaddan mu hu pitun kilaw ni lakkitun baka niya pitun lakkitun kalneroh ni kamei-appit.” ² Inuunnud Balak humman ni inhel Balaam et iappit tu hu hanhakkey ni kilaw ni lakkitun baka

niya hanhakkey ni lakkitun kalneroh etan idad kinapya tun pan-appitan.

³ Kan mewan nan Balaam nan Balak ey “Ehneng kad kad-an eyaddan in-appit mun kagihheba et uma-allawwak et ang-angek hedin hummangen tuwak nan APU DIOS. Hannak ali ehelan hi-gam hedin hipa peamta tun hi-gak.” Et hakey hi Balaam ni limmaw di ta-pew ni duntug ⁴ et dammuen Apu Dios diman. Kan Balaam ni hi-gatuy “Nengapya-ak ni pitun pan-appitan et man-appittak idadman ni hanhakkey ni lakkitun baka ey kalneroh.”

⁵ Inhel APU DIOS nan Balaam hu pinhed tun ehelen nan Balak et kantun Balaam ey “Lakkay di kad-an Balak et ehelem hu inhel kun hi-gam.”

⁶ Nambangngad hi Balaam ey immen pay hi Balak e kaman-eh-neng di kad-an idan neiap-pit ni kagihheba e hi-gadaddan emin etan idan aap-apun iMoab. ⁷ Immehel hi Balaam et kantuy “Tuwak impaeyag nan Balak e patul di Moab di bebley kud duntug di appit ni kasimmilin aggew di Aram, et idutak ida kunu helag Israel e e-helek hu lawah ni meippahding ni hi-gada. ⁸ Nem hipa nak pengiddutan idan eleg idutan Apu Dios? Hipa nak penghelan ni lawah ni meippahding hedin endi inhel APU DIOS? ⁹ Immehnengngak di ta-pew ni duntug et ang-angek ey dakel ida nem neappil ida e beken idan henin edum ni tutu-u. ¹⁰ Dakel idan peteg hu helag Israel e henidda depul, e eleg ida mebillang. Pinhed kun melinggep hu ketteyyak et heni-ak idan nunman ni tuun Apu Dios e neibilang idan kayyaggud.”

¹¹ Kan Balak nan Balaam ey “Kele kangkuy iddu-tam ida humman ni buhul ku ey binendisyonam ida kumedek?”

¹² Hinumang Balaam e kantuy “Em, tep ebuh hu kae-helan APU DIOS ni dammutun e-helek.”

¹³ Entanni et kan Balak nan Balaam ey “Ikay et lumaw itad eman di a-allaw tu e kameang-ang hu edum idan helag Israel et mudda idutan tep humman pinhed kun pehding mu.”

¹⁴ Impangulu tu hi Balaam di Sophim e ta-pew ni Duntug e Pisgah. Kinapya tu mewan hu pitun pan-appitan diman et man-appit ni hanhakkey ni bulug ni baka niya hanhakkey ni lakkitun kalneroh. ¹⁵ Et kan mewan Balaam nan Balak ey “Ehneng ka eyad kad-an ni in-appit mun kagihheba et nak dammuen hi APU DIOS.” ¹⁶ Et an dammuen nan APU DIOS hi Balaam et ehelen tu hu e-helen Balaam nan Balak. ¹⁷ Nambanggad hi Balaam di kad-an Balak et yadda edum tun ap-apud Moab ey ida kaman-eh-ehneng di kad-an ni in-appit dan megihheb. Ihik hi Balak ni mengamta et kantuy “Hipa inhel APU DIOS?”

¹⁸ Kan Balaam ey “Dengel mu e Balak e u-unggan Sippor huyyan e-helek. ¹⁹ Hi Apu Dios man beken ni henin tuu e kaman-ittek winu kamangkekyat. Tep hedin hi-gatu man tuka pehding ni emin hu tuka e-hela. Hedin inhel tu man kameippahding. ²⁰ Neimandal ni hi-gak e bendisyonak ida hu nebendisyonan. Hedin binendisyonan Apu Dios ey eleg mabalin ni nak kekyaten. ²¹ Endi an meippahding ni lawah idan helag Israel niya endi hu hipan ligat ni um-alin hi-gada tep wada AP-APU e Dios dan memaddang

ni hi-gada. Hi-gatu hu pinili dan patul da. ²² Hi Apu Dios hu an nengawit ni hi-gadad Egypt. Hi-gatu hu kamei-ellig ni ma-lem ni bulug ni bakan neka-let ni ihangga da. ²³ Endi kabaelan ni idut winu ayak idan helag Israel. Et heninnuy hu e-helen idallin tutu-u meippanggep ni hi-gada: 'Ang-ang yu hu impahding Apu Dios idan helag Israel!' ²⁴ Ida kamei-ellig hu helag Israel di layon e neka-let e eleg man-iyiyatu ingganah pambanuten tu dimpap tun kennen tu niya ingganah innumen tu kuheyaw ni pintey tu."

²⁵ Entanni ey kan Balak nan Balaam ey "Hedin eleg mudda iddusi, ey entan tudda ew mewan bendisyoni."

²⁶ Nem kan Balaam ey "Kaw eggak ehelen ni hi-gam e pehding kun ebuh hu e-helen APU DIOS ni hi-gak?"

²⁷ Kan Balak ey "Pakilaw kan hi-gak et ilaw daka etan di hakey ni bebley et ilah tu ey dammutun i-abulut Apu Dios ni iddutam idadman."

²⁸ Et ilaw tu hi Balaam di tuktuk ni Duntug e Peor e kameuhdungi hu eleg mebebleyi. ²⁹ Kan Balaam ni hi-gatuy "Ikapyai muwak ni pitun pan-appitan di deya niya i-lim hu pitun bulug ni baka niya pitun lakkitun kalneroh ni mei-appit."

³⁰ Inu-unnud Balak et man-appit ni hanhakkey ni bulug ni baka niya hanhakkey ni lakkitun kalneroh etan idad pitun pan-appitan.

24

¹ Yan nunman ey inamta law Balaam e hedin ya pinhed APU DIOS ni pehding tu ey bendisyonan tudda helag Israel, et eleg tu law ipahding

hu anap ma-lat pengamtaan tun pinhed Apu Dios ni pehding tu, e humman imminghan tuka ippenahding. Nanligguh et iang-ang tud eleg mebebleyi ² ey inang-ang tudda helag Israel ni nangkampu e neena-appil ida meippuun di nahlagan da. Entanniy immali Ispirituh Apu Dios ni hi-gatu ³ et kantuy "Hi-gak e hi Balaam e u-ungngan Beor e matneng nakka penang-ang, ⁴ ey nakka deddengngela ehel Apu Dios e Keta-ta-geyyan ey nakka ang-ang-anga hu peang-ang tun hi-gak:

⁵ 'Kakkayyaggud ni peteg hu kampuddan helag Jacob, kakkayyaggud hu baballey da. ⁶ Heniddan netu-tu-nud ni palmah, ey henidda garden di gilig ni wangwang, heniddan kapampebanglun kennen ni intanem APU DIOS, niya heniddan sedar di gilig ni lebeng. ⁷ Dakel ali danum da et anin idan ittanem da et eleg mekullangin danum.

Ya patul da ey et-etteng ali kabaelan tu nem hi Agag. Sekkupun tullu dakel ni bebley. ⁸ Ingkuyug idan Apu Dios ni neni-yanan dan Egypt ey nekalet ida e henidda ma-lem ni bulug ni baka. Daka paka-apputa kamekibbuhhul ni hi-gada e daka panhepunga genit da niya dadda kapampanaa. ⁹ Henidda layon ni kamanhehhegged ni dedpa-pen tu. Henidda mewan etan ni labah ni layon e endi netuled ni an memengngun ni hi-gatu!

Emin hu memendisyon ni Israel ey mebendisyonan. Nem meiddutan etan tuun mengiddut ni hi-gada.' "

¹⁰ Nemahhig hu bunget Balak nan Balaam e ginemgem tu ngamay tun bunget tu et itkuk tu e

kantuy “Ineyagan daka ma-lat idutam ida buhul ku ey binendisyonam ida kumedek ni nampitlu! ¹¹ Pampenga-allaw kadya! Anemut kad bebley yu! Inhel ku e et-eteng penangdan kun hi-gam nem eleg iebulut nan APU DIOS ni ellam humman.”

¹² Himmumang hi Balaam ey kantuy “Tam inhel ku dedan lan etan idan intu-dak mun mengeyyag ni hi-gak ¹³ e anin na-mun iddawat mun hi-gak ni emin hu silber niya balituk di baley mu et eleg mabalin ni nak ngenghayen hi APU DIOS et nak ipahding hu pinhed ku. Niya inhel ku dedan ni hi-gam e ebuh hu e-helen Apu Dios ni dammutun e-helek. ¹⁴ Mambangngaddak law di bebley mi nem e-helek nin hi-gam hu ippahding idallin helag Israel idan tuum ni edum ni aggew.”

¹⁵ Heninnuy inhel Balaam: “Hi-gak e hi Balaam e u-ungngan Beor e matneng nakka penang-ang ¹⁶ ey nakka deddengngela hu ehel Apu Dios e Keta-ta-geyyan ey nakka ang-ang-anga hu impeang-ang tun hi-gak. ¹⁷ Nakka ang-ang-anga e yallin edum ni aggew ey meweddallid helag Israel hu hakey ni patul ni kamei-ellig di makaddilag ni bittuwen. Panggegmiken tulli uluddan iMoab niyadda bimmebley di Seth. ¹⁸ Apputen tulli buhul tud Edom niyad Seir et sakupen tu bebley da. Ey meweddalli et-eteng ni kabaelan idan helag Israel. ¹⁹ Humman alin ap-apun melpud helag Israel ey endien tuddalli hu metdaan ni mategu.”

²⁰ In-uhdung nan Balaam mewan idan iAmalek et heninnuy impeamta tun meippahding alin hi-gada: “Ma-nu tep ya Amalek hu kee-ettengan

kabaelan tud emin ni bebley nem mebahbah ali et meendin ingganah.”

²¹ In-uhdung tu damaddan iKenite et kantuy “Ma-nut melinggep kayud bebley yun heni buyad ta-pew ni mabetu, ²² nem mebahbah kayullin ellian idan iAssyria et alan dakeyu et mambalin kayun balud di bebley da.”

²³ Heninnuy mewan hu inhel Balaam: “Hipa mannenneng ni mategu hedin pehding Apu Dios hu hanneya? ²⁴ Um-aliddalli bapor ni melpud gilig ni baybay di Cyprus. Panhelheltap dalli iAssyria niyadda iEber, nem anin ni hi-gada et mekababbah idalli.”

²⁵ Negibbuh ni inhel Balaam ida huyya et umenamut di bebley da ey immanemut dama hi Balak.

25

Ya impahding ni iMoab idan helag Israel

¹ Yan nangkampuan idan helag Israel di Akasia ey in-ulig idan edum ni lalakki da hu bibi-in iMoab. ² Et ayagan idan nunman ni bibi-in iMoab ida humman ni lalakkid daka pan-appisin dios dad Moab. Entanni ey nekihemul ida et lektattuy dinaydayaw da law ida dios di Moab. ³ Ey nekidum idan nenaydayaw nan Baal di Peor. Et nemahhig bunget APU DIOS idan tuu tu tep ya huyyan neipahding. ⁴ Kantun Moses ey “Ayagim idan emin hu nengipappanggulun nengipahding nunman et papetey muddad hinanggaddan helag Israel ma-lat ma-kal hu bunget kun hi-gada.”

⁵ Et iolden Moses idan huwet ni Israel e kantuy “Ang-ang yun emin hu tuu yun kamandaydayaw nan Baal di Peor et papetey yudda.”

⁶ Entanni ey wada hu hakey ni helag Israel ni nengihgep ni hakey ni biin iMidian di kampu tu e neka-ang-ang nan Moses niyadda etan neamung ni kamannengngih di heggeppan ni Tabernacle.

⁷ Hi Pinehas e padin u-ungngan Eleasar e inapapun Aaron ey inang-ang tu dama et tu alen pahul tu ⁸ et unuden tu etan lakid kampu tu. Himmegep et iba-wek tu pahul tu etan ni laki et mailegat pay etan biin nesibik. Humman nesikedan ni degeh ni neihinap idan helag Israel ⁹ nem neil-uh ni netey ida dewampulut epat ni libun hi-gada.

¹⁰ Entanniy kan APU DIOS nan Moses ey ¹¹ “Nakal law bunget kuddan helag Israel tep ya humman ni impahding Pinehas. Ka-ang-ang e eleg tun hekey pinhed ni wada edum ni dios ni daydayawen da, et humman hu, eggak law ittuluy hu planuh kun memahbah ni hi-gadan emin tep ya bunget ku. ¹² Et humman hu, ehel mun Pinehas e issapatah ku e wadallin ingganah hu linggep tu. ¹³ Hi-gatu niyadda helag tu hu mannenneng ni mampeddin ingganah, tep eleg tu iebulut ni wada edum ni dios daydayawen idan edum tun helag Israel, et humman hu, nepesinsahan hu liwat idan helag Israel tep ya impahding tu.”

¹⁴ Ya ngadan etan ni lakin helag Israel ni netey e kadwa etan ni biin iMidian ey hi Simri e u-ungngan Salu e nahlag nan Simeon. ¹⁵ Ya ngadan

etan ni bii ey hi Kosbi e u-ungngan Sur e hakey ni kamengipappangnguluddan Midian.

¹⁶ Entanni ey kan APU DIOS nan Moses ey

¹⁷ “Gubat yudda iMidian et bahbahen yudda

¹⁸ tep lawah impahding da e hineul dakeyu et dayawen yu hi Baal di Peor niya gapuh etan ni u-ungngan kamengipappangnguluddan iMidian e hi Kosbi e pintey Pinehas ni nunman ni aggew ni neihinapan ni degeh di Peor.”

26

Ya pidwa tun nambilangan Moses idan helag Israel

¹ Ya eman ni nesiked hu degeh idan helag Israel e humman kastigu da ey kan APU DIOS nan Moses et hi Eleasar e u-ungngan Aaron ey ² “Bilang yudda mewan hu lalakkin dewampulu toon tu winu nehuluk et meamta hedin pigad hakey ni pamilyah hu dammutun mansindalu.”

³ Yan nunman ni tsimpuh ey nangkampudda helag Israel di nandeklan di Moab di gilig ni Wangwang e Jordan e demang ni Jericho. Inu-unnud nan Moses et hi Eleasar e padi humman et iolden daddan aap-apun helag Israel hu pehding dan memillang idan lalakki. ⁴ Kanday “Bilang yuddan emin hu lalakkin helag Israel ni dewampulu toon tu winu nehuluk meippuun di in-olden APU DIOS ni meippahding.”

Huyyadda hu helag Israel ni neni-yan ni Egypt: ⁵ Huyyadda nahlag nan Reuben e pengulwan ni u-ungngan Jacob e Israel hu hakey ni ngadan tu: yadda helag Hanok, yadda helag Pallu, ⁶ yadda

helag Hesron, niyadda helag Karmi. ⁷ Ya bilang emin ni lalakkin helag Reuben ey 43,730.

⁸ Hi Pallu hu nahlagan nan Eliab ⁹ e aman Nemuel, hi Dathan et hi Abiram. Di Datham nan Abiram hu nengipappangngulu lan nunman ni nekibaddang nan Korah ni nangngehay di Moses nan Aaron et hi APU DIOS. ¹⁰ Nem nadhak puyek et mangke-hung idad dallem tu anin hi Korah niyadda etan dewanggatut et neliman neki-dum ni hi-gadan pintey ni apuy. Humman ni neipahding ni hi-gada hu pengi-ang-angan ni edum ni tuu ma-lat tumekut idan mengippahding ni impahding da. ¹¹ Nem eleg ida matey hu u-ungngan Korah ni nunman ni aggew.

¹² Huyyadda nahlag ni u-ungngan Simeon: yadda helag Nemuel, yadda helag Jamine, yadda helag Jakin, ¹³ yadda helag Serah niyadda helag Saul. ¹⁴ Ya bilang idan emin ni lalakkin helag Simeon ey 22,200.

¹⁵ Huyyadda nahlag nan Gad: yadda helag Sefon, yadda helag Haggi, yadda helag Suni, ¹⁶ yadda helag Osni, yadda helag Eri, ¹⁷ yadda helag Arodi niyadda helag Areli. ¹⁸ Ya bilang ni emin ni lalakkin helag Gad ey 40,500.

¹⁹ Di Er nan Onan e u-ungngan Judah ey netey idad Kanaan. ²⁰ Yadda nahlag nan Judah ey yadda helag Sela, yadda helag Peres, niyadda helag Serah. ²¹ Yadda nahlag nan Peres ey yadda helag Hesron, niyadda helag Hamul. ²² Ya bilang idan emin ni lalakkin helag Judah ey 76,500.

²³ Huyyadda nahlag nan Issakar: yadda helag Tola, yadda helag Puah, ²⁴ yadda helag Jashub

niyadda helag Simron. ²⁵ Ya bilang emin idan lalakkin helag Issakar ey 64,300.

²⁶ Huyyadda nahlag nan Sebulun: yadda helag Sered, yadda helag Elon niyadda helag Jahleel, ²⁷ ya bilang idan emin ni lalakkin helag Sebulun ey 60,500.

²⁸ Huyyadda nahlag nan Joseph: yadda helag di Manasseh nan Epraim. ²⁹ Huyyadda nahlag nan Manasseh: yadda helag Makir, niyadda helag Gilead. (Hi Gilead hu u-ungngan Makir.)

³⁰ Yadda nahlag nan Gilead: yadda helag Jesser, yadda helag Helek, ³¹ yadda helag Asreil, yadda helag Sekem, ³² yadda helag Semida niyadda helag Hepher. ³³ (Hi Selophehad e u-ungngan Hepher ey endi lakin u-ungnga tu, bibi-in emin u-ungnga tu e hi Mahlah, hi Noah, hi Hogleh, hi Milkah et hi Tirsah.) ³⁴ Ya bilang idan emin ni lalakkin helag Manasseh ey 52,700.

³⁵ Huyyadda nahlag nan Epraim: yadda helag Suthelah, yadda helag Beker niyadda helag Tahan. ³⁶ Yadda nahlag nan hi Suthelah ey yadda helag Eran. ³⁷ Ya bilang ni emin idan lalakkin helag Epraim ey 32,500.

³⁸ Huyyadda nahlag nan Benjamin: yadda helag Belah, yadda helag Asbel, yadda helag Ahiram, ³⁹ yadda helag Supham niyadda helag Hupham.

⁴⁰ Yadda nahlag nan Belah: yadda helag Ard niyadda helag Naaman. ⁴¹ Ya bilang idan emin ni lalakkin helag Benjamin ey 45,600.

⁴²⁻⁴³ Yadda nahlag nan Dan: yadda helag Suham. Ya bilang ni emin idan lalakkin helag Dan ey 64,400.

⁴⁴ Huyyadda nahlag nan Asher: yadda helag Immah, yadda helag Isbi niyadda helag Beriah.

⁴⁵ Yadda nahlag nan Beriah: yadda helag Heber niyadda helag Malkiel. ⁴⁶ (Hi Asher ey wada u-ungnga tun biin hi Serah.) ⁴⁷ Ya bilang emin idan lalakkin helag Asher ey 53,400.

⁴⁸ Huyyadda nahlag nan Naptali: yadda helag Jahseel, yadda helag Guni, ⁴⁹ yadda helag Jesher niyadda helag Sillem. ⁵⁰ Ya bilang ni emin idan lalakkin helag Naptali ey 45,400.

⁵¹ Et ya bilang ni emin ni lalakkin helag Israel ni neilista ey 601,730.

⁵² Kan APU DIOS nan Moses ey ⁵³ “Genedwam eya puyek meippuun ni kedakkel idan helag Israel et ika-peng mun hi-gada. ⁵⁴ Idwat mu melallakkeb ni puyek idan daddakkel helag da ey idwat mu nehehhekkid idad hahhakkey helag da. Meang-ang hu kedakkel ni hakey ni pewen di kelakkeb ni puyek ni meidwat ni hi-gada. ⁵⁵ Ang-ang mu et binnunut hu pehding mun mengikka-peng ni puyek niya meippuun etan di neitudek ni bilang idan helag ni u-ungngan Israel. ⁵⁶ Mahapul ni binnunut hu pehding mun mengikka-peng ni puyek et hedin daddakkel idad hakey ni pewen ey ya mahmahkang hu meidwat ni hi-gada, hedin hahhakkey idad pewen da ey ya nehehhekkid hu meidwat ni hi-gada.”

⁵⁷ Huyyadda nahlag nan Levi: yadda helag Gerson, yadda helag Kohat niyadda helag Merari.

⁵⁸ Huyyadda edum ni nahlag nan Levi: yadda helag Libni, yadda helag Hebron, yadda helag Mahli, yadda helag Mushi niyadda helag Korah.

Hi Kohat hu aman Amram ⁵⁹ e nengiahwan Jokebed. Hi Jokebed e neiungngad Egypt ey nahlag metlaing nan Levi. Nan-ungngad Amram nan Jokebed et di Aaron nan Moses, et hi Miriam e biin agi da. ⁶⁰ Epat ni lalakki u-ungngan Aaron: hi Nadab, hi Abihu, hi Eleasar et hi Ithamar. ⁶¹ Nem netey di Nadab nan Abihu eman ni nan-appitan dan APU DIOS e eleg da u-unngan hu inhel tun pehding ni mengihheb ni insensoh. ⁶² Ya bilang idan lalakkin nahlag nan Levi ni hambulan tu winu nehuluk ey 23,000. Neappil ngu listaan ni bilang da tep eleg ida meidwasin beltanen dan puyek di Israel.

⁶³ Huyyadda binilang di Moses nan Eleasar eman ni nemilangan dan emin ni helag Israel etan di nandeklan di Moab di gilig ni Wangwang e Jordan e demang ni Jericho. ⁶⁴ Endi anin hakey idan nunya hu nekibilang eman ni nemangulun nambilangan Moses idan helag Israel ni kaweda dad Sinai e eleg mebebleyi. Emin ida hu nebilang ni nunman ey endin hi-gada natdaan ni mategu, netey idan emin. ⁶⁵ Inhel dedan APU DIOS ni nunman e mettey idan emin etan di eleg mebebleyi. Nem ebuh di Kaleb e u-ungngan Jepunneh et hi Joshua e u-ungngan Nun ni natdaan ni eleg matey.

27

Yadda etan bibi-in u-ungngan Selophehad

¹⁻⁴ Hakey ni aggew ey limmaw ida hu bibi-in u-ungngan Selophehad e hi Mahlah, hi Noah, hi Hoglah, hi Milkah et hi Tirsah di heggeppan

ni Tabernacle di kad-an di Moses, hi Eleasar e padi, yadda kamengipappangngulu niyadda edum dan bimmebley et kanday “Netey hi amemi di eleg mebebleyi ey endi helag tun laki. Netey tep ya liwat tu, e beken ni ya neki-duman tun Korah ni nangngehayan dan APU DIOS hu himmulun. Et humman hu, kele an metellak ngadan amemi tep ya keendin u-ungnga tun laki? Idwasi dakemi kuma anhan ni puyek ni indawat yuddan aaggin amemi.” Hedin hi Selophehad man u-ungngan Hephher e u-ungngan Gilead e u-ungngan Makir e u-ungngan Manasseh e u-ungngan Joseph.

⁵ Nekihummangan hi Moses nan APU DIOS meip-panggep ni nunman ⁶ ey kan APU DIOS ni hi-gatuy ⁷ “Neiptek ida numan hu u-ungngan Selophehad. Idwasim idan puyek ni henin neidwat idan aaggin ameda. Itudum ni hi-gada hu lebbeng tun beltanen ameda. ⁸ Ehel muddan helag Israel e hedin netey hu hakey ni laki ey endi u-ungnga tun laki ey mahapul ni meidwat hu beltanen tuddad bibi-in u-ungnga tu. ⁹ Hedin endin hekey u-ungnga tu ey meidwat hu beltanen tun lakin agitu. ¹⁰ Hedin endi lakin agi tu ey meidwat hu beltanen tun lakin agin ametu. ¹¹ Hedin endi lalakkin agin ametu ey meidwat hu beltanen tuddan kumpulmih ni neka-ihnup ni aaggi tu. Mahapul ni u-unnuden idan helag Israel huyyan Tugun ni indawat kun hi-gam e Moses.”

Ya neputukan nan Joshua ni meihhullul nan Moses

¹² Hakey ni aggew ey kan APU DIOS nan Moses ey “Panteyed kad ta-pew ni Duntug e Abarim di

appit ni kasimmilin aggew, et ang-angen mu hu bebley ni iddawat kuddan helag Israel. ¹³ Hedin negibbuh ni inang-ang mu ey mettey ka e henin nan agim hi Aaron. ¹⁴ Tep nginhay yu dama hu tugun ku eman ni nanlilian idan tuun hi-gak di Meribah di eleg mebebleyid Sin, tep eleg mu peang-ang ni hi-gada hu et-eteng ni kabaelan ku.” (Hedin ya Meribah ey humman hu hebwak di Kades.)

¹⁵ Nandasal hi Moses nan APU DIOS e kantuy
¹⁶ “APU DIOS e Dios ni kakelpuin biyag ni emin ni mategu, putuk ka anhan ni hakey ni kabaelan tun mengippengnguludda eyan tuum. ¹⁷ Em, putuk ka anhan ni mengippengngulun hi-gadan mekiggubbat et beken idan heni kalneroh ni endi mampattul ni hi-gada.”

¹⁸ Kan APU DIOS nan Moses ey “Hi Joshua e u-unggan Nun hu wada kabaelan tun mengipappangnguluddan tuu. Ayagim et ita-pew mu ngamay mud ulu tu. ¹⁹ Peehneng mud hinanggan Eleasar e padi niyad emin idad edum yun helag Israel et ehelen mun hi-gada e hi-gatu meihullul ni hi-gam ni mengippengngulun hi-gada. ²⁰ Pebeltan mun hi-gatu kabaalam et mengunnud idan emin hu helag Israel ni hi-gatu. ²¹ Hedin wada pinhed dan ibbagan hi-gak ey umeh-neng hi Joshua di hinanggan Eleasar e padi et amtaen tu hedin hipa inhumang ku meippuun ni binnunut e ussalen da Urim niya Thummim. Henin nunya pengamtaan nan Eleasar ni e-helen tun Joshua niyadda etan tuu hedin hipa pinhed kun pehding da.”

²² Inu-unnud Moses huyyan intugun APU DIOS et peehneng tu hi Joshua di hinanggan Eleasar e padi niyaddad emin etan ni tuu, ²³ Et ita-pew tu hu ngamay tud ulun Joshua et ehelen tu e hingat meihhullul ni mengippengnguluddan helag Israel meippuun di tugun APU DIOS.

28

Ya kamei-appit ni kewa-wa-wa

¹ Inhel mewan APU DIOS nan Moses ² e ittugun tuddan helag Israel huyya e kantuy “Mahapul ni peang-ang yun hi-gak di nagtud ni tsimpuh etan ida kamengippeamleng ni kennen ni kagihheba. ³ Ya i-appit yun kagihheban kennen ni kewa-wa-wa ey dewwan hantoon tun lakkitun kalneroh ni endi dipektoh tu. ⁴ I-appit yu hu hakey ni kakkabbuhhan ey hakey mewan ni kamangkehilleng. ⁵⁻⁷ Unnudi yun kamei-appit ni begah e ngannganih ni hangkiloh ni alinah ni nekamdugan ni hakey ni litroh ni mansikan olibah. Unnudi yu pay ni kamei-appit ni meinum ni hakey ni litroh. Giheb yudda huyya et iappit yun hi-gak ni kewa-wa-wa ma-lat umamlengngak ni hamuy tu. Huyyan pehding yu ey neitugun dedan ni nunman di Duntug e Sinai. ⁸ Hanneya ipahding yun kakkabbuhhan niyan kamangkehilleng. Huyyan i-appit yun kennen ni kagihheba ey mengippeamleng ni hi-gak hamuy tu.

⁹ Yan Sabaduh e kamengillin ni aggew ey iappit yu dewwan hantoon dan lakkitun kalneroh ni endi dipektoh da, ya ngannganih

ni dewwan kiloh ni alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah niya kamei-appit ni meinum.
¹⁰ Meikkahakey ni gihheben yudda huyyan i-appit yu e mei-dum di i-appit yun kewa-wa-wan meunnudan ni meinum.

¹¹ Peang-ang yu hu kagihheban i-appit yun hi-gak e DIOS ni memenggulun aggew ni kabulabulan e ya dewwan kilaw ni lakkitun baka, hakey ni lakkitun kalneroh niya pitun hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni emin ida huyyan animal ey endi dipektoh da. ¹² Unnudi yu etan hakey ni lakkitun bakan kamei-appit ni begah e umlaw di tellun kiloh ni alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah, dewwan kiloh etan di lakkitun kalneroh ¹³ niya hanhakkey ni kiloh etan idad hantoon tun lakkitun impah ni kalneroh. Huyyan kamei-appit ni kagihheba niya kamei-appit ni kennen ey mengippeamleng ni hi-gak hu hamuy tu. ¹⁴ Mahapul mewan ni um-iappit kayun meinum ni dewwan litroh ni unnud ni hakey ni baka, hakey et kagedwah ni litroh ni unnud ni lakkitun kalneroh, niya hakey ni litroh ni unnud ni lakkitun impah ni kalneroh. Huyyadda kamei-appit ni memenggulun aggew ni kabulabulan. ¹⁵ Ey iappit yu hakey ni gelding ni kamei-appit ni liwat e i-e-dum yu etan di i-appit yun kewa-wa-wa e unnudi yun kamei-appit ni meinum.

Ya i-appit yun penginnemneman yun Nelabahan ni Anghel Apu Dios

¹⁶ Yan meikkahampulut epat ni aggew ni memenggulun bulan hu pengippahdingan yun

piyestah ni penginemnemneman yun Nelabahan ni Anghel APU DIOS. ¹⁷ Yan meikkahampulut liman aggew hu keilleppuan ni pitun aggew ni piyestah yun eleg kayu mengan ni sinapay ni nekamdugan ni kamampelbag. ¹⁸ Yan memengngulun aggew nunman ni piyestah yu ey meemmung kayu et mandaydayaw kayun eleg kayu mangngunnu. ¹⁹ Man-appit kayun kagihheba et humman kennen ni i-appit yun APU DIOS. I-appit yudda hu dewwan kilaw ni lakkitun baka, ya hakey ni lakkitun kalneroh, niya pitun hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ²⁰ Hanhakkey ida huyya niya meunnudan ni kamei-appit ni begah e humman hu alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah. Ya hakey ni baka ey meunnudan ni dewwa et kagedwah ni kilo, ya hakey et kagedwah ni kiloh di hakey ni lakkitun kalneroh, ²¹ ey hangkiloh di hakey ni pakeetteng tun lakkitun kalneroh. ²² Ey man-appit kayun lakkitun gelding tep ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. ²³ Peang-ang yun emin ida huyyan i-appit yun kagihheba e mei-dum di i-appit yun kewa-wa-wa. ²⁴ Humman nisi pehding yun kewa-wa-wan pitun aggew ni piyestah ey man-appit kayun hi-gak ni kennen e giheb yu et umamlengngak ni hamuy tu. Hin-appil nisi ngu dedan etan ida i-appit yun kagihheba niya i-appit yun meinum. ²⁵ Yan meikkeppitun aggew ey meemmung kayu mewan et mandayaw kayun hi-gak e eleg kayu mangngunnu.

Ya kamei-appit ni Piyestah ni Ani

26 Yan memengngulu mewan ni aggew ni Piyestah ni Ani ey meemmung kayu et mandayaw kayun hi-gak e eleg kayu mangngunnu. 27 Man-appit kayun kagihheba et umamlengngak ni hamuy tu. Huyyadda i-appit yu: dewwan kilaw ni lakkitun baka, hakey ni lakkitun kalneroh niya pitun hantoon tun lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. 28-29 Man-appit kayu pay ni begah e iappit yu hu alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah. Ya hakey ni baka ey meunnudan ni ngannganih ni tellun kiloh ni alinah, ya ngannganih ni dewwan kiloh ni alinah di hakey ni lakkitun kalneroh ey ya hangkiloh ni alinah di hakey ni hantoon tun lakkitun kalneroh. 30 Man-appit kayu pay ni hakey ni lakkitun gelding tep ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. Humman ni pan-appitan yu hu pengippahdingan yun elaw ni panlinnih yun tuu. 31 Humman idan i-appit yun kagihheba ey unnudi yun kamei-appit ni meinnum e hin-appil ngu dedan etan i-appit yun kagihheba niya begah ni kewa-wa-wa. Mahapul ni emin ida i-appit yun animal ey endi hu dipektoh da.”

29

Ya Piyestah ni Tangguyup

1 “Meemmung kayu mewan emin et mandayaw kayun hi-gak ni memengngulun aggew ni meikkeppitun bulan. Entan pangngunu yun nunman ni aggew, nem patnul yu tangguyub yu,

² niya man-appit kayun hi-gak ni kagihheba, ma-lat umamlenggak ni hamuy tu. Huyyadda i-appit yu: hakey ni lakkitun baka, hakey ni lakkitun kalneroh niya pitun hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ³ Wada hakey idan nunyan animal ey meunnudan idan kamei-appit ni begah e humman hu alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah. Ya hakey ni baka ey meunnudan ni ngannganih ni tellun kiloh ni alinah, ngannganih ni dewwan kiloh hu mei-unnud di hakey ni lakkitun kalneroh ⁴ niya hangkiloh mei-unnud di hakey ni hantoon tun lakkitun kalneroh. ⁵ Man-appit kayu pay ni lakkitun gelding tep ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. ⁶ Hin-appil ngu dedan hu i-appit yun kagihheba e meunnudan ni kamei-appit ni begah niya meinum ni memengngulun aggew ni kabulabulan niyan kewa-wa-wa. Huyyaddan i-appit yun kagihheba ey mengippeamleng ni hi-gak hu hamuy tu.

Ya kamei-appit ni ke-kalan ni liwat idan tuu

⁷ Meemung kayun mandaydayaw ni hi-gak ni meikkeppulun aggew ni meikkeppitun bulan. Mantepel kayu e eleg kayu mengngan niya eleg kayu mangngunnu. ⁸ Man-appit kayun hi-gak ni kagihheba ma-lat umamlenggak ni hamuy tu. Yadda huyya i-appit yu: hakey ni kilaw ni lakkitun baka, ya hakey ni lakkitun kalneroh niya pitun hantoon dan lakkitun kalneroh. Ey mahapul ni endi dipektoh da. ⁹ Ya hanhakkey idan nunman ey meunnudan ni kamei-appit ni pagey e humman hu alinah ni nekamdugan

ni mansikan olibah. Ya etan hakey ni baka ey meunnudan ni ngannganih ni tellun kiloh ni alinah, ngannangih ni dewwan kiloh di hakey ni lakkitun kalneroh ¹⁰ niya hangkiloh hu mei-unnud di hakey ni hantoon tun kalneroh. ¹¹ Man-appit kayu mewan ni lakkitun gelding tep ya liwat e mei-dum di i-appit yu ma-lat ma-kal liwat yun pengippahdingan yun elaw ni panlinnih yun tuu. Hin-appil ngu dedan etan ida i-appit yun kagihheba e meunnudan ni alinah niya meinnum ni memengngulun aggew ni kabulabulan niyan kewa-wa-wa.

¹² Meemmung kayu mewan et mandaydayaw kayun hi-gak ni meikkahampulut liman aggew ni meikkeppitun bulan. Ey eleg kayu mangngun-nun nunman ni aggew.

¹³ Yan memengngulun aggew ey man-appit kayun kagihheba e humman i-appit yun hi-gak ni kennen ma-lat umamlengngak ni hamuy tu. Huyyadda i-appit yu: ya hampulut tellun kilaw ni lakkitun baka, ya dewwan lakkitun kalneroh niya hampulut epat ni hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da.

¹⁴ Hanhakkey idan nunyan animal ey unnudan yun kamei-appit ni begah e humman hu alinah ni neha-adan ni mansikan olibah. Ya hakey ni baka ey meunnudan ni ngannganih ni tellun kiloh ni alinah, et ya hakey ni lakkitun kalneroh ey meunnudan ni ngannganih ni dewwan kiloh ni alinah ¹⁵ niya hakey ni hantoon tun lakkitun kalneroh ey meunnudan ni ngannganih ni hangkiloh ni alinah. ¹⁶ Man-appit kayu mewan

ni lakkitun gelding ma-lat ma-kal liwat yu. Hin-appil ngu dedan hu i-appit yun kagihheba e meunnudan ni alinah niya meinnum ni memengngulun aggew ni kabulabulan niyan kewa-wa-wa.

¹⁷ Yan meikkadwan aggew ey iappit yu hu hampulut dewwan kilaw ni lakkitun baka ya dewwan lakkitun kalneroh niya hampulut epat ni hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ¹⁸ Humman idan animal ey meunnudan idan kamei-appit ni alinah niya meinnum. ¹⁹ Man-appit kayu mewan ni lakkitun gelding ma-lat ma-kal liwat yu. Hin-appil ngu dedan hu i-appit yun kagihheba e meunnudan ni begah niya meinnum ni memengngulun aggew ni kabulabulan niyan kewa-wa-wa. ²⁰ Yan meikkatlun aggew ey iappit yu hampulut hakey ni kilaw ni lakkitun baka, ya dewwan lakkitun kalneroh niya hampulut epat ni hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ²¹ Meunnudan ida humman ni animal ni i-appit yun begah niya meinnum. ²² Man-appit kayu ni lakkitun gelding tep ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. Mei-dum ida humman di i-appit yun kagihheba e meunnudan ni begah niya meinnum ni memengngulun aggew ni kabulabulan niyan kewa-wa-wa. ²³ Yan meikka-pat ni aggew ey iappit yu hu hampulun kilaw ni lakkitun baka ya dewwan lakkitun kalneroh niya hampulut epat ni hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ²⁴ Huyyaddan animal ey meunnudan ni i-appit yun begah niya meinnum. ²⁵ Man-appit kayu mewan ni lakkitun gelding tep

ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. Hin-appil ngu dedan hu i-appit yun kagihheban meunnudan ni begah niya meinum ni memengngulun aggew ni kabulabulan ey kewa-wa-wa.

²⁶ Yan meikkelliman aggew ey man-appit kayun heyam ni kilaw ni lakkitun baka, ya dewwan lakkitun kalneroh niya hampulut epat ni hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ²⁷ Humman idan animal ey meunnudan ni i-appit yun begah niya meinum.

²⁸ Man-appit kayu mewan ni lakkitun gelding tep ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. Hin-appil ngu dedan hu i-appit yun kagihheban meunnudan ni begah niya meinum ni memengngulun aggew ni kabulabulan niyan kewa-wa-wa. Mahapul ni endi dipektoh da.

²⁹ Yan meikka-nem ni aggew ey man-appit kayun walun kilaw ni lakkitun baka, ya dewwan lakkitun kalneroh niya hampulut epat ni hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ³⁰ Humman idan animal ey meunnudan idan kamei-appit ni begah niya meinum.

³¹ Man-appit kayu mewan ni lakkitun gelding tep ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. Hin-appil ngu dedan hu i-appit yun kagihheban meunnudan ni begah niya meinum ni memengngulun aggew ni kabulabulan ey kewa-wa-wa.

³² Yan meikkeppitun aggew ey man-appit kayun pitun kilaw ni lakkitun baka, dewwan lakkitun kalneroh ey hampulut epat ni hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ³³ Humman idan animal ey meunnudan idan

kamei-appit ni begah niya meinum. ³⁴ Man-appit kayu mewan ni lakkitun gelding tep ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. Hin-appil ngu dedan hu i-appit yun kagihheban meunnudan ni kamei-appit ni begah niya meinum ni memenggulun aggew ni kabulabulan niyan kewa-wa-wa.

³⁵ Yan meikkewwalun aggew ey kaemung idan emin tuu e endi manggunun nunman ni aggew. ³⁶ Huyyadda i-appit yun kagihheban mengippeamleng ni hi-gak: ya hakey ni kilaw ni lakkitun baka, ya hakey ni lakkitun kalneroh niya pitun hantoon dan lakkitun kalneroh. Mahapul ni endi dipektoh da. ³⁷ Humman idan animal ey meunnudan idan kamei-appit ni begah niya meinum.

³⁸ Man-appit kayu mewan ni lakkitun gelding tep ya liwat ma-lat ma-kal liwat yu. Meidum ida huyyad i-appit yun kagihheban meunnudan ni kamei-appit ni begah niya meinum ni memenggulun aggew ni kabulabulan niyan kewa-wa-wa. ³⁹ Emin ida huyyan ni mei-appit nunman ni piyestah ey hin-appil ngu dedan idad kamei-appit ni kagihheba, ya pagey, ya meinum niya i-appit yun pekiddagyuman yun hi-gak e Dios. Hin-appil mewan etan issapatah yu niya iggeb-at yun i-appit.”

⁴⁰ Intugun Moses emin huyyan tugun APU DIOS idan helag Israel.

30

Yadda meunnud meippanggep ni issapatah

¹ Huyya intugun APU DIOS nan Moses ni ehelen tuddan kamengipappangngulun helag Israel. ² “Hedin insapatah ni hakey ni tuu e iddawat tu hu hipa nan APU DIOS ey mahapul ni pehding tu hu insapatah tu e eleg tu kekyata.
*

³ Ya etan biin kamanha-ad di kad-an ametun mansapatah nan APU DIOS ⁴ ey anin ni dingngel ametu nem tuka pakdag i-ineng e eleg tu ikka-leg, ey mahapul ni pehding tu humman ni insapatah tu. ⁵ Nem hedin dingngel ametu ey eleg tu pinhed, ey dammutun anin ni eleg pehding etan ni bii humman ni insapatah tu. Pessinsahan APU DIOS humman ni bii tep ingka-leg ametun pehding tu hu insapatah tu.

⁶ Hedin ya eleg mengahwan bii hu mansapatah anin ni kantu et nekannemnem tu winu eleg et mansapatah, ey entanni ey nengahwa ⁷ et neamtaan ni ahwa tu hu nansapatahan tu ey eleg tu ikka-leg, ey mannenneng hu insapatah tu. ⁸ Nem hedin eleg pinhed ni ahwa tu ey dammutun anin eleg tu ippahding humman ni insapatah tu, ey eleg ibbilang APU DIOS e bahul tu humman. ⁹ Hedin ya nebalu winu ya biin hini-yan ni ahwatu hu nansapatah ey mahapul ni pehding tu hu insapatah tun APU DIOS.

¹⁰ Hedin nengahwa etan biin nansapatah ey nan-addum idan ahwatu, ¹¹ ey neamtaan etan ni ahwa tu ey eleg tu ikka-leg, ey mahapul ni mannenneng hu insapatah tu. ¹² Nem hedin neamtaan ni ahwatu ey eleg tu pinhed, dammutun anin eleg tu ippahding humman ni insapatah

---

* **30:2** 30:2 Matthew 5:33

tu ey eleg ibbilang APU DIOS ni bahul humman.
¹³ Wada kelebengan ni ahwatun mengikka-leg winu mengi-ebbulut ni pengippahdingan tun insapatah tu. ¹⁴ Nem hedin neamtaan ni ahwa tu ey kaum-i-ineng e eleg tu ikka-leg, ey mahapul ni pehding tu humman ni insapatah tu. Humman keang-angan tu e in-abulut tu hedin eleg tu ika-leg ni nunman ni aggew ni nangngelan tu. ¹⁵ Nem hedin nebaybayag et han tu ika-leg ey hi-gatu mekastigud eleg pengippahdingin etan ni biin insapatah tu.”

¹⁶ Huyyadda hu inhel APU DIOS nan Moses meippanggep ni han-ahwan biin laki niya pehding ni hakey ni ama di biin u-ungnga tun eleg mengahwan kamekihha-ad di baley tu.

31

Ya meippanggep ni nekigubatan ni helag Israel idan iMidian

¹ Entanni ey kan APU DIOS nan Moses ey
² “Kastigum ida tutu-ud Midian tep ya impahding daddan helag Israel. Hedin negibbuh ni impahding mu humman ey mettey ka law.”

³ Et kan Moses ida etan ni tuu ey “Pandaddan kayun mekiggubbat e iehneng yu hi APU DIOS et yudda gubaten hu iMidian et meibleh hu impahding da. ⁴ Mahapul ni hanlilibu hu melpud hanhakkey ni helag Israel.” ⁵ Et pumili idan hanlilibud emin idan helag ni u-ungngan Israel, et ya bilang dan emin ni an mekiggubbat ey hampulut dewwan libu. ⁶ Intu-dak Moses ida humman ni sindalun impanguluddan Pinehas e

u-ungngan Eleasar e padi e hi-gatu hu ngenamung ida etan ni neieng-eng ni usal, anin idan tangguyup ni ussalen dan mengippeamta hedin wada gubat.

⁷ Et da ida iMidian meippuun di inhel APU DIOS nan Moses ni pehding da et patyen dan emin hu lalakki, ⁸ anin etan idan liman patul diman e hi Ebi, hi Rekem, hi Sur, hi Hur et hi Reba. Ey nekipetey da hi Balaam e u-ungngan Beor. ⁹ Inla dadda bibi-idman ni bebley anin idan kaungaunga, yadda baka da, yadda kalneroh da niyaddan emin hu kinedangyan da, ¹⁰ et legaben da bebley da niyadda kampu da. ¹¹ Inemung dan emin hu nan-ale dadman ni bebley, yadda tutu-u niyadda animal ¹² et ienamut dan emin di kad-an Moses nan Eleasar e padi niyadda edum dan helag Israel etan di nangkampuan dad nandeklan di Moab e gilig ni Wangwang e Jordan e demang ni Jericho.

¹³ An dinammud Moses, hi Eleasar e padi niyadda kamengipappangngulun helag Israel ida etan di a-allaw ni nangkampuan da. ¹⁴ Ey bimmunget hi Moses idan opisyal niyadda apapun sindalun nambanggad ni an nekigubat. ¹⁵ Kantun hi-gaday “Kele eleg yudda pateyen emin hu bibi-i? ¹⁶ Hi-gada hu nengawis idan edum tayu et ngehayen da hi APU DIOS di Duntug e Peor tep inu-unnud da intugun Balaam ni hi-gada. Et humman himmulun et paelin APU DIOS hu degeh ni hi-gatsun tuu tu. ¹⁷ Pampatey yuddan emin hu lalakkin u-ungnga, anin idan bibi-in in-ulig ni laki. ¹⁸ Nem entan tudda patey

hu bibi-in gegellang niya bibi-in eleg i-ulig ni laki et alen yudda.

¹⁹ Hi-gayun wada pintey tu winu kinipa tun annel ni netey ey panha-ad kayu nid a-allaw ni kampu tayun pitun aggew. Mahapul ni pehding yu hu elaw ni panlinnih anin idad balud yun meikkatlu niyan meikkeppitun aggew.

²⁰ Mahapul mewan ni pehding yu hu elaw ni panlinnih idan balwasi yu winu kumpulmih ni nekapyad katat winu bewek ni gelding, anin idan nekapyad keyew.”

²¹ Entanni ey kan Eleasar e padi etan idan lalakkin an nekigubat ey “Huyyadda hu inhel APU DIOS nan Moses ni u-unnuden tayu. ²² Emin ida eleg gihheba, henin balituk, silber, giniling, gumek, lata winu ihmay ²³ ey mahapul ni pedellan yud apuy et han dammutun meibbillang ni malinih. Nem hedin yadda etan kagihheba ey mahapul ni ya danum ni ebuh hu ussalen yun panlinnih idan nunman. ²⁴ Ya pehding yun meikkepitun aggew ey ibalbal yu balwasi yu et maibilang kayun malinih et dammutun umhegep kayud kampu tayu.”

²⁵ Kan APU DIOS nan Moses ey ²⁶ “Mahapul ni billangen yud Eleasar niyadda kamengipappangngulun tuu emin hu nealad gubat anin idan balud niyadda animal. ²⁷ Ey gedwam et idwat muddan sindalu hu kagedwah niya idwat muddan tuu hu kagedwah. ²⁸ Nem ya memengngulun pehding mu ey idwat mun hi-gak hu patal kuddan balud, yadda baka, kebayyu, kalneroh niyadda gelding e meellad patal idan sindalu. Appil mu hu hakey

di hanlilmanggatut et humman mei-eng-eng ni hi-gak. ²⁹ Idwat mudda huyyan patal kun Eleasar e padi et iappit tun hi-gak e DIOS. ³⁰ Hedin yadda etan meidwat ni tutu-u ey iddawat dan hi-gak hu hakey di hanneneliman balud, yadda baka, kebayyu, kalneroh niyadda gelding. Ellan idan helag Levi e kamampaptek ni Tabernacle huyya.” ³¹ Inu-unnud di Moses nan Eleasar hu inhel APU DIOS et ipahding da. ³² Heninnuy hu bilang ni inladdan sindalu: Yadda lakkitun kalneroh ey 675,000, ³³ yadda bulug ni baka ey 72,000, ³⁴ yadda lakkitun kebayyu ey 61,000.

³⁵ Yadda biin balud ni eleg iulig ni laki ey 32,000. ³⁶ Ya kagedwah ni neidwat idan sindalun nekigubat ey 337,500 ni kalneroh, ³⁷ ya neidwat nan APU DIOS ey 675 ³⁸ yadda baka ey 36,000 ey neidwat nan APU DIOS hu 72, ³⁹ yadda kebayyu ey 30,500 ey neidwat nan APU DIOS hu 61, ⁴⁰ yadda balud ni biin eleg iulig ni laki ey 16,000 ey neidwat nan APU DIOS hu 32. ⁴¹ Indawat Moses nan Eleasar e padi hu bingay APU DIOS meippuun di intugun tu.

⁴² Ya inappil Moses ni meidwat idan tutu-u ey ⁴³ 337,500 ni kalneroh, ⁴⁴ 36,000 ni baka, ⁴⁵ 30,500 ni kebayyu ⁴⁶ niya 16,000 ni biin eleg iulig ni laki. ⁴⁷ Inlan Moses hu hanhakey di hanneneliman balud niyadda animal et idwat tuddan helag Levi e kamengippaptek ni Tabernacle APU DIOS. Neipahding emin huyya meippuun di intugun APU DIOS nan Moses ni pehding tu.

⁴⁸ Entanni ey limmaw ida opisyal niyadda aap-apun sindalud kad-an Moses ⁴⁹ et kanday “Apu,

binilang min emin ida sindalu mi ey wadaddan emin. Endi neendi anin hakey. ⁵⁰ Et humman hu in-ali midda inla mid gubat ni balituk ni kameihhuklub di ngamay, yadda singsing, yadda betling niyadda banggel et iappit min APU DIOS ma-lat pengipeang-ang min mika pansalamati, tep endin hekey hu netey ni hi-gami.”

⁵¹ Et amungen di Moses nan Eleasar e padi humman ni in-aliddan sindalun balituk ni tenged.

⁵² Ya bel-at idan nunman ni balituk ni in-appit idan aap-apun sindalu nan APU DIOS ey umlaw ni dewanggatut ni kiloh. ⁵³ Emin ida sindalu ey inla da patal da etan idad inla dad gubat. ⁵⁴ Inlad Moses nan Eleasar etan ida balituk ni indawat idan ap-apun sindalu et ilaw dad Tabernacle et penguinemnemman APU DIOS e tuu tudda hu helag Israel.

32

Yadda helag Israel ni wadad Jordan di appit ni kasimmilin aggew

¹ Yadda helag di Reuben nan Gad ey dakel ni peteg animal da. Et yan nenang-angan da e kayyaggud hu Jaser et ya Gilead ni pampattulan dan animal da ² ey limmaw idan Moses nan Eleasar e padi niyadda edum ni kamengipappangngulun helag Israel et kandan hi-gaday ³⁻⁴ “Hi-gamin bega-en yu ey dakel animal mi. Ey kayyaggud ni pampattulan ida bebley di Atarot, ya Dibon, ya Jaser, ya Nimrah, ya Hesbon, ya Elealeh, ya Sibmah, ya Nebo niya Beon e sinekup tayu tep ya baddang APU DIOS ma-lat pambebleyan

tayun helag Israel. ⁵ Idwat yudda anhan ida humman ni bebley ni hi-gami et anin ni eleg kami meagwat di Jordan.”

⁶ Kan Moses ey “Kaw hedin ya pinhed yu ey manha-ad kayudya et yadda edum yun helag Israel ni ebuh hu man-agwat di Jordan et hi-gada makigubat? ⁷ Hedin heni nuntan pehding yu ey dismayahen yudda edum yun man-agwat ni umlaw di bebley ni indawat APU DIOS ni hi-gada? ⁸ Henin nuntan tu-wangu impahding idan aammed yu eman ni nengitu-dakak idad Kades Barnea et da ang-angen humman ni bebley. ⁹ Limmaw ida et meipappeg idad Nedeklan e Eskol, nem entannit nambangngad ida ey dinismayah dadda edum dan helag Israel ni umlaw di bebley ni indawat APU DIOS ni hi-gada. ¹⁰ Et umhulun humman ni impahding da ey bimmunget hi APU DIOS et isapatah tu ¹¹ e kantuy ‘Issapatah ku e emin ida hu dewampulu toon tu winu nehuluk ni neni-yan ni Egypt, ey endi an umdateng ni hi-gadad bebley ni inhel kun Abraham, hi Isaac et hi Jacob ni iddawat kun hi-gada. ¹² Ebuh hi Kaleb e u-ungngan Jephunneh e Kenissite et hi Joshua e u-ungngan Nun ni umdateng diman tep naka-u-unnud da hi APU DIOS.’ ¹³ Humman idan helag Israel ey limmeniklikweh idad eleg mebebleyin na-pat ni toon ingganah netey idan emin hu nanliwat nan APU DIOS tep nemahhig bunget tun hi-gada.

¹⁴ Ey itten kayu mewan ni nekalliwtan ni tuun pinhed yun ippahding hu henin impahding ida lan aammed yu! Yuka panma-maa bunget APU

DIOS ni hi-gayun helag Israel. ¹⁵ Hedin eleg yu mewan u-unnuda hi APU DIOS, hi-gayuddan helag Reuben niyadda helag Gad et umbunget et iwwaleng daitsu eyad eleg mebebleyi ey hi-gayu kambahul ni kebabbahan tayu.”

¹⁶ Nem kandan Moses ey “Hedin ya pinhed min pehding ey mengapya kamin pengikkubkuban min kalneroh mi ey hammaden min luhhuden eya bebley et panha-adan idan ahwa mi niyadda u-ungnga mi. ¹⁷ Et hedin negibbuh, ey iddaddan mi almas mi et ipengulu midda edum min helag Israel ni an mekiggubbat ingganah melinggep idan mambebley di bebley ni meidwat ni hi-gada. Ey melinggep ida dama pamilyah mi eyad bebley ni hammaden min luhhuden tep endi pekahgep ni tuun an mengubbat ni hi-gada. ¹⁸ Eleg kami um-anemut ingganah ellan idan edum min helag Israel emin hu beltanen dan puyek da. ¹⁹ Anin ni endi meidwat ni hi-gamin puyek di ba-hil ni Jordan. Pinhed min mambebley eyad appit ni kasimmilin aggew ni neitudun beltanen mi.”

²⁰ Kan Moses ey “Hedin makulug ni pehding yu hu inhel yu et mandaddan kayun mekiggubbat ma-lat iehneng yu hi APU DIOS, ²¹ niya hedin man-agwat ida sindalu yu et ipengulun APU DIOS idan mengubbat ni buhul tayu ingganah degyunen tudda, ²² ey dammutun mambangngad kayu tep impahding yu hu lebbeng tun pehding yun pengu-unnudan yun APU DIOS, ey impahding yu hu lebbeng tun pemaddang yuddan aaggi tayun helag Israel. Ey dammutu law ni mambebley kayu eyad bebley ni appit ni kasimmilin

aggew di Jordan ni iddawwat APU DIOS ni hi-gayu.
²³ Nem hedin eleg yu ippahding huttan ni inhel yu ey manliwat kayun APU DIOS. Et humman hu ang-ang yu kuma tep makulug ni mekastigu kayu hedin manliwwat kayu. ²⁴ Anin pengapya kayun baballey yu niya pengikkubkuban yuddan kalneroh yu nem mahapul ni pehding yu hu inhel yu.”

²⁵ Kan idan helag Reuben niyadda helag Gad ey “Hi-gamin bega-en mu ey u-unnuden mi inhel mu. ²⁶ Manha-ad idadya Gilead hu ahwa mi, yadda u-ungnga mi niyadda animal mi, ²⁷ nem hedin hi-gamin lalakki ey mandaddan kamin mekiggubbat e hi APU DIOS mengippengngulun hi-gami. U-unnuden mi inhel mun man-agwat kamid Jordan et kami makigubat.”

²⁸ Intugun Moses nan hi Eleasar, hi Joshua et yadda kamengipappangngulun tuu e kantuy
²⁹ “Hedin man-agwat ida helag Gad niyadda helag Reuben di Jordan et mekillaw idan hi-gayun an mekiggubbat e ippangulu dakeyun APU DIOS, ey hedin sinekup yun emin hu bebley ey idwat yun hi-gada Gilead et pambebleyan da.
³⁰ Nem hedin eleg da pinhed ni mekillaw ni hi-gayun an mekiggubbat ey yad bebley di Kanaan hu pekibbingngayan dan pambebleyan da.”

³¹ Kan idan helag Gad niyadda helag Reuben ey “Apu, u-unnuden mi intugun APU DIOS.
³² Ihhammad min man-almas et man-agwat kamid Jordan et lumaw kamid Kanaan et kami makigubat et iehneng mi hi APU DIOS, nem huyyan ba-hil ni Jordan hu beltanen mi.”

³³ Et idwat Moses idan helag Reuben, yadda helag Gad niyadda kagedwah ni helag Manasseh e u-ungngan Joseph hu bebley Sihon e patul idan Amorite, ya bebley Og e patul di Basah niyaddan emin hu nanlinikweh ni bebley diman.

³⁴ Inyayyaggud idan helag Gad hu bebley di Dibon, ya Atarot, ya Aroer, ³⁵ ya Atrot-Sophan, ya Jaser, ya Jogbehah, ya ³⁶ Bet Nimrah et ya Bet Haran. Et nehammad law ni neluhud ni tuping ida humman ni bebley ey wadadda pengikkubkuban dan animal da.

³⁷ Inyayyaggud ida daman helag Reuben hu bebley di Hesbon, ya Elealeh, ya Kiriathaim, ³⁸ ya Nebo, ya Baal Meon niya Sibmah. Hinullulan da ngadan idan edum ni bebley ni sinekup da et iyayyaggud da.

³⁹ Yadda helag Makir e u-ungngan Manasseh ey sinekup da Gilead et degyunen dadda Amorite ni nambebley diman. ⁴⁰ Et idwat nan Moses hu Gilead idan helag Makir e u-ungngan Manasseh et mambebley idadman. ⁴¹ Yadda etan edum ni bebley di Gilead ey sinekup ni helag Jair e helag daman Manasseh et hullulan da ngadan da et ngadnan dan Bebley Jair. ⁴² Hi Nobah ey ginubat tu et sakupen tu Kenat niyadda nanlinikweh ni bebley diman et ngadnan tun Nobah.

33

Yadda nangkampuan idan helag Israel eman ni inlian dad Moab ni nalpuan dad Egypt

¹ Huyyadda neitudek ni ngadan idan nangkampuan idan helag Israel eman ni nalpuan dad

Egypt e di Moses nan Aaron nengipengulun hi-gada. ² Intudek Moses hu ngadan idan nunman ni nangkampuan da tep humman hu inhel APU DIOS ni pehding tu. Huyyadda dindinlan da e meamtad nangkampuan da.

³ Hini-yan idan helag Israel hu bebley di Rameses di Egypt eman ni meikkahampulut liman aggew ni nemangulun bulan ni newa-waan ni nelabhan ni Anghel APU DIOS. Yan neni-yanan idan helag Israel ni nunman ni bebley ey kaang-ang-angaddan tuudman ida. ⁴ Yan nunman daman aggew ey daka pan-ikkulung hu pengulwan ni u-ungnga dan pintey APU DIOS. Humman ni impahding APU DIOS hu nengipeang-angan tu e et-eteng kabaelan tu nem yadda dios di Egypt.

⁵ Hini-yan idan helag Israel hu Rameses et lumaw idad Sukkot et mangkampuddadman. ⁶ Entanni et lumaw idad Etham di gilig ni eleg mebebleyi et mangkampuddadman. ⁷ Hini-yan da Etham et ibabbanggad da et ilikweh dad Pi Hahirod e demang ni Baal-Sephon et mangkampuddad Migdol. ⁸ Hini-yan da Pi Hahirod et mangagwat idad Madlang ni Baybay et lumaw ida etan di eleg mebebleyi. Nandalan idan tellun aggew et dumteng idad Marah et mangkampuddadman. ⁹ Hini-yan da humman et lumaw idad Elim et mangkampudda mewan diman tep wada hampulut dewwan hebwak niya nepitun palmah diman. ¹⁰ Hini-yan da humman et ida mangkampuddad gilig ni Madlang ni Baybay. ¹¹ Hini-yan da humman et lumaw idad Sin e eleg mebebleyi et mangkampuddadman.

¹² Entanni ey limmaw idad Dopkah et mangkampuddadman. ¹³ Hini-yan da Dopkah et ida mangkampud Alus. ¹⁴ Entanni ey nampalaw idad Rephidim e endi innumen ni danum et mangkampuddadman. ¹⁵ Hini-yan da humman et mampalaw idad Sinai e eleg mebebleyi et mangkampuddadman. ¹⁶ Hini-yan da humman et ida mangkampud Kibrot Hattaabah. ¹⁷ Entanni ey limmaw idad Haserot et mangkampuddadman. ¹⁸ Hini-yan da Haserot et ida mangkampud Ritmah. ¹⁹ Hini-yan da humman et mangkampuddad Rimmon Peres.

²⁰ Entanni ey limmaw idad Libnah et mangkampuddadman. ²¹ Limmaw idad Rissah et mangkampuddadman. ²² Entanni ey nampalaw idad Kehelathah et mangkampuddadman. ²³ Hini-yan da humman et mampalaw idad Duntug e Sepher et mangkampuddadman. ²⁴ Hini-yan da humman et ida mangkampud Haradah. ²⁵ Limmaw idad Makhelot et mangkampuddadman. ²⁶ Hini-yan da humman et ida mangkampud Tahat. ²⁷ Hini-yan da Tahat et ida mangkampud Terah. ²⁸ Hini-yan da Terah et ida mangkampud Mitkah.

²⁹ Entanni et lumaw idad Hasmonah et mangkampuddadman. ³⁰ Hini-yan da humman et ida mangkampud Moserot. ³¹ Nampalaw idad Bene Jaakan et ida mangkampudman.

³² Entanni et lumaw idad Hor Haggidgad et mangkampuddadman. ³³ Hini-yan da humman et ida mangkampud Jotbathah. ³⁴ Hini-yan da humman et ida mangkampud Abronah.

³⁵ Entanni et lumaw idad Esion Geber et ida mangkampungman. ³⁶ Nampalaw idad Kades di kad-an ni Sin e eleg mebebleyi et mangkampungdadman.

³⁷ Entanni et mampalaw idad Duntug e Hor di pappeg ni Edom et ida mangkampungman.

³⁸ Yan nunman ni kaweda da etan di hengeg ni duntug ey inhel APU DIOS nan Aaron e mantetyed di ta-pew nunman ni duntug et matey diman. Neipahding huyya eman ni nangginawwa hu siyaggew ni meikka-pat ni pulun toon neipalpun neni-yanan idan helag Israel ni Egypt. ³⁹ Ey yan nunman ni neteyyan Aaron ey hanggatut et dewampulut tellu toon tu. ⁴⁰ Ey yan nunman hu nangngelan Arad e patul di Kanaan e kamengelidda helag Israel e ida kamangkeihnup di bebley tu.

⁴¹ Hini-yan da Duntug e Hor et ida mangkampung Salmonah. ⁴² Hini-yan da Salmonah et ida mangkampung Punon. ⁴³ Hini-yan da Punon et ida mangkampung Obat.

⁴⁴ Entanni ey limmaw idad Iye Abarim di pappeg ni Moab et mangkampungdadman. ⁴⁵ Hini-yan da humman et ida mangkampung Dibon Gad.

⁴⁶ Hini-yan da humman et ida mangkampung Almon Diblathaim.

⁴⁷ Entanni et lumaw idad duntug di Abarim e neihnup di Duntug e Nebo et mangkampungdadman.

⁴⁸ Hini-yan da humman et ida mangkampung nandeklan di Moab e gilig ni Wangwang e Jordan e demang ni Jericho. ⁴⁹ Nedagdagsi hu kakampu dadman di gilig ni Wangwang e Jordan neipalpu di Bet Jeshimot ingganah di Abel Sittim.

⁵⁰ Immehel hi APU DIOS nan Moses di diman e kantuy ⁵¹ “Ehel muddan helag Israel e hedin man-agwat ida eyad Wangwang e Jordan et umlaw idad Kanaan ⁵² ey mahapul ni degyunen daddan emin hu nambebley diman. Ey mahapul ni bahbahen dan emin hu kinapya dan dios da anin idan baley nunman idan dios da. ⁵³ Pambebleyan dadda humman ni bebley tep indawat kudda humman ni hi-gada. ⁵⁴ Ya pehding mun mengikka-peng nunman ni puyek ey ibubunut yu. Ya kelakkeb tu ey meippuun di kedakkel idan pengidwatam. Ya melallakkeb ni puyek hu meidwat idan daddakkel bilang da ey beken ni melakkeb hu meidwat idan ekket bilang da. Hedin hipa binunut da, man humman beltanen dan puyek, eleg mabalin ni mehullulan. Hanneya hu ipahding yun helag Israel ni mengikka-peng ni puyek. ⁵⁵ Nem hedin eleg yudda degyuna hu nambebley diman ey mambalin idallin heni butad mateyu winu heniddalli hebit. Iddawtan dakeyullin panligligatan yudman ni pambebleyan yu. ⁵⁶ Ey kastiguen dakeyu henin implanuh kun pehding kun hi-gada.”

34

Ya pappeg ni Kanaan

¹ Huyyadda inhel APU DIOS ni ittugun Moses idan helag Israel: ² “Eleg mebayyag ey umlaw kayud bebley di Kanaan e humman hu bebley ni iddawwat kun hi-gayun beltanen yu ey huyyadda pappeg tu: ³ Ya pappeg tud appit ni south

ey meippalpud Sin e eleg mebebleyi di pappeg ni Edom. Ya pappeg tud appit ni kasimmilin aggew ey meippalpud Netey ni Baybay. ⁴ Neliked di appit ni south e melebbahan hu Scorpion Pass et mampalaw di Sin ingganah di Kades Barnea. Mampellaw mewan di Hasar Addai ingganah di Asmon. ⁵ Meippalpud Asmon et maliked di wangwang di Egypt et meipappeg di Baybay e Mediterranean. ⁶ Ya pappeg tud appit ni kakelinnugin aggew ey yad gilig ni Baybay e Mediterranean. ⁷ Ya pappeg tud appit ni north ey meippalpud Baybay e Mediterranean, et mampalaw di appit ni kasimmilin aggew di Duntug e Hor ⁸ ingganah di Lebo Hamat et mampalaw di Sedad, ⁹ niyad Sipron ingganah di Hasar Enan. Huyyadda pappeg ni bebley yud appit ni north. ¹⁰ Ya pappeg tud appit ni kasimmilin aggew ey meippalpud Hasar Enan, et mampalaw di appit ni south di Sepham, ¹¹ ey nampedayyud Riblah di appit ni kasimmilin aggew di Ain. Meippalpudman et mampedayyud gilig ni Baybay e Galilee di appit ni kasimmilin aggew, ¹² ey inunud tu hu Wangwang e Jordan ingganah di Netey ni Baybay. Huttan emin hu pappeg ni bebley yu.”

¹³ Kan Moses idan helag Israel ey “Humman idan bebley hu panggededwaan yun ibubunut yu. Yadda manggededwan nunman ni bebley ey yadda etan heyam et kagedwah ni helag Israel e humman dedan la hu intudun APU DIOS ni higada. ¹⁴ Hedin yadda helag Reuben, yadda helag Gad niyadda kagedwah ni helag Manasseh, ey neidwatan ida dedan law ni puyek da et gened-

waen da meippuun di pamilyah da. ¹⁵ Yadda bebley ni nangegedwaan da, ey yaddad gilig ni Wangwang e Jordan di appit ni kasimmilin aggew e demang ni Jericho.”

Yadda etan aap-apun nengenedwa etan ni puyek

¹⁶ Entanni ey kan APU DIOS nan Moses ey ¹⁷ “Yadda mangedwa etan ni puyek ey di Eleasar e padi nan hi Joshua e u-ungngan Nun. ¹⁸ Ey ayagi yu hanhakkey idad helag Israel ni memad-dang ni hi-gada. ¹⁹ Huyyadda ngadan da: hi Kaleb e u-ungngan Jephunneh di helag Judah, ²⁰ hi Semuel e u-ungngan Ammihud di helag Simeon, ²¹ hi Elidad e u-ungngan Kislon di helag Benjamin, ²² hi Bukki e u-ungngan Jogli di helag Dan, ²³ hi Hanniel e u-ungngan Ephod di helag Manasseh e u-ungngan Joseph, ²⁴ hi Kemuel e u-ungngan Siptan e helag Ephraim e u-ungngan Joseph, ²⁵ hi Elisaphan e u-ungngan Parnak di helag Sebulun, ²⁶ hi Paltiel e u-ungngan Ashan di helag Issakar, ²⁷ hi Ahihud e u-ungngan Selomi di helag Asher ²⁸ et hi Pedahel e u-ungngan Ammihud di helag Naptali.” ²⁹ Huyyadda tuun pinilin APU DIOS ni menang-ang ni kegenedwaan ni Kanaan et ika-peng idan helag Israel.

35

Ya bebley ni neidwat idan helag Levi

¹ Yan eman ni wadadda pay nid nandeklan di Moab di gilig ni Jordan e demang ni Jericho ey kan APU DIOS nan Moses ey ² “Ehel muddan helag Israel e iddawtan dadda helag

Levi ni pambebleyan dan meunnudan ni kudal. ³ Meidwat ni hi-gada humman idan bebley ma-lat pambebleyan da niya pampattulan dan baka da, yadda kalneroh da niya edum ni animal da. ⁴ Ya kalinakkeb ni pampattulan da meippalpuh luhud di nanlinikweh di hanhakkey etan idad bebley ni meidwat ni hi-gada ey limanggatut ni metroh. ⁵ Ya kalinakkeb etan ni kuwadladuh di nambina-hil ey ngannganih ni hanlibun metroh, ey meiggawwadman hu et-eteng ni bebley. ⁶ Ya bilang ni bebley ni iddawat yun hi-gadan helag Levi ey na-pat et dewwa, niya idwat yu hu enem ni bebley ni keihhikkugan ni tuun pimmatey nem eleg tu igeb-at. ⁷ Ya bilang emin ni bebley ni iddawat yun hi-gada ey na-pat et walu e neunnudan idan kudal. ⁸ Ya bilang ni bebley ni iddawat ni hanhakkey idan helag Israel idan aaggi dan helag Levi ey meippuun di kalinakkeb ni puyek ni meidwat ni hi-gada.”

Yadda etan bebley ni keihhikkugan

⁹ Huyya mewan hakey ni inhel APU DIOS nan Moses ¹⁰ ni ittugun tuddan helag Israel: “Hedin man-agwat kayud Wangwang e Jordan et um-law kayud Kanaan, ¹¹ ey pili kayun bebley ni keihhikkugan ma-lat yadman bebsikan ni tuun pimmatey nem eleg tu igeb-at. ¹² Huyya pehding yu ma-lat endi inna-nuddan aaggin pintey tun mengibleh. Ya tuun pimmatey ey eleg mabalin ni meippepettey hedin eleg ni meihuhummangan di hinanggaddan bimbebley. ¹³ Putuk yu enem ni bebley ni keihhikkugan, ¹⁴ tellud appit ni kasimmilin aggew di Wangwang e Jordan ey

tellud Kanaan di appit ni kakelinnugin aggew. ¹⁵ Humman idan bebley hu keihhikkugan idan helag Israel, yadda hansinu-wan ni nekibebley ni hi-gayu niya anin ni hipan tuun pimmatey ni eleg tu igeb-at. ¹⁶⁻¹⁸ Nem hedin wada inusal etan ni pimmatey ni tuun nematey tu, henin gumek, batu winu keyew, ey meibbillang humman ni tuun pimmatey. Et humman hu mahapul ni mekastigu et matey. ¹⁹ Ngenamung ida agi etan ni netey ni mengibleh ni memettey ni nunman ni pimmatey. Et hedin ha-kupan da, petteyen da.

²⁰ Hedin ya hakey ni tuu ey anggebe-hel tu hu edum tun tuu et ittuldun tu winu tegmilan tu ²¹ winu duntuken tu et matey ey meibbillang humman ni tuun pimmatey. Mahapul ni mekastigun katey. Ya etan neihnup ni agin netey hu an memettey nunman ni pimmatey. ²²⁻²³ Nem hedin kantu et intuldun ni hakey ni tuu hu edum tun tuu winu imbekah tu batu winu inggah tu batu et metegmilan etan tuu et matey, nem eleg tu igeb-at niya beken tun anggebe-hel, ey eleg mebehhuli etan pimmatey. ²⁴ Hedin wada hanniman, ey eleg ibbilang idan bimmebley ni huwet ni nam-bahul etan tuun nengipahding nunman niya eleg da ibbilang lebbeng tun ibbaleh idan agi etan ni netey. ²⁵ Mahapul ni ang-angen idan bimmebley et eleg patyen idan agi etan ni netey humman ni pimmatey. Nem mahapul ni itu-dak da etan di bebley ni panha-adan tun keihhikkugan tu. Manha-ad law diman ingganah ketteyyan etan ni keta-ta-geyyan ni padi. ²⁶ Nem hedin meukkat etan pimmatey diman ²⁷ et ang-angen

idan neihnup ni agi etan ni netey et patyen da, ey eleg mekastigu humman ni nematey ni hi-gatu. ²⁸ Ya etan tuun pimmatey nem eleg tu igeb-at ey mahapul dedan ni mannenneng ni mambebley di bebley ni keihhikkugan ingganah mettey etan keta-ta-geyyan ni padi, et han law dammutun mambangngad di bebley da. ²⁹ Huyyaddan tugun ey mahapul ni u-unnuden yun ingganah anin idan helag yu niya anin ni attu pambebleyan yu.

³⁰ Ya etan tuun pimmatey tep pinhed tun umpatey winu umhulun hu bunget tu, ey mekastigun katey hedin wadadda tistigun mengi-uh-uh ni impahding tu. Eleg mabalin ni mekastigu hedin hakey ni ebuh hu mantistigu. ³¹ Ya etan tuun pimmatey tep pinhed tun umpatey winu umhulun hu bunget tu, ey mahapul nisin mekastigun katey. Eleg mabalin ni mambeyyad et meliblih di kastigu tu. ³² Eleg mewan mabalin ni mambeyyad et meliblih hu hakey ni pimmatey ni bimmesik di bebley ni keihhikkugan ma-lat dammutun mambangngad ey eleg ni matey etan keta-ta-geyyan ni padi. ³³ Tep hedin i-abulut yun ippahding ni pimmatey humman ey mehibit hu bebley ni panha-adan yu. Et humman hu, mahapul ni pepettey yu etan pimmatey tep humman ni ebuh dammutun panlinnih yun nehibit ni bebley. ³⁴ Entan tu hibit hu bebley ni yu pambebleyan tep hi-gak e DIOS yu ey mekibbebleyyak ni hi-gayun helag Israel.”

Ya beltanen ni nengahwan bii

¹ Limmaw idan hu kamengipappangngulun pamilyah idan helag Gilead e u-ungngan Makir e u-ungngan Manasseh e u-ungngan Joseph di kadan Moses niyadda edum ni aap-apu ² et kanday “Intugun APU DIOS e ibinnunut hu pengennedwaam ni puyek et ika-peng min helag Israel. Intugun tu pay e iddawwat mu puyek agi mi e hi Selophehad idan biin u-ungnga tu. ³ Nem intugun tu e hedin ya edum ni pewen hu peki-ahwaan da man umlaw etan beltanen dan puyek di nengapun hi-gada. Et hedin hanniman meipahding ey me-kalan law hu puyek ni meidwat ni hi-gami. ⁴ Ey hedin nedatngan hu toon ni pengibbangngadan ni hipan ginetang di nengatngan, ey meibbangngad di sigud ni kampuyek, et ya etan puyek Selophehad ni bineltan idan biin u-ungnga tu, ey mei-dum ali law di puyek idan nekiahwaan da et pampuyyek dallin ingganah et me-kalan law puyek ni helag mi.”

⁵ Et itugun Moses idan tuu hu inhel APU DIOS e kantuy “Neiptek hu inhel idan helag Manasseh.

⁶ Heninnuy hu intugun APU DIOS meippanggep idan bibi-in u-ungngan Selophehad: Anin ni mampilliddan pinhed dan ahwaen, nem mahapul ni ya edum dan helag Manasseh hu ahwaen da, ⁷ ma-lat mannananeng di pewen da hu puyek ni beltanen da. Mahapul ni wada hakkey ni hi-gayun helag Israel ey mannananeng hu puyek ni beltanen yu. ⁸ Et humman hu, emin hu bibi-in helag Israel ni wada beltanen tun puyek, ey mahapul ni mengahwad pewen da ma-lat eleg ma-kalan hu puyek ni bineltan idan hanhakkey

ni helag Israel, ey ma-lat mannananeng di helag da hu bineltan da. ⁹ Hanniman ipahding yu ma-lat eleg lumaw di edum ni pewen hu bineltan da nem mannananeng ni hi-gada.”

¹⁰ Inu-unnud idan u-ungngan Selophehad hu intugun APU DIOS nan Moses ni pehding da, ¹¹ et emin ida e hi Mahla, hi Tirsah, hi Hogleh, hi Milkah et hi Noah ey inahwa da hu lalakkin agi dan u-ungngan agin amedan ¹² helag Manasseh e u-ungngan Joseph. Et mannananeng ni hi-gadan pewen hu puyek ni bineltan da.

¹³ Huyyadda intugun APU DIOS nan Moses et itugun tudda daman edum tun helag Israel eman ni nangkampuan dad nandeklan di Moab di gilig ni Wangwang e Jordan ey demang ni Jericho.

Ya ehel apu Dios
Kallahan, Keley-i: Ya ehel apu Dios Bible

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Antipolo Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3593303a-80c2-56e4-90b2-f4bfea2fd2a6